

لقنُون

والمطبعة طبع
في دار المطبعين لؤدين كائنون
كتاب پر ایسی شمیرہ

LIBRARY OF LAMARCA
DEC 1980
100/675/10

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکز کمیټې عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم اود افغانی سری میاشتی د ټولنی حامی بېرک کارمل

اختصار وقایع مه

نیټی څخه د سری میاشتی د ځانگیری اوونی نمانځنه پیل شوه *

د افغانستان د خلک د دموکراتیک گوند مرکز کمیټې د عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل په پیغام سره چی بیگاد افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د راجو ټولیزون له لاری د افغانی سری میاشتی د ټولنی د سکرتر جنرال له خوا ولسل شو نن د غروب له پنځمې

از طرف بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان تلگرام امتنایه بجواب تلگرام دوستانه جلالتهاب سوپاناوونک رئیس جمهور جمهوری دموکراتیک مردم لاوس که هنگام عبور طیاره حامل شان از فضای افغانستان گسیل شده بود عنوانی موصوف به وینتیان مخابره گردیده است *

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټې عمومی منشی د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل د مبارکی ټیلگرام په ځواب کی چی د بلغاریا د سو سیالیستی انقلاب دشین دیرشمی کالیزی له امله مخابره شوی اود بلغاریا د خلکو د جمهوریت د کمونسټ گوند مرکزی کمیټې د لومړی منشی او د بلغاریا د خلکو د جمهوریت د دولتی شورا درئیس تودور ژیفکوف او دهغه هیواد د وزیرانو شورا د رئیس ستانکو تودروف له خوا د بېرک کارمل په نامه د مننی پیغام را رسیدلی دی *

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټې عمومی منشی د افغانستان د دیمو کراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل شو روی اتحادته له یورسمی اودوستانه تاریخی سفر څخه وروسته د عقرب ۱۴ نیټه په خیبر سره گران و طن ته راستون شو او دهیواد دلس گونو زرو تنو زیارکنو وطنوالو لخوا بی لهولو لو ډک او بی ساری هر کلی وشو *

بجواب تلگرام تبریکه بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق

افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان که به مناسبت روز ملی اتریش عنوانی رئیس جمهوری آنکشور به ویانا مخابره شده بود ، اخیرا تلگرام امتنایه از طرف جلالتهاب رودلف کرشلیگر فدرال اتریش بکابل مواصلت کرده است *

د افغانستان د خلک د دیمو کراتیک گوند مرکزی کمیټې د عمومی منشی ، د افغانستان د دموکراتیک جمهوریت د انقلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل د مبارکی ټیلگرام په ځواب کی چی د بلغاریا د سو سیالیستی انقلاب دشین دیرشمی کالیزی له امله مخابره شوی اود بلغاریا د خلکو د جمهوریت د کمونسټ گوند مرکزی کمیټې د لومړی منشی او د بلغاریا د خلکو د جمهوریت د دولتی شورا درئیس تودور ژیفکوف او دهغه هیواد د وزیرانو شورا د رئیس ستانکو تودروف له خوا د بېرک کارمل په نامه د مننی پیغام را رسیدلی دی *

به جواب ټیلگرام همدردی بېرک کارمل منشی عمومی کمیټه مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به مناسبت وقوع زلزله در شهر الاصنام الجزایر ټیلگرام امتنایه از طرف جلالتهاب شاذلی بن جدید رئیس جمهور جمهوری مردم الجزایر مواصلت کرده است *

بېرک کارمل کله چی شوروی اتحاد ته د خپل رسمی اودوستانه سفر دوستانه گپوری او ارزښتناکی نتیجی به هغه ستر میتنگ کی بیانوی چی د انقلابی شورا د مقر ختیځی دروازی ته خامخ جوړ شوی و *

دافغان او شوروی اړیکو تا ریڅ په خپل ارتقایي تګلوری کی هره ورځ دوروری، دوستی او همکاری په نویو مظاهرو سره لایسی شتمن کیږی او بی ساری ټوګه وده او تکامل کوی.

«د بېرک کارمل له ویناو څخه»

د ریت شمېره

سره میاشت در گذشته نامی بودی نشان
وسمبول بود بی واقعیت *

مساعت به بیثویان وجیه انسانی هر فرد
است *

سازمان ملل متحد به مشابه خانواده ملل

زن در جامعه مادیر پروبال بسته نیست ،
آزاد است *

اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور

هنر او هنری روانشناسی

سلسله گفت و شنودهای اختصاصی ژوندون
در میز گرد

ژور نالیزم خواننده ام و آل می آفرینیم *

من نیز یکمرتبه دزدی کرده ام *

چرا مرض پیدا میشود ؟

روی جلد: سید عباس بیبا هنرمند جوان وبا
استعداد که از کاغذ و خس گل می آفریند و مونه
بی از کارش مزین همین صفحه است *

پشتی چادرم: نمایی زیبای از کاردستی ،
که توسط مرتضی روشان عکاسی شده است *

شرح نابولی متن :

دو کسودک خرد سال ، نمایی از فقر
مسلط و کمبود مواد غذایی در جامعه فیودالی

شنبه ۱۷ عقرب ۱۳۵۹ ۸ نوامبر ۱۹۸۰

شوروی اتحاد ته د بېرک کارمل تاریخی سفر

شوروی اتحادی دافغانستان داشغالولو نورو لگاوو څکه څوک چی کوم هیواد اشغال کړی عفه بیا هیڅکله دی ته نه حاضر یری چی مشران اورهریران بی به غیر کی ونیسی او دوروری اومینی نه په ډک اواز ورته هرکلی وواپی ددغه ستر تاریخی سفر له نتیجی څخه په ډاګه څرګنده شوه چی دا شوروی اتحاد دی چی د افغانستان دخلکو د هراړخیزی نیکمرغی له پاره هڅه کوی، دهیواد د بیلو بیلو پروژو په جوړولو کی برخه اخلی او دهیواد د پښتو ته ددی وختنه ورکوی چی زمونږ بیوزلی خلک ووژنی او یا بی دغلو او داډه مارانو په څیر شتمنی لوټ کاندی بلکه دا د امریکې متحده ایالات دی چی له خپلو ناروا انډیوالانو سره بی ناقصدس اتحاد کړی او دافغانستان د انقلاب ، خلکو ، خپلواکي د خاوری د تمامیت او ملی حاکمیت پر ضد په ناوړه اقداماتو لاس پوری کوی او زمونږ په ګاونډی هیواد کی د پاکستان د پوځی حکومت په سلامشوره د انقلاب ضد عناصر وټه ډول ډول وسلی ورکوی ، پوځی روزنه ورکوی او دلوټ مالو او دواړو اچولو ډول ډول لاری چاری ورپیشی اوبه نتیجه کی بی افغانستان ته دورانکاری او ګډوډی له پاره را استوی او دلته بیا عام ملکیتو نوته تاوان رسوی بشوونځی اوروغتونونه سوزوی، لیاری نیسی، بلونه، الوژوی او دغه راز نور غیر انسانی کارونه ترسره کوی *

دافغانستان دخپل انقلاب دګټو دساتلو په کارکی دنوی ټولنی دجوړولو په خاطر مبارزه کی لهدی وروسته هم کولای شی چی دشوروی خلکو په ملاتړ تکیه وکړی»

دلیونیډیر پرنف دغه ډاډ او اطمینان زمونږ په خپلی انقلابی لاری او هغه صراط المستقیم باندی چی دافغانستان دخلکو د هوسایی او نیکمرغی له پاره غوره شویده خپلو ستر و انقلابی ارمانونو ته درسید لویه خاطر لایسی ټینګوی اوددی زبری راګوی چی په دغه لرغونی او تاریخی هیواد کی حتما داسی ټولنه جوړیدونکی ده چی په هغی کی هیڅ راز استعمار او مفت خوری موی موجوده *

مونږ باور لرو اوبه پوره ډاډ سره ویلی شوچی دغه تاریخی سفر ددواړو هیوادو ترمنځ دوستی لایسی ټینګه کړه چی ګټوری ټنډی نښانی به بی موزپه ټولنیز ژوندانه کی ډیر ژر ولیدلای شو *

دافغانستان دلوری رتبی ګوندی او دولتی هیات دافغانستان دخلک دموکراتیک ګوند دمرکزی کمیټی دعمومی منشی دانتلابی شورا رئیس او صدراعظم بېرک کارمل په مشری زمونږ ستر شمالي ګاونډی ، وورو هیواد شوروی اتحاد ته رسمی اودوستانه سفرو کي دغه سفر په دی لحاظ هم زیات تاریخی ارزښت لری چی زمونږ په لرغونی او تاریخی هیواد کی دثور انقلاب دنوی تکاملی پړاو له پیل څخه وروسته چی په حقیقت کی بی دهیواد دزیارکتی انسان بدیر غیو ناخوالیو اوبه غیر انسانی توګه خوریدنو ته خاتمه ورکړه، لومړنی سفر دی چی دشورا ګاوندو ستر هیواد دشمرانو په بلنه هغه هیواد ته کړی *

کوم تود او دروند هر کلی چی په شوروی اتحاد کی د افغانستان ګو ندی او دولتی مشرانو ته و و یل شو دای په ډاګه ثابت کړه چی دافغان شوروی ګوند څه دپاسه شپیننه کلنی دوستی دزمانی ډډول ډول پیښو او رویدادونو سره سره کوم منفی بدلون نه دی کړی اوبه عوض کی دوروری خواږه پړاوته رسیدلی ده دغه توده هر کلی د نړیوال امپریالیزم چی په سرکی بی د امریکي نړی خوړونکی امپریالیزم ولاړدی او دسیمی د توری ارتجاع هغه غیر انسانی ټوټی او دسیمی رسوا کړی چی دخپلو تورو او زهرجنو تبلیغاتو په وسیله به بی افغانستان ته دشوروی اتحاد د «جودو قطعاتو دراتلو له امله چی په حقیقت کی بی افغانستان له تجزیی څخه خلاص کړاود افغانستان خلکو او انقلاب ته بی له هغی تپاه کوونکی دسیسی څخه نجات ورکړ چی دسی، آی، ای، دستر جاسوس حقیظ الله امین سره د غیر انسانی او ضد ملی جوړښت په وسیله جوړه شوی وه بل رنگ ورکړی وواو زمونږ په دوست هیواد

اتحاد شوروی کی چون صحزہ استوار دکنار مایستاده است

الف - مین فدا

از آن روزیکه ندای پشتیبانی و کمک دولت جوان کارگری و دهقانی اتحاد شوروی بگوش دولت و زحمتکشان افغانستان رسید اضافه از شصت و یکسال می گذرد . یعنی مردم آزاده افغانستان پس آنکه با پایمیری و دلیری استعمار انگیز را بزانو در آوردند و آزادی خویش را بدست آوردند اولین کشور ورژیمی که این آزادی را برسمیت شناخت دوست دوستی بی شباهه را بطرف آن دراز کرد کشور بزرگ شورا ها ورژیم انقلابی و مترقی آن بود . و هکذا مردم افغانستان پس از کسب استقلال و خود ارادیت صدای دوستی خویش را با به رسمیت شناختن ورژیم انقلابی شوروی ، بلند کردند از آنروز تاکنون زمره این دوستی را عرچه صمیمانه تر و بی آلاشانه تر همه مردم صلح دوست جهان می شنوند و آفرین می گویند . دوستی حسن هم جواری کمک متقابل سیاسی ، علمی ، فرهنگی ، اقتصادی میان افغانستان و اتحاد شوروی دیگر از مرحله عادی گذشته و کیفیت عالی و حتی بی مثال دارد چه کشور کبیرشوراها بشکل پیگیر و چشمگیر مردم افغانستان را کمک کرده و درین راه از هیچ نوع کوششی و برادری دریغ نورزیده است . به گنج و کنار و اطراف و اکناف کشور خویش اگر نظر اندازی کنیم بخوبی خواهیم دید که در هر منطقه و ساحه کشور ما مظاهری از کمک و مساعدت و برادری کشور اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی توجه ما را بخود جلب خواهد کرد .

پیروزی انقلاب ثور در افغانستان و بخصوص پیروزی مرحله نوین تکاملی آن به این دوستی شکل و کیفیت تازه بخشید . با پیروزی انقلاب ثور دوستی و برادری میان کشورهای افغانستان

و اتحاد شوروی همان طوری که آرزوی مردمان دو کشور بود شکل گرفت ، زیرا قبل از پیروزی انقلاب شکوهمند ثور دولت های ارتجاعی به تحریک امپریالیزم و ارتجاع در راه دوستی میان مردمان دو کشور سنگ اندازی می کردند ولی در مراحل اول پیروزی این انقلاب آنطوریکه آرزوی مردم ما بود روابط صمیمانه و دوستانه میان دو کشور عمیق و متشرب گردید . ولی با تأسف باید گفته شود که پس از مدتی بنابر غصب قدرت سیاسی و دولتی از جانب امین و دار دسته خائین و توطئه گرا دوستی میان مردم افغانستان و اتحاد شوروی با موانعی برخورد . زیرا امین مطابق امیال و نقشه های با داران خویش می خواست برخلاف اراده مردم آزاده و صلح دوست افغانستان ، کشور ما را از صف ممالک صلح دوست و مترقی جهان خارج و در صف کشور های ضد صلح و ضد آزادی قرار دهد ، ولی حکم آمرانه تاریخ و همچنان اراده مردم افغانستان برخلاف پلانیهای امین و با داران امپریالیستی او بود . طراح نقشه های خطرناک و خائنانه یعنی حفیظ الله امین باخیزش ظفرمند و نجات بخش ششم جدی ۵۸ به سزای اعمال جاسوسانه و خائنانه خود رسید باید متذکر شد که امپریالیزم با ما موافقت نمی ساختن امین می خواست علم مترقی و انقلابی را نیز درازدهان مردم طور دیگری جلوه گر سازد زیرا امین در ظاهر نعره ترقی و مترقی می کشید ولی در حقیقت و باطن باز و بندهای که مستند به اسناد موجود است ضد ترقی و ضد مترقی عمل می نمود ، به انسان سر زمین مادمنشانه جفا کرد ، محروم اعمال و کردار او کشتن ، بستن ، توهین کردن و زجر دادن انسان بود و درین راه قدم های بسیاری برداشت بادر هم پیچیدن طومار استبداد امین در پهلوی آنکه انقلاب به مسیر اصولی و اصلی

خویش رهسپار گردید و مردم ما دیگر آزادویی خیال به حیات خویش دوام دادند و کشور ما از تجزیه و بگاړ و خون کشیده شدن رهایی یافت دوستی افغانستان و کشور های مترقی و صلح دوست و در راس اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی دوست و فادار افغانستان ، نیز به پله بالاتر کیفی و برادری بلند شد .

زعامت مرحله نوین انقلاب ثور همان طوریکه دروازه های زندان های امین سفاک را بروی همه محبوسان صرف نظر از ملیت طرز تفکر سیاسی ، دینی ، و غیره گشود و شرایط یک حیات مطمئن و مصئون را به همه فراهم ساخت در ساحه سیاست خارجی نیز آن طوریکه شایسته یک دولت ملی و مترقی است عمل نمود و می نماید . تعقیب سیاست صلح جویانه و دوستی با همه کشور ها را با پیروی از اراده مستقل و صلح جویانه مردم افغانستان ، دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان پیگیرانه و صادقانه مراعات می کند .

سفر تاریخی و موفقانه ببرک کارمل متشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان به کشور دوست بزرگ ما اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی نیز از اراده مردم ما سر چشمه گرفته است . زیرا مردم ما با در نظر داشت دوستی ، حسن هم جواری و برادری نیک میان افغانستان و کشور بزرگ شورا ها هر چه بیشتر خواهان تحکیم و استواری این دوستی صادقانه میباشند . هیات حزبی و دولتی جمهوری دموکراتیک افغانستان در کشور شورا ها در هر شهر و منطقه ای که رفتند با استقبال پر شور و بی نظیر روبرو شدند مخصوصا پذیرایی شاندار و صمیمانه ای که از هیات افغانی تحت ریاست ببرک کارمل متشی

عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در مسکو مرکز با عظمت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی توسط رهبران عالیقدر حزبی و دولتی آن کشور صورت گرفت جواب دندان شکنی است به یاوه سرایی های منابع امپریالیستی که گویا افغانستان از طرف شوروی اشغال شده است ! مهم ترین بخش مسافرت ببرک کارمل و هیات معنی اش ضیافت پر شکوهی بود که شام شانزدهم اکتوبر مطابق ۲۴ میزان ۱۳۵۸ در قصر کرملین از طرف لیونید ایلچ برژنف و دیگر رهبران اتحاد شوروی به افتخار شان ترتیب شده بود ، اهمیت این شب در آن بود که بیانیه های دوستانه و مهم سیاسی از طرف رهبران اتحاد شوروی و افغانستان ایراد گردید ببرک کارمل متشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در شروع بیانیه شان فرمودند : « رفیق گرامی لیونید ایلچ برژنف رفقا و دوستان گرامی !

اجازه دهید بخاطر پذیرایی و مهمان نوازی صمیمانه و رفیقانه ای که از ما در مسکو بعمل آمده است و به مناسبت کلمات گرم و دوستانه ای که نسبت به ما و کشور ما اظهار کرده است مراتب امتنان قلبی خود و رفقای همسفر را ابراز نمایم . ما این دعوت شمارا به منظور بازدید دوستانه و رسمی از اتحاد شوروی به منابه یکی از مظاهر عالی همبستگی برادرانه و انترناسیونالیستی کشور پنهانور ولا دیمر ایلچ لنین با انقلاب و مردم افغانستان بعیت تبارز درخشان توجهات و علاقمندی شما به امر

بقیه در صفحه ۵۸

دوکتور طوطاخیل سکرتر جنرال جمعیت افغانی سره میاشت در حال پاسخ دادن به سوالات خبرنگار ژو ندون

سره میاشت در گذشته :

نامی بود بی نشان و سببولی بود بی واقعیت

به منظور آشنایی بیشتر با جمعیت افغانی سره میاشت ، نحوه فعالیت های خدماتی آن برای نیازمندان و چگونگی حالات تکاملی اش در گذشته و حال و اینکه این سازمان خیریه در سطح ملی و جهانی چه موفقیتی دارد گفت و شنود کوتاهی داریم با دوکتور عرب گل طوطاخیل سکرتر جنرال این جمعیت که اینک فشرده آن را از نظر میگردانیم .

در نخستین پرسش از دوکتور طوطاخیل پرسیده شد :

... در یک بررسی کلی نحوه فعالیت های سره میاشت در سال های پیش از انقلاب نور از دیدگاه شما چگونه ارزیابی میگردد ، این موسسه خیریه در دوران تسلط خان سالاری و حکومت مطلقه بنظر شما چه کارهای را باید انجام میداد که نداد؟ وی در جواب میگوید:

... مروری بر چند بسیار کوتاه

و گذرا به چگونگی وضع جمعیت افغانی سره میاشت در دوران تسلط فیودالیزم در کشور ما گواهی میدهد که این سازمان در آن سال های سیاه و آشفته جز سببول نبود. وضع آن در واقع به گونه ای بود که نه تنها در زدودن آلام انسانی و بشری سهمی نمیگرفت، بلکه سرمایه های جمع آوری شده، وامداد گشته آن هم زیر نام های گوناگون و به عنوان های مختلف چپاول میگردد و در مواردی به مصرف میرسد که هیچ نشانه ای از اهداف عالی سره میاشت در آن نبود و دیده نمیشد سکرتر جنرال هایی که به وسیله دولت در راس جمعیت انتصاب می شدند خود وابستگی طبقاتی و اشرافی داشتند و همین وابستگی ها آنان را و امید داشت که نحوه کاربرد و فعالیت سره میاشت را به گونه ای عیار سازند که نفع آن به طبقه خود شان برسد نه به مردم در مانده و

دوکتور مؤلف سره میاشت در حال معاینه یکی از مریضان مستحق

بینوا .

مادر سال های پیش از انقلاب نور شاهد بودیم که قحطی و گرسنگی در میان مردم ماییداد میکرد ، بیماری های کشنده گروه گروه آنان را به مرگ می کشید و گاه و بیگاه حوادث طبیعی مانند سیل و زلزله و آتش سوزی ها سرمایه هارا و آبادی ها را به یغما میرد - اما در همه این

موارد سره میاشت یا سکوت میکرد و یا اینکه صرف نمایش گونه توزیع امدادی را به آغاز میگرفت که موثریت چندانی نداشت در حالیکه درهمه این موارد سره میاشت میتوانست در جریان آلام سهمی موثر تر داشته باشد .

.. انقلاب چه تغییرات کیفی ایا در شیوه فعالیت ها و گسترش خدمات اجتماعی سره میاشت در کشور ما وارد آورد . بعد از پیروزی انقلاب چه پلان هایی به عمل پیاده گردید ، و چه کام های در زدودن نابسامانی های موجود در کار سره میاشت برداشته شد ؟

.. تأیید از پیروزی انقلاب نحوه عمل بیرو کراتیک در تمام ارگان این سازمان حاکم بود - بی توجهی ، بی تقاضای و سهل انگاری رواج کامل داشت و هیچ کس در واقع احساس مسئولیت نمیکرد تا آنجا که میزان موجودی تحویل خانه ها معلوم نبود که چه مقدار مواد خوراکی و پوشاکی و چه مقدار مواد امدادی صحت وادویه در آن وجود دارد و گاه اتفاق می افتاد که به مرور تاریخ مصرف ادویه سببری میگردد بی آنکه از آن استفاده معقول شده باشد و یا مواد خوراکی مانند روغن فاسد میگردد بدون آنکه مسئولان آن متوجه شده باشند

به همین ترتیب امور بیلا نسی سره میاشت نیز در آشنایی و نابسامانی غرق بود و در نمایندگی های ما در ولایات نه دوا وجود داشت و نه هم دوکتور و در چنین وضعی بازار سود جویی و استفاده های نامشروع رواج کامل داشت و هر کس میکوشید از این آب گل آلود به نفع خود بیشتر بهره بردارد .

اما بعد از پیروزی انقلاب شرایطی به وجود آمد که همه این نابسامانی ها از این سازمان بر چیده شد - بیلائس ما به سرعت و در زودترین فرصت ممکن ترتیب گردید - موجودی تحویل خانه ها تثبیت شد - پلان های عملیاتی سر دست گرفته شده امور نمایندگی ها زیر کنترل و نظارت عمل در آمد تا جلو حیف و میل سرمایه های جنسی و نقدی سره میاشت گرفته شود - میزان کمک ها چه به شکل انفرادی و چه به گونه گروهی و منطقه ای افزایش داده شد - در توزیع امداد سرعت عمل به وجود آمد ، ساحت خدمات

بصورت کمک بعمل آمده است همچنین زمینه استفاده بیش از هفتصد هزار نفر را در شش ماه اول سال ۵۹ از این گونه خدمات صحتی که شامل توزیع ادویه مجانی - معاینه - معاینات لابراتواری و اکسیریزی - اهدای خون بانسمان - پیچکاری - عمیقات های خرد و بزرگ و تهیه سامان طبی و جراحی میگردد فراهم آورد .

* در حال حاضر سره میاشته صرف در ولایات کابل، قندهار، ننگرهار و هرات مرستون های خود را گشایش داده است با نیازمندی مبرمی که با توجه به فقر عمومی در این زمینه محسوس میباشد، چرادر دیگر ولایات کشور مرستون ها گشایش داده نمیشود ؟

* مرستون هادر گذشته فقط اسماً موجودیت داشتند در هرات وقندهار این موسسات در ساحه کمک های تجارتی و انفرادی محدود بود - وضع مشمولان کابل و ننگرهار غیر انسانی بود و هیچ گونه تلاشی صورت نمیگرفت تا این درماندگان در شرایط مساعد و صحتی نگهداری شوند اما اکنون تعداد مشمولان مرستون ها سه برابر و حتی بیشتر از آن است - شرایط صحتی زندگی برای شان کاملاً فراهم آمده است در خوراک، پوشاک، جای رهایش و امور آموزش و پرورش و تعلیم و تربیه توجه جدی به عمل میاید - برای مساکین چپرکت های فلزی گذاشته شده است و شما می

توانید از نزدیک ببینید که چگونه اکنون مشمولان مرستون ها از تمام خدمات لازم به بهترین شکل ممکن آن برخوردار میباشند . ما اکنون در سراسر کشور چهار مرستون داریم در مرستون کابل زمینه جلب بینوایان لوگروردک پروان - غزنی و جاهای نزدیک تر فراهم است و مشکلات این مناطق به وسیله این موسسه رفع میگردد به همین ترتیب مرستون قندهار ساحه خدمات خود را میتواند تا حدود ارزگان، زابل، و هلمند ولایت قندهار گسترش دهد - مرستون ننگرهار نیز مشکلات کثر ها ولغان و ننگرهار را مرفوع می گرداند و در هرات نیز فراهم و بادغیس میتوانند مشکلات خود را به وسیله مرستون آنجا رفع گردانند ما در نظر داریم فعالیت های حلقوی مرستونی

لطفاً ورق بزنید

جمعی از کودکان مرستون کابل در حال اجرای یک برنامه هنری

اجتماعی و صحتی بسط داده شد - برای مشمولان مرستون های کشور در مرکز ولایات تسهیلات و خدمات فراوان در نظر گرفته شد و همی

این مسایل وده ها نوع دیگر از خدمات سره میاشت موجب گردید که این موسسه بتواند در سال ۱۳۵۷

بیشتر از یکصد میلیون افغانی کمک را بدسترس بینوایان کشور قرار دهد. در سال ۱۳۵۸ معادل یکصد و چهل

ملیون افغانی گندم آرد و روغن و غیرجنسی به مردم شریف افغانستان از طریق مرستون ها و کلینیک ها نمایندگی های ولایات کمک به عمل

آمده است در پیش از انقلاب ما در تمام کلینیک های خود صرف سه دکتور و بانزده نرس داشتیم - اما امروز نه دکتور دایمی پنجاه نرس دایمی و بیشتر از شصت دکتور داو

طلب و هم چنین بیست نرس داوطلب لهور صحتی مارا به پیش میبرند که بلند رفتن تعداد پرسونل صحتی و هم چنین بدسترس گذاشتن

ادویه و دیگر ضروریات صحتی موجب شد که در شش ماه سال ۵۷ و سال ۵۸ بیش از یک و نیم میلیون نفر از عرضه خدمات صحتی سره میاشت در سراسر کشور برخوردار گردند . در شش ماه اول سال ۱۳۵۹ معادل هشتاد میلیون افغانی گندم و آرد و روغن بول نقد وادویه به مردم

سره میاشت ساحه خدمات اجتماعی و توزیع مواد خوراکی را در کشور افزایش داده است

غیر طبیعی از کمک‌های سره می‌باشد استفاده کند - چه مراحل اداری را در نظر می‌گیرد؟

* سیستم ما یک سیستم غیر بیرو کراتیک و خاص سره می‌باشد مادر سطح جهانی است - ما در هر ولایت یک نماینده گی داریم که زیر نظر مستقیم والی کار خود را به پیش میبرد همچنین در هر ولایت مقداری فراوان مواد خوراکی - پوشاکی و پول نقد را دارا میباشیم که در صورت بروز کدام واقعه و یا حادثه فوراً به دستور والی توزیع امداد صورت می‌گیرد و در صورتی که مقدار دست داشته مواد شان کافی به نظر نرسد بامر کز در تماسی شده و ما از این جا مواد مورد ضرورت اضافی امدادی را پاکار وان های

یونت های سیار ارسال می‌داریم - همچنین در خدمات انفرادی همین که ضرورت و نیاز مندی شخص تثبیت گردد بدون معطلی جنس و یا پول مورد ضرورت پرداخت میگردد و در همه ی این موارد بعد از توزیع و رسید گیرندگان جنس های توزیعی به خرج تحویلدار آن مجرا میگردد.

** با توجه به اینکه سره می‌باشند ها موسسات غیر حکومتی بوده و فعالیت شان در چوکات مسایل سیاسی تنظیم نمیگردد، قاعدتاً باید سره می‌باشند های جهانی، هم کشور های سرمایه داری و هم دول سو-سیالیستی ارتباطات خود را با جمعیت افغانی سره می‌باشند حفظ کرده و به کمک های خود دوام دهند - اما شنیده میشود که چنین نمیشد و اکنون کشور های سرمایه داری هیچ

شعب صنعتی مرستون کابل با آموختن یک حرفه به مشمولان زندگی آینده شان را تضمین میکنند

سره می‌باشند از چه منابعی و در چه شرایطی تهیه میگردد؟
* علاوه از سهم گیری فعال و بشردوستانه مردم افغانستان که همیشه شامل حال این موسسه خیریه بوده و پشتوانه امداد ما را تشکیل میدهد منابع خارجی صلیب های مائل - صلیب بین المللی و کشور های مترقی منابعی اند که ما را در عرضه خدمات انسانی ما یاری میدهند.

** شما برای عرضه خدمات انفرادی و منطبقوی سره می‌باشند چه شرایط و ضوابطی دارید - برای اینکه یک فرد یا گروه در موارد عادی و یا

انکشافی در نظر گرفته شده است که در تمام ولایاتی که فعلاً سره می‌باشند کلینیک های صحی ندارد کلینیک ها اعمار گردد.

با توجه به محدود بودن منابع داخلی عایداتی سره می‌باشند و بلند بودن حجم مصارف عادی و غیر مترقبه آن باید در جلب امداد خارجی تلاش فراوان صورت گیرد - شما در این زمینه چه کرده اید و در یک مقایسه کلی در سال های بعد از انقلاب میزان عمومی امداد خارجی رانسبت به سال های پیش از انقلاب چگونه بررسی می کنید؟

* - خوش بختانه در سال های بعد از انقلاب کمک های خارجی به جمعیت افغانی سره می‌باشند فراوان جلب گردیده و حجم عمومی آن چندین مرتبه از سال های پیش از انقلاب است که شامل خیمه، البسه، مواد خوراکی، مواد پوشاکی و پول نقد میگردد.

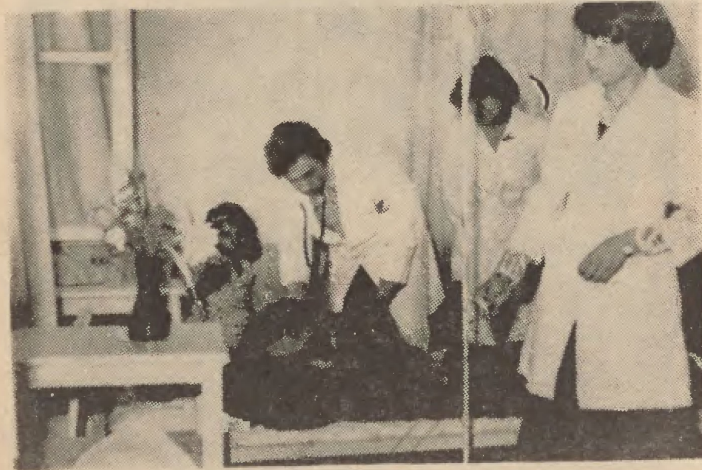
با آن هم ما با تمام جمعیت های مائل در تماس دائمی قرار داریم. تا باز هم میزان این گونه کمک هایش از پیش افزایش داده شود و جمعیت افغانی سره می‌باشند بتواند با استفاده از آن حجم کمک ها و امداد خود را در شرایط انقلاب باز هم بلند ببرد.

** در حال حاضر مواد مورد ضرورت خدمات صحی و اجتماعی

خود را در بیست و شش ولایت کشور بسط و توسعه دهیم که در این زمینه کار های مقدماتی فراوان صورت گرفته است.

در قدم نخست با تطبیق این سلسله پلان ها سره می‌باشند در نظر دارد که مرستون ولایت بلخ را گشایش دهد تا تمام مشکلات مردم سمنگان، جوزجان، و بلخ از این رهگذر به تمامی حل گردد - همچنین مرستونی دیگر در قندوز تأسیس خواهد گردید که بتواند پراپلم های مناطق قندوز - بغلان - تخار و بدخشان را حل کند - سومین مرستون تازه در ولایت پکتیا در نظر گرفته شده است که با گشایش آن علاوه از مشکلات مردم پکتیا پراپلم های ولایت پکتیکا ولوی ولسوالی های خوست و اورگون نیز حل میگردد. ولایت غور به خود ولایت غوروات که یک منطقه سرد سیر میباشد این مسایل در نظر بود که در پلان سال اول انقلاب به عمل پیاده گردد اما متأسفانه عدم توانای بودجی مانع آن گردید - اما اعمار مرستون بلخ را امید داریم در جریان سال روان به آغاز گیریم.

ما فعلاً در مرستون کابل در حدود یک هزار و یکصد نفر مشمول داریم اما در نظر است که یک آسایشگاه نیز به ظرفیت یک هزار و هشتصد مشمول فامیلی در کنار آن اعمار گردد. همچنین در همین پلان های

خدمات صحی سره می‌باشند در مرکز ولایات در خدمت بیماران کشور قرار دارد و تماماً امکانات تست ادوی را فراهم می‌آورد

قسم رهروان مساعدت به بینوایان و جبهه انسانی هر فرد بشر دوست است

انسان بهر اندازه ای که بترقیا ت مزید نایل آید واسبب رفاه و سعادت خویش را میا سازد حوادث طبیعی او را دچار ناملایمات و بد بختی هایی میسازد که به کمک و مساعدت همون خویش ناگزیر می گردد . بشر از بدو پیدا ییش از آلام و مصائب غیر مترقبه ای که بر همون عیش وارد آمده متاثر و متالم گردیده ، احساس پاک و وجدان قوی فطری اش او را وادار گردانیده تا از آنچه در توانایی مادی و معنوی داشته به مصیبت رسیدگان و مستمندان مساعدت نماید و گردد کدورت و اندوه را از روی همون عیش دور سازد . مصیبت های وارده بر انسانها ناشی از حوادث طبیعی نیست بلکه خود کامگان آزمند تاریخ نیز بلا ها و مصائبی را بر همون عیان روا داشته اند و با کامروایی غیر انسانی ، اطفال بی پناه و زنان بی سر پرستی را در جهان بجا گذاشته اند که در هر عصر و زمان نو عدوستان و آنا نیکه احساس نو عخواهی و انسانیت در نهادشان بیدار بوده به صورت فردی و گروهی اعانه ها و کمک هایی را بر داخته و جمع آوری نموده اند تا از چنین اطفال و زنان بی سرپرست نگهداری نماید که طغیان احساس نوع پرستی بشر در برابر باز ماندگان ناشی از خود کامگی فاشیستان هتلری طی جنگهای اول و دوم جهانی رامی توان به حیث بهترین مثال آن ذکر کرد ، در همین دوران است که وجدان های بیدار و انسانهای نوع دوست دست به تاسیس موسسات خیریه زدند و موسساتی از قبیل لیگ بین المللی صلیب احمر ها ، شیرو خورشیدها هلال احمرها و سره میاشت ها را یکی بی دیگر در جهان بوجود آوردند تا بتوانند کمکهای فوری ای به مصیبت زده گان ناشی از حوادث طبیعی و جنگهای خانه بر انداز کرده بتوانند .

بقیه در صفحه ۵۵

بعد از انقلاب پیروزمند نور ساحه خدمات اجتماعی سره میاشت در کشور ما بسط و توسعه داده شد

مرستون کابل نگهداری میشو ندبه کمک يك کشور خارجی آسایشگاه روانی فعال ساخته شود ، کار این پروژه به کجا انجامید ؟

* متاسفانه مشکل جمعیت افغانی سره میاشت تنها در مسایل مربوط به مرستون ها و کمک به افراد بی بضاعت و بینوا خلاصه نمیگردد بلکه از سال های پیش چنین تعامیل بوده که افراد و بیماران عصبی و روانی نیز در این موسسات جمع آوری شوند که این پرابلم بزرگ برای ما میباشد - چرا که تدا و یو معالجه و نگهداری این اشخاص مستلزم این است که ما دکتوران اختصاصی فراوان داشته باشیم در حالیکه برای ماتدارك این همه دكتور مشکل است .

به همین اساس ما از وزارت صحت عامه آرزو داریم هر چه زودتر در تطبیق این پروژه اقدام کنند تا مشکلات سره میاشت از این ناحیه حل گردد .

** دكتور طواخیل! از جانب مجله ژونبون به خاطر این گفت و شنود از شما سپاس دارم .

شوروی به میزان فراوان حجم امداد خود را به جمعیت افغانی سره میاشت افزایش دادند - اما متاسفانه کشور های سرمایه داری چنین نکر دندو حاضر نشدند امدادی را به این موسسه خیریه داشته باشند - اما مادر همه حال تماس خود را از این صلیب احمر بین المللی حفظ کرده و همیشه خواهان جلب کمک بوده و میباشیم .

** چند سال قبل قرار بود برای بیماران روانی و عصبی ای که به وسیله

کمکی به سره میاشت افغانی نمی کنند چرا چنین است و شما این کمبود امداد را چگونه جبران می کنید که حجم امداد خود شما را در سطح ملی و جهانی پایین نیاورد ؟

* - این موردی درست است بعد از انقلاب نور در کشور ما - تمام کشورهای سوسیالیستی جهان در رأس آن کشور جماهیر اشتراکی

جمعی از مردم بینوای کشور که از خدمات توزیع خوراکی شانل آرد - روغن - بوره و جای برخورداری میگردند .

خلع سلاح هستوی

مجمع عمومی ملل متحد در (سند نهایی) جلسه خاص خود در باره خلع سلاح چنین اعلام داشته است.

از آنجا نیکه سلاح هستوی بزرگترین خطر را در برابر بشریت قرار داده است لازمی است تا مسابقات سلاح های هستوی را متوقف ساخته و با این ترتیب قدم هایی در راه محو کامل اسلحه هستوی برداشته شود.

تأثیرات اسلحه هستوی

تخمین گردیده است که در یک جنگ هستوی - هر یک از چار - صد شهر نیم کره شمالی با تیر استعمال سیزده میگاتن به هستوی - معادل یک هزار بم هیروشیما - نابود خواهد شد اکثریت باشندگان بصورت یکبارگی کشته خواهند شد. مد نیت در کشورهایی که به جنگ هستوی درگیر میشوندند خاتمه یافته و ملیونها انسان دیگر در جاها یی دیگر به اثر پراگنده شدن رید یواکتیف هلاک خواهند شد. اثرات طولیل مدت آن در روی زمین به تغییرات اقلیمی - کاهش طبقه اوکسیجن محافظی و ضررهای شدید به تولدات نسلهای بعدی منتج خواهد گردید.

زرادخانه هستوی:

راپور موسسه تحقیقاتی بین المللی صلح ستا کپلم نشان میدهد که تعداد مرمی های انتقال دهنده بم هستوی در جبهه خا نه های سترا تیز یک ایالات متحده امریکا و اتحاد شوروی از ۳۷۰۰ دانه در سال ۱۹۷۰ به (۱۲۰۰۰) دانه در شش سال بعد آن ارتقا یافته است. همچنان شوروی گورنران موافقه نمودند که به ذخیره پوایی

سازمان ملل متحد

به مثابه

خانواده ملل

سایه های ۱۹۸۰ و ۱۹۸۱ (۲۵)

ملیون دالر دیگر اضافه نموده و آنرا به سطح دو صد ملیون دالر تاختم سال ۱۹۸۱ برسانند. با ترم مسا عدت یو-ان-دی-پی بیشتر از یک ملیون مرد و زن در سراسر جهان با مهارت های تولیدی و حیاتی مورد ضرورت مجهز شده اند که میتوان از این رشته ها نام برد:

تکنیشن ها و انجینران زراعتی و صنعتی - اداره چیان دستگاه ها - پرسونل اداری و پلاننگ - آموزگاران و پرسونل طبی.

بأثر کمک این موسسه ملیونها انسان در مقابل امراض فلج کننده حمایه شده و ملیونها دالر از طریق معرفی تکنیک های تولیدی عصری صرفه جوایی گردیده است.

هنگامیکه موسسه یو-ان-دی-پی تا سیس گردید رویای بسیاری از فعالیت هایی که اکنون طرف علاقه ملل متحد میباشند به حقیقت مبدل شد - مانند تلاشها بخاطر تامین شرایط استفاده صلح آمیز و مفید از فضای خارجی - انرژی اتمی و ساحه پهناور کره زمین که توسط ابحار پوشانیده شده است.

پیشنهادهای در باره خلع سلاح هستوی:

مجمع عمومی ملل متحد طی جلسه خاص خود تذکر داد که خلع سلاح هستوی ایجاب میکند تا مذاکرات فوری بخاطر عقد موافقتنامه ها طی مرا حل مقتضی برای رسیدن به اهداف ذیل که طرف قناعت دول ذی علاقه با شد صورت گیرد:

- توقف بهبودی کیفی و انکشاف سیستم های سلاح هستوی. - توقف تولید تمام انواع اسلحه اتمی و وسیل انتقال دهند آنها. همچنان توقف تولید ماده قابل انشقاق بمقاصد تولید اسلحه ذروی. - طرح یک پروگرام جامع مرحله وی دالرایی یک تقسیم او-قات قابل قبول در هر وقتیکه عملی باشد - بخاطر کاهش تدریجی و موزون ذخایر اسلحه

هستوی و وسایل انتقال دهند آنها تا با این ترتیب در زودترین فرصت ممکن به محو نهایی و کامل اسلحه اتمی نایل گردیم.

از تمام کشورهای دارای اسلحه هستوی از طرف مجمع عمومی جدا تقاضا شده بود تا بخاطر مشوره در زمینه آغاز (مذاکرات عاجل) پیرامون موضوعات فوق داخل اقدام شوند.

اقدامات مربوط به :

مجمع عمومی همچنان بخاطر انجام کارهای ذیل دعوت بعمل آورد :

— موافقتنامه های مزید پیرامون تجدید اسلحه سترا تیر یکی میان ایالات متحده آمریکا و اتحاد شوروی تا بالاخره منتج به کاهش قابل ملاحظه کمیت و تجدید کیفیت سلاحهای سترا تیر یکی گردد.

— تضمینات مصونیت برای کشورهای فاقد اسلحه اتمی — از طریق یک پیمان نا — بین المللی که با اثر آن قدرت های دارای اسلحه اتمی اطمینان بدهند که آنها علیه کشورهای فاقد اسلحه اتمی — این سلاح را استعمال نمی کنند و — کشورهای اخیرا ل ذکر را تهدید با استعمال سلاح اتمی نخواهند کرد.

حمایت از تلاشها بخاطر ایجاد مناطق عاری از سلاح اتمی :

پیمان تلنلکویک منطقه امریکای لاتین را ایجاد کرد که مانع وجود سلاحهای اتمی میگردد. پیمان های دیگر — اسلحه اتمی را در قطب جنوب — فضایی خارجی و بستر ابحار غیر قانونی اعلام کردند.

مجمع عمومی از تمام کشورهای تقاضا نمود تا قاره آفریقا و جزایر ماحول آنرا به تاسی از — اعلامیه (فاقد اسلحه اتمی سازی) سازمان اتحاد آفریقا بحیث منطقه عاری از سلاحهای اتمی بشناسند. همچنین پیشنهاداتی بخاطر

ایجاد مناطق آزاد از اسلحه اتمی در جنوب آسیا شرقیانه اروپای مرکزی حوزه جنوب پاسفیک و بهمین ترتیب ایجاد مناطق در بحر هند و جنوب شرق آسیا — صورت گرفته است.

منع تکثیر سلاح اتمی :

این امر مستلزم تعهدات از طرف قدرت های دارای سلاحهای اتمی بخاطر رسیدن به خلع سلاح ذره وی و همچنین تعهدات تمام کشورهای بخاطر جلوگیری از انتشار سلاح اتمی میباشند بر علاوه مجمع عمومی از کشورهای — دارنده سلاح اتمی جدا تقاضا نمود تا سلاح اتمی را در نزدیک سرحدات کشورهای — در حال حاضر فاقد این گونه سلاح اند متمرکز نسازند.

جنایت در برابر انسانیت :

مجمع عمومی اعلام نمود که استعمال اسلحه ذره وی جنایتی است در برابر انسانیت و لذا باید تا هنگام خلع سلاح اتمی — استعمال آن ممنوع قرار داده شود.

پروگرامهای سازمان ملل متحد

سازمان ملل متحد که بهما به خانوادۀ ملل میباشند از طریق موسسات مربوط خویش همکاری جهانی را در صحنه های مختلف تشدید می بخشد.

نماینده گی های اختصاصی و دیگر ادارات ملل متحد در راه رسیدن به اهداف ذیل بصورت متداوم جد و جهد بخرچ میدهند : — توسعه تعلیم و تربیه و گسترش آگاهی علمی.

— از دیاد مواد غذایی و دیگر تولیدات زراعتی.

— حمایت از صحت و مبارزه علیه امراض.

— بهبود بخشیدن سرنوشت مردان و زنان کارگرو تزیین امکانات استخدام.

— سرعت بخشیدن انکشاف اقتصادی از طریق تشویق تجارت جهانی. مساعدت به کشورهای روبه انکشاف بخاطر اعمار تا سیسات صنعتی و بازاریابی برای صادراتشان.

— بهبود بخشیدن مخابره بین —

المللی در زمینه چگونگی وضع هوا و خدمات پوستی.

— همچنان بهبود همکاری بین — المللی در زمینه کشتی رانی و هواپیماپی.

— اعطای ملیارد ها دلار قرضه و یا سرمایه گذاری در قسمت پروژهای انکشافی و توسعه فابریکه ها.

— توازن بخشیدن اسعار جهانی.

— انجام خدمات صحی برای اطفال و مادران.

— مساعدت به پناه گزینان و انجام کمکهای اضطراری در مواقع حوادث ناگوار طبیعی.

— تلاش در جهت انسداد قاچاق ادویه مخدره.

— کمک به کشورهای در قسمت پیشبرد پالیسیهای شان در زمینه نفوس.

در قطار موسسات مربوط به ملل متحد در زمینه انجام خدمات متذکره یو — ان — دی — بی (پروگرام انکشافی ملل متحد) بحیث عمده ترین موسسه بحساب میرود — یو — ان — دی — بی بزرگترین سازمان جهانی در قسمت کمکهای تکنیکی چندین جانبه میباشد.

شد. یو — ان — دی — بی بحیث نماینده مرکزی ملل متحد بسا سرمایه گذاری در پروژهای انکشاف اقتصادی و اجتماعی در سر اسر جهان خدمت مینماید.

فعالیت های این اداره از طریق سهم گیری رضا کارانه حکومت تمویل میگردد.

در جون سال ۱۹۷۹ شورای گورنران یو — ان — دی — بی یک سلسله تخصیصیه را به تصویب رسانید که شامل این کمکها میباشد :

— کمک به مردم فلسطین.

— کمک به (جنبش آزادی بخش آفریقای) که از طرف (سازمان اتحاد آفریقای) به رسمیت شناخته شده است. سرمایه گذاری برای دهه ترا نیسپورت و مخابرات در آفریقا و کمک خاص به یوگوسلاویا و جمیکا در زمینه اعمار مجدد خرابیهای که بآثر حوادث ناگوار طبیعی درین دو

کشور با ر آمده است.

یو — ان — دی — بی در حال حاضر به هشت هزار پروژۀ در از یکصد و پنجاه کشور و سرزهای تحت استعمار در سرا سر جهان مساعدت میکند.

شورای گورنران یو — ان — دی — مساعدت های اصلی این موسسه را برای دوره دوم پروگرام سالهای (۱۹۸۱ — ۱۹۷۷) آن به (۲۵۱۸) ملیون دلار پذیرفتند. این رقم در سال ۱۹۷۸ به (۱۴۰۰) تخمین گردیده است.

این ارقام شامل سلاحهای تکنیکی مختلف النوع هستوی که توسط طیارات — مرمی ها و یا توپهای دارای ساحه پرواز و یا پرتاب کوه تاه و متوسط انتقال داده میشود نمی باشد هم چنان این ارقام در برگیرنده جبهه خانه بسیار کوچک هستوی چین فرانسه و انگلستان نمیشد.

ظرفیت مجموعی تولید شده اسلحه هستوی اکنون معادل به یک ملیون دانه بیرو شیمایا سه تن قدرت انفلاقیه برای هر مرد زن و طفل روی زمین تخمین میگردد.

انکشاف اسلحه هستوی :

انکشاف و اصلاح سلاحهای هستوی از مایشات و وسیع را در برداشته است. طوریکه تخمین گردیده از سال ۱۹۴۵ با این طرف اضافه تر از هزار انفجار آزمایشی صورت گرفته است که نود فیصد آن توسط ایالات متحده امریکا و بعضی ممالک دیگر انجام داده شده است.

سیستم های انتقال دهنده سلاح های اتمی روز بروز با ترتیب روش های پیشرفته رهبری شده و کنترل شده دقیق مرمی های قاره پیمای با لستیک — مرمی های پرتاب شوندۀ تحت البحری و مرمی کروز کشنده تر شده است.

به هر اندازه ای که زنان مادر کارها و حرفه هاسپم بگیرند به همان اندازه به ترقی و پیشرفت نایل میشوند .

برای همیشه محکوم به سکوت و اسارت نمود کرده است . ایمان او ، عقیده او و پندار او برای رعایی کامل راسخ تر و محکم تر شده است . اگر شرایط جهانی طبقاتی همه حقوق حقه او را بیرحمانه لگدمال کرده است ، اگر سنت های قرونوت قلب و روح او را آزوده است اگر مردان با استفاده از سنت های پوچ جوامع طبقاتی چون برده باوی رفتار کرده است زن ، این رزمنده لطیف و حساس هنوز هم پایمردانه و خوارنیز رزمیده تا صفی را که طبیعت و تاریخ بوی داده ، بدست آورد و آن همه مظالم نتوانسته امید و رزمندگی او را در مبارزه علیه بیداد و تاریکی از هم بپاشد . زن در راه رسیدن به شرایط ایده آل از راه های پر ازخم و پچ و نا هموار گذشته است (همانطوریکه همه بشریت در مجموع درین راه با تحمل دشواری های فراوان و تحمل رنج های بیکران پیش رفته اند) ولی باید گفت که جریان تلاش رعایی کامل زن نیز هم چون کاروان پر تلاش مبارزات انسانی هرگز درنگ پذیر نیست و چون جهان و همه گهکشان هادر حرکت است . درین حرکت و درین جریان با حفظ آنکه سکون محال است ولی بعضا کندی هایی و رونمایی گردد مثلاً دوران بردگی زن خیلی بطول انجامید این طولانی شدن به هیچ صورت گناه زن نیست بلکه آنها را بستند و اسیر ساختند و نگذاشتند تند حرکت نمایند . بی شرمانه تر اینکه اولاً بال و بر و دست پای زن را به زنجیر سنت های خرافاتی می بستند و آنها را در چار چوب خانه اسیری کردند و باز می گویند و به صورت بی مسؤولیت قضاوت و حکم می کنند که زن نادان است ؟! زن نمی تواند راز نگیدار باشد ؟! زن ناتوان و ضعیف است ؟! ولی عصر ماکه عصر شکستن زنجیر های خرافات ، عصر درهم ریختن مناسبات غیر عادلانه اجتماعی عصر شکوفایی و حقیقت جویی است و مناسبات خرافاتی و باطل پرستی و مناسبات نا برابر اجتماعی از هم روبه پاشیدن است ، باطل و دروغ بافی در اکثر نقاط جهان جای خود را

به حق و حق پرستی و حقیقت جویی داده است و دانش و فرهنگ نوین راه خود را بهر گوشه و کنار جهان باز کرده است ، در همین ردیف زن نیز آنچنانکه شایسته مقام والای اوست به درخشش استعداد و فکر خویش آغاز نموده و حتی در اکثر نقاط جهان به تمام حقوق و امتیازات بر حق خویش دست یافته است . دیگر آن پندار های خرافی و احکام دروغین و ظالمانه را مجالی نیست و در عمل عدم کارایی و باطل بودن آن به اثبات رسیده است . زن در طول تاریخ رزمیده و علیه مناسبات ظالمانه اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی مبارزات بی امان نموده است ، زن همیشه در صدد پاره کردن قفس هایی بوده که بحکم منافع آزمندانانه صاحبان زور و زور بدورش حلقه زده بود و چه بسا که اکثراً این قفس ها را شکسته و در فضای آزاد باز پرواز کرده است ولی همیشه هوا داران و پاسداران سیاهی و باطل و منافقین نظام های غیر انسانی طبقاتی و تبعیضی ، وی را در حین پرواز در آن فضا به تیر جهالت و منفعت جویی خویش زده اند ، ای بسا زنان آزاد که جروح فراوانی را از این جهت خورده اند و رنجور و نا توان و بالاخره به کام مرگ رفته اند .

همیشه پاسداران سیاهی مجال پرواز آزاد را به زن نداده اند و آوازش را در گلو خفه کرده اند ولی زن این موجود لطیف و رزمنده ظریف و بیکار جو هرگز از پا نیافتاده و در پهلوی همخوان خویش یعنی مردان بشکل پیگیر و بی امان مبارزه نموده اند و درین راه تا آخرین نفس و آخرین نیرو بجلبوی بسوی روشنایی ها و افق های تابناک پیویا بوده است زن همیشه خواستار آن بوده است تا سراسر جامعه آرام و آزاد باشد و عشق به معنی واقعی آن بر همه جا گسترده گردد . سوالی پیش می آید که پس چرا در طول این همه سده ها و هزاره ها این همه مبارزات به نتیجه نرسید ؟ قبل از قرن بیستم همه اعتراضات همه تمیسان

در جوامعی که اساس مناسبات انسانها را زور و زور تعیین می کند و سرمایه بسر نوشت انسان حکمرواست ، در جوامعی که زمیندار و مالک فعال مایشا و تعیین کننده سر نوشت جامعه است ، در جوامعی که شکستن غرور ناب آدمی بازی ای پیش نیست و چرم شمرده نمی شود و بالاخره در جوامعی که انسان ارزش واقعی و پر اوج لازمه خود را ندارد ، زن این موجود شریف و لطیف و آفرینگر

اسمعیل معشور

زن در جامعه ما دیگر پروبال بسته نیست آزاد است

زنان ما با علاقمندی زیادی به کارهای ظریفانه میپردازند و لباسهای فشنگی میسازند .

موجود حقیر و غصص کم بها تلقی می شود و نقش و بهای آنرا کم و ناچیز می شمردند . برواضح است که این تلقی و برداشت غیر واقعی و بیمار گونه است . انسان به معنی واقعی کلمه انسان است چه مرد باشد و چه زن ، جوامع طبقاتی و تبعیضی اولاً بال و بر زن را می بندند و بعداً آنرا به هیچ می گیرند ولی ، به شهادت پراونیک و تاریخ عقیده مندیم که اگر زن جولانگاه عمل نیابد ، برابر با مردو حتی هنر مندانه تر در تغییر جهان و در آفرینش نم مادی و معنوی سهم باز و چشمگیر گرفته میتواند و گرفته است ، چون زن در جوامع و نظام های منط که مناسبات پوسیده و تاریخ زده فیودالی و بورژوازی در آنها حکمرواست نه تنها زن بلکه مردان نیز جولانگاه عمل خلافتان ندارند . زن نمی توان آواز رسای زن را (مانند مردان) که هرگز تن به اسارت و سکوت نداده اند) برای همیشه خاموش ساخت . تاریخ را ورق می زنیم زن در طول تاریخ صدمات اسارت آور و روز گار ناخنجار زیادی را متحمل شده است و وجود لطیف و ظریفش را خار های بیشمار آزوده است خار حقاقت خار اسارت ، خار کم توجهی ، خار محکومیت خار بازیچه بودن و ... ولی این موجود توانا هرگز مغرور و مغلوب آن همه بیدادگری های انسان های وحشی صفت نشده است و هر قدر کوبیده شده آبدیده تر گشته است . هر قدر شرایط ضیق خان - سالاری و سرمایه سالاری بروی فشار وارد

ها، همه مبارزات و پیکار ها بشکل متشکّل سازمان یافته و همبسته نبود بانیم که زن و مرد و بمعنی عام کلمه انسان های زحمکشو محکوم بمبارزات خویش روند تکامل مبارزه اجتماعی را تکامل بخشیده اند ولی ضربه فافع و رهایی بخش تنها زمانی وارد آمد که تشکّل و آگاهی باهم یکجا سلاح نیرو مند دست آنها شد. اولین بار در نتیجه انقلاب کبیراکتوبر بود که زن و مرد باهم مساوی اعلان شدند و دوش بدوش هم در راه عمران و شگوفایی کشور و حیات خویش پویا شدند.

در کشور ما افغانستان انقلابی زنان حماسه آفرین واز مجویی چون رابعه بلخی شاعرو هنر مند بزرگ آریانای باستانی. ملالی این رزمنده زن تاریخ معاصر کشور، عایشه درانی زرغونه و مانند آنها همه کسانی بودند که در راه آزادی میهن و آزادی همنوع رزمیده اند ولی قرار یکه قبلا گفته شد چون آن مبارزات متشکّل و سازمان یافته نبود نمی توانست به رهایی کامل آنها و همنوعان شان از قید اسارت و بردگی خرافات استبداد، ظلم و ستم بانجامد. چه بسا زنان و مردان گمنامی که درین راه فدا شدند و چه بسا قلب های پرامید که درین پیکار از تنش و حیات محروم نشدند.

در تاریخ معاصر کشور ما همانطوریکه همه می دانیم تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان نقطه چرخش و تحول عظیمی در گسترده مبارزات سیاسی واجتماعی به حساب می رود زیرا تاسیس این گردان پیش آهنگ و سازمانده بمتابه تحول بزرگ مثبت در راه رهایی انسان این سرزمین محسوب می شود. سال ۱۳۴۳ یازدهم جدی مطلع این روند بود. نوام باتاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان سازمان دموکراتیک زنان افغانستان متشکّل کننده زنان مبارز و آزاده سر زمین ما به حساب می رود. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان جهت انعکاس خواست های سیاسی، اقتصادی واجتماعی و فرهنگی زنان افغان بتاریخ هشتم جوای ۱۳۵۴ یعنی درست پنج ماه پس از تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان طی جلسه پر شکوهی تاسیس گردید بنیاد گذار این سازمان رزمنده زن است که در طول حیات صدا و فریاد اعتراض علیه مناسبات ظالمانه واجتماعی و اقتصادی بلند کرده است. دکتورس اناهیتا راتیزاد با همه کوشش و تلاش در راه کارایی و تکامل و وسعت سازمان دموکراتیک زنان افغانستان رزمیده است سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در طول پانزده سال و نیم فعالیت خویش که مشحون از کار و تلاش و پیکار انقلابی جهت احیای حقوق زن در کشور محبوب، بعمل آورده است بمتابه معاون و کمک کننده فعال و موثر حزب دموکراتیک خلق افغانستان در جهت پیکار رهایی بخش آن در راه نجات کامل همه مردم افغانستان بوده است مبارزات سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از

همان بدو تاسیس آن بدو بخش عمده تقسیم می شد. اول مبارزه در راه بر آورده شدن آمال سر کوفته و غصب شده زنان در تمام عرصه های زندگی اعم از اجتماعی سیاسی، کلتوری و فرهنگی که می توان آنرا مبارزات خاص مسلکی سازمان نامید و دوم شرکت وسیع و همه جانبه سازمان دموکراتیک زنان افغانستان دوشا دوش دیگر هموطنان در راه رهایی از قید فئودالیزم، ارتجاع و امپریالیزم که در نهایت به ایجاد و تحول یک افغانستان آزاد و مستقل و سر بلند منتج شود. قابل تذکر است که سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همانطوریکه دو هدف فوق را در پیش خود قرار داده بود در راه بر آورده شدن آن کار و تلاش و رزم و پیکار بی امان و خستگی ناپذیری انجام داده و می دهد.

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در طول مبارزات هموطنان رنج دیده و آزاده خود را همراهی کرده اند کرده اند سازمان دموکراتیک زنان افغانستان بشکل پیگیر و دایم در کنار حزب دموکراتیک خلق افغانستان قرار داشت

و در برگزاری روز ها و حوادث تاریخی حزب را یاری موثر می رسانید بطور مثال درینجا چند موضوع را متذکر می شویم: سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در تجلیل از بزرگداشت شهدای سوم عفری یعنی روز همبستگی جوانان افغانستان دوش بدوش حزب دموکراتیک خلق افغانستان شرکت فعال نموده است. حزب دموکراتیک خلق افغانستان بمتابه حزب پیش آهنگ طبقه کارگر و همه زحمتکشان کشور در طول پانزده سال موجودیت خویش اول می رابمتابه جشن بین المللی طبقه کارگر جهانی بر گذار و از آن بزرگداشت کرده است سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در این پیکار تیموریک و عملی حصه گرفته و آنرا شکوهمند تر ساخته است و این موضوع در پیلهوی آنکه روحیه رزمندگی سازمان دموکراتیک زنان رانمایانگر است خصلت پرولتری و مترقی آنرا نیز شهادت می دهد. هکذا سازمان دموکراتیک زنان افغانستان همیشه در پیلهوی حزب دموکراتیک خلق افغانستان و دیگر مبارزین در روز نیم سنبله هر سال یعنی روز ملی خلق پیشتون و

بلوچ سپهر گرفته واز آن تجلیل بعمل آورده است. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در اجتماعات اعتراضیه علیه دولت های وقت و دیگر میثنگ ها و تظاهرات سپهر فعال گرفته و اعضای آن با ایراد سخنرانی ها در تئویر اذهان و بلند بردن شعور سیاسی مردم ما بخصوص زنان کشور سپهر ارزنده گرفته اند. در ردیف فعالیت ها و مبارزات صنفی و مسلکی سازمان دموکراتیک زنان افغانستان می توان از ابتکار بزرگ این سازمان یعنی در تاریخ کشور برای نخستین بار از برگزاری و بزرگداشت هشتم مارچ روز بین المللی همبستگی زنان جهان در سال ۱۳۴۶ یاد آوری نمود. این روز که ریشه تاریخی عمیق دارد از سال ۱۹۱۰ به اینطرف از آن بزرگداشت صورت می گیرد درینجا لازم است تا از سابقه تاریخی روز هشتم مارچ روز بین المللی زن تذکر بعمل آید.

در سال ۱۸۵۷ بتاریخ هشتم مارچ در شهر نیویارک یکدسته زنان در حالیکه لباس های مقدس بتن داشتند مارشی را در جاده های آن شهر برای انداختن ودر طی این مارش لطفا ورق بزنید

زنان در آفرینش زیبایی ها در صنایع دستی مهارت خاصی دارند.

پرسکوه شمار می دادند که : ما مزد عادلانه و مناسب می خواهیم ! ما روزانه حداقل ده ساعت کار می کنیم و این طاقت فرساست باید کم شود ! آری در تاریخ زنان جهان این اولین نمایش اعتراض آمیز بشکل مظاهره مسالمت آمیز علیه بیداد صاحبان زور و زور بود ولی دستگاه پولیس سرمایه داری با این خواست برحق و انسانی، ظالمانه و غیر انسانی بودولی این روز به فراوانی سپرده شده در سال ۱۹۱۰ یعنی پنجاه و سه سال بعد از مارش زنان نیویارک زن مبارز و پیکار جویی بنام کلازاکی که اهل آلمان بود پیشنهاد نمودن ازین روز همه ساله به عنوان روز بین المللی همبستگی زنان جهان تجلیل بعمل آید همان بود که از آن تاریخ به بعد این روز یعنی هشتم مارچ بهیث روز بین المللی پیوستگی زنان جهان در جهان برگزار می شود.

مبارزات پیکار مردم افغانستان منجمله زنان بیکار و حاسه آفرین مابا اخره ثمرات پسر فیض خویش را ببار آورد، آری انقلاب شکوهمند نور این پیام توده های ملیونی کشور تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان در سال ۱۳۵۷ (چهارده سال پس از تاسیس حزب دموکراتیک خلق افغانستان و سیزده سال پس از تاسیس سازمان دموکراتیک زنان افغانستان) به پیروزی رسید و همه مردم ما منجمله زنان کشور ما که عمر ها در قید اسارت، و تحت استبداد و استثمار بیرحمانه طبقات حاکمه و تاجع قرار داشتند به امید پیروزی و بهرزیسی به خود بالیدند ولی بعد از مدتی هیولای امین

جاسوس و باند فاسدش بر حزب و دولت چیره شدند و موقنامه آرزو های والای وطن پرستان منجمله زنان کشور به یاس مبدل گشت ۱۰ امین این خان به حزب و خان بوطن و خان به مردم در پهلوی آنکه فرزندان و برادران زنان هموطن ما را از آغوش خانواده شان می ربود و تسلیم جلادان کام می نمود بسیار وحشیانه و سفاکانه از حبس و شکنجه زنان و دختران این سر زمین دریغ نورزید که درین راه اعضای رزمند سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از همه بیشتر مورد ضرب و واقع گردیدند. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در همان اولین روز های انحراف امین و باندش موضع گیری اصولی و پیکار جویانه ای اتخاذ و علیه امین و باندش مبارزات پیکار و خستگی ناپسدر را بر راه انداختند. سازمان دموکراتیک زنان افغانستان با تشخیص چهره سیاه امین. این جاسوس مشهوری، ای امیر بالیزم امریکا و باند فاسدش، موضع گیری قهرمانانه در قبال آن اتخاذ نمودند و د و س د و ش همر زمان د یگر برای نجات انقلاب، مردم و میهن علیه آن طاعون رژیمند. حتی آوانیکه در اثر پیگرد ها و ددمنشی های کام امین ساحه مبارزات نیمه علنی برای سازمان تنگ شد. اعضای رزمند سازمان با استفاده از تکنیک های مختلف مبارزه مخفی شدند و در مخفی گاه

بعد از تشکل و پلان علیه باند دست به مبارزه قهرمانانه زدند ۱۰ این روحیه پیکار جویانه سازمان دموکراتیک زنان افغانستان را مردم افغانستان هرگز فراموش نخواهند کرد. پیروزی مرحله نوین انقلاب نور که به پایمردی اردوی دلیر و رهایی بخش، پشتیبانی مردم آزاده افغانستان بوقوع پیوست، برای همیشه مردمان ما منجمله زنان رنج دیده این کشور را از زیر یوغ ستم و ظلم و استبداد رها کند و در وازه های آرزو ها و آمال شان را بر خ شان کشور سازمان دموکراتیک زنان افغانستان که در هنگام تسلط نظام سلطنتی ارتجاعی و تسلط خان سالاری کار و پیکار انقلابی را به پیش

برهن و آشکار است که جامعه و ساختمان اقتصادی آن به کوشش ها و تلاشهای پیکار اتباع آن ارتباط دارد. هر قدر در پیشبرد حیات اقتصادی و معنوی توجه مبذول گردد بهمان اندازه نتایج مثمر و سودمند از آن بدست خواهد آمد. اگر در تاریخ کشور های پیشرفته از لحاظ اقتصادی سیاسی، فرهنگی و اجتماعی نظر اندازیم، بوضاحت خواهیم دید که مسوومگیری زنان و نقش آنان در ساختمان آن

جوامع بس عمده و ضروری بوده است. جامعه ای که مادر آن زیست می نماید از نقطه نظر اقتصادی، سیاسی و فرهنگی، قصد آینه بر مدال خلات امیر بالیزم و خیانت های پی در پی طبقات حاکم در آن، عقب نگذاشته شده بود قسمیکه گفتم نمی از نیروی اساسی جامعه ما در حال

برده و از آن سر فراز بدر آمده است این که قدرت دولتی بدست مردم و به نمایندگی از آنان به دست حزب دموکراتیک خلق افغانستان پیش آهنگ طبقه کارگر و دیگر زحمتکشان کشور افتاده است ۱۰ کار و پیکار انقلابی زنان افغانستان و در پیشاپیش آنها سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در راه اعمار جامعه نوین فائد از درد و رنج مثر ثمرات شایانی واقع میشود و پیروزی شاندرای را به دست می آورد.

حالا که ما در آستانه تشکیل کنفرانس سری سازمان دموکراتیک زنان افغانستان قرار داریم این واقعه مهم تاریخی را در راه پیروزی

و بهرزیستی زنان رزمند، آزاده و زحمتکش کشور مونر و بایی آمد فیاض از زیبایی می نمایم، با استفاده از فرصت باید تذکر داده شود که اجتماع نمایندگان همه افشار و طبقات زنان کشور در کابل این شهر زیبا و باستانی تحت رهبری سازمان دموکراتیک زنان افغانستان صفحه جدید و نوینی را خواهد گشود و در آن تصامیم لازم برای تنظیم و بهبودی هر چه بیشتر امور اتخاذ خواهد شد.

زنده باد سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این پیش آهنگ زنان مبارز کشور.

از عبدالخلیل رومان غفوری

اولین کنفرانس سری تاسری زنان کشور

جامعه نمیتوانستند تا اینکه کاسه های صبر لیریز شده و صدا های اعتراض و انتقام بالا شده زنان و دختران قهرمان و پیکارجوی دیگر نخواستند به وضع رفت بار و زندگی ننگین و فلاکت بار گذشته ادامه دهند و نعره های آزادی در جاده ها فریاد گشت، پوهنتون و مکاتب و مدارس انداز گشت و در استبدادی که بنای آن از ظلم و تجاوز گذاشته شده بود به لرزه درآمد.

در پیشاپیش این طغیان عظیم، سازمان دیموکراتیک زنان افغانستان قرار گرفت. سازمان دیموکراتیک زنان افغانستان این مظهر آرزوهای در برنده زنان بالا کشیده افغانستان علرغم شکنجه ها و قیودات نظام سلطنتی بر چه مبارزه بقیه در صفحه ده

همین زنان اند که دوش بدوش مردان در پیشبرد امور اجتماعی سهم میگیرند و مردان را یاری می رسانند.

عملیات برلین

از دیدگاه نظامی و سیاسی

قسمت دوم

از نحوه عملیات نیروهای شوروی چنین نتیجه گیری می شد که نیروهای دشمن در جبهه وسیعی با شکست و هزیمت مواجه گردند و قوای موجود در اطراف برلین به محاصره کشیده شوند، نیروهای شوروی مصمم بودند تا ماموریت خویش را در ظرف ۱۲-۱۵ روز بانجام برسانند. قوماندانی نظامی شوروی طرح يك عملیات نیرومند دو نیم هفته بوسیله قوای توپخانه و بمباران هوایی را بمنظور امحای کلیه تاسیسات انجینری نظامی دشمن و تضعیف قوای نازی در حد اکثر در دست عمل قرارداد پس از برطرف کردن موانع عمده دفاعی دشمن، نیروهای تانک و قوای پیاده داخل قلب عملیات گردیدند. عملیات کامل و همه جانبه :-

کلیه نیروهای عملیاتی، انجینری، مواد تکنالوژی در عملیات ابعاد عملیات در برلین را روشن میسازد. تنها جبهه اول بیلوروسی دارای تقریباً ۲۴۰ هزار تن مهمات، روغنات، مواد سوخت و غیره بود. هنگامیکه عملیات تفرعی در ناحیه کوسترن از سوی نیروهای شوروی آغاز گردید، سنگرهای بطول صدها کیلومتر و نیز سنگرهای مخبراتی حفر گردید و بیست و پنج پل اعمار گردید. قبل از آغاز عملیات تهاجمی، انواع مختلف فعالیت های حزبی و سیاسی انجام گرفت.

قوماندانان و مسوولان امور سیاسی براهمیت تاریخی ماموریت سر بازان، تسخیر برلین و پایان بخشیدن پیروزمندانه جنگ در اروپا روشنی انداختند و برای آنان درین ماموریت عظیم شان موفقیت آرزو کردند.

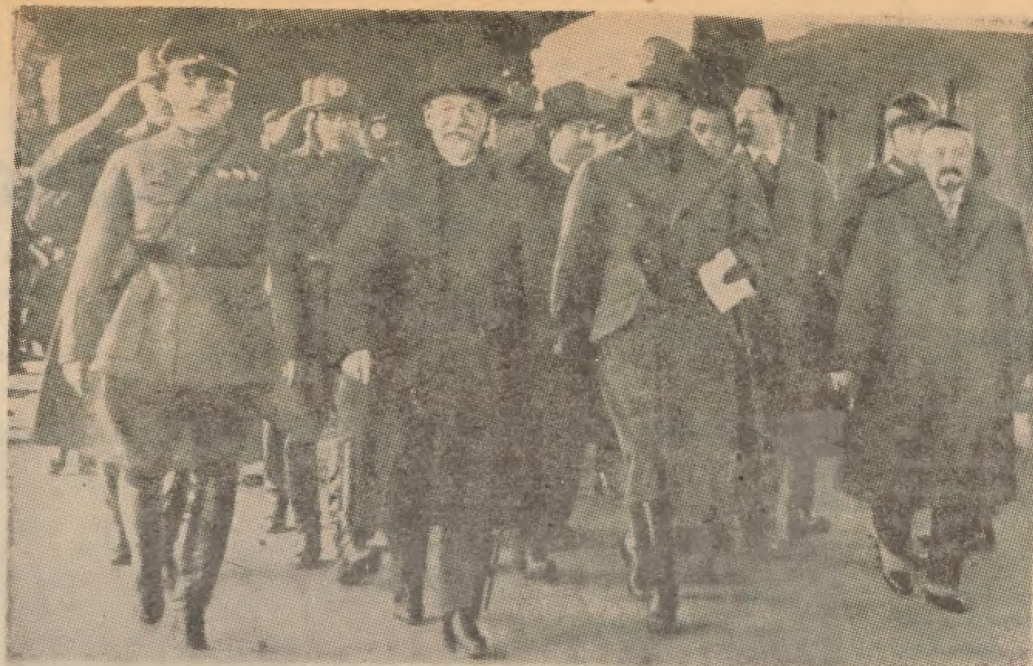
عملیات تهاجمی در تاریخی که نزد همه مردم شوروی روز تاریخی و پراهمیتی است یعنی ۲۲ اپریل (هفتاد و پنجمین سالگرد تولد او. لنین بنیانگذار حزب کمونسیت و دولت شوروی) آغاز گردید. بدین مناسبت سخنرانیها و کنفرانسهایی در باره زندگی و فعالیت سیاسی رهبر بزرگ مردم شوروی در تمامی واحدهای نظامی صورت گرفت.

سر بازان شوروی با شور و هیجان فراوان خود را آماده پیکاری بزرگ کردند. در آن روزها بسیاری از سر بازان به حزب کمونسیت شامل شده بودند. از تاریخ ۱۵ مارچ تا ۱۵ اپریل، بیش از هفده هزار مرد جنگی تهاجمی به جبهه یاد شده شامل حزب گردیده بودند. در شب پانزدهم اپریل جلسات حزب و کمیسول در واحد های نظامی آغاز به شور کردند. درخواست شورا های نظامی جبهات مبنی بر تشجیع و تشویق سر بازان و افسران در امر انجام عملیات شجاعانه و قاطع در کلیه جبهات و برای تمامی پرسونل نظامی قرائت گردید.

يك باز دید کامل مقدماتی از وضع جبهه های اول و دوم اوکراین بتاريخ ۱۴-۱۶ اپریل صورت گرفت و صورت تنظیم نیروهای دشمن بنحوی دقیق برای نیروهای شوروی آشکار گردید. عملیات تهاجمی قبل بروز ۱۶ اپریل بقیه در صفحه ۵۲

سال ۱۹۲۸، مسکو. بازدید رسمی پادشاه افغانستان از اتحاد جماهیر شوروی. مهمانان افغانستان به میزبانان روس در لیتورنای مسکو. و. ک. ا. وروشیلوف، کمیسر ملی نظامی و بحری آن کشور و سایر همراهان مهمانان افغانی

بمناسبت سفر ببرک کارمل به اتحاد جماهیر شوروی.

خبرنیا، محب حیرت

نگاهی به سوابق تاریخی

اساسهای استقرار روابط دوستی و مناسبات دیپلوماسی بین افغانستان و اتحاد شوروی

مبارزه بر ضد آن می باشد. «سفیر افغانی در جواب چنین اظهار داشت که: «من دست دوستی را به طرف شما دراز می کنم و امید دارم که شما بهمه ملل شرق در راه رهایی از ستم امپریالیزم اروپا بی کمک کنید». همچنان کمینتری مذاکره ای که بهمه ملل آمد گفت: «حکومت شوروی، حکومت زحمتکشان و مستعبدان است و این حکومت درست در راه همان چیزی مجاهدت می کند که سفیر کمین افغانستان راجع به آن صحبت کرد، ولی باید تمام مسلمانان خاور این مطلب را درک کنند و باروسیه شوروی در جنگ بزرگ آزادیبخش کمک نمایند. «سفیر جواباً اظهار داشت که: «ما می توانیم با طبیعت بگویم که ملل مسلمان شرق این مطلب را درک کرده اند و آنروزی نزدیک میشود تا سراسر دنیا بپشت

افغانستان بریاست محمد ولی خان وارد ماسکو گردید و از طرف کمین پذیرفته شد. نظر به خاطرات «چیچین» کمیسر ملی امور خارجه معلوم می گردد که هیات نمایندگی فوق العاده افغانستان با پذیرایی گرم کمین مواجه شد و بین شان مذاکراتی تحقق پذیرفت از گزارشهای جرایم آن وقت چین بر می آید که فضای این تبادل افکار بسیار بیشایه و صمیمانه بوده است. چنانچه راجع به این دیدار و مذاکرات گفته شده بود که: «رفیق کمین در دفتر کار خود با سفیر ملاقات کرد و گفت: من خیلی خوشم از اینکه در پایتخت سرخ دولت کارگران و دهقانان نماینده هست افغانستان - آن ملت دوست ما را می بینم که زیر یوغ امپریالیزم عذاب می کشد و سرگرم

گردید و عظمت وطن ما را دو بالا تأیید کرد». بدنبال رویداد های متذکره، عزیمت هیات دیپلوماسی افغانستان در ماه اپریل ۱۹۱۹ با سکو جهت مذاکرات و برقراری روابط سیاسی میان هردو مملکت با تأسیس افتتاح نخستین قنصلگری افغانستان در تاشکند (اوایل ماه جون ۱۹۱۹)، ورود نماینده سیاسی ترکستان روسی بکابل (اپریل ۱۹۱۹) و مواصلت سفرای کبار هردو دولت بکابل و ماسکو (در اواخر سال ۱۹۱۹ و اوایل ۱۹۲۰) که به برقراری روابط و فعالیت های سیاسی بین طرفین انجامید، از آنوقت به بعد راه را برای تحکیم رشته همکاری های اقتصادی، تجاری، تحصیلی و غیره جانبین بیشتر متوجه نمود. در ماه اکتوبر ۱۹۱۹ که هیات سفارت کبرای

دربناه مقاومت و سر سختی ای که افغانها از خود بروز دادند، انگلیسها راه نرمی را در پیش گرفتند چنانچه در روشنائی رویداد های تاریخی می بینیم که بتاريخ (۸) اگست ۱۹۱۹ قرار داد صلح را ولندنی بین افغانستان و انگلیسها به امضا رسید و انگلیسها بدائوسیه استقلال افغانستان را برسمیت شناختند، نقش سیاسی امان الله غازی از یکطرف، فداکاری و جان نثاری مردم افغانستان از جانب دیگر با فعالیت های مدبرانه و نظامی دیگر افسران و سر بازان معاذات مختلف مبارزه به استرداد و حصول استقلال سیاسی افغانستان منتج گردید و استقلال سیاسی افغانستان حاصل گردید، بطوریکه حاصل مبارزه های یک قرن این ملت آزادیبخش، هتتر تورات سودمندی

فرهنگ اصطلاحات نوین

نورالله تالقانی
مؤلف کتاب فرهنگ اصطلاحات نوین

عصر ما عصر جرخش هاو چرخش هاست
جوامع امروزی در پیوش و حرکت خود بطرف
مدارج عالی تکامل ، سرعت بی سابقه بی دفته
اند . چنانکه گویی نبض حرکت جهان همواره با ریتیم
تند ماشین میزند .

در این هنگامه باشکوه زایش نو و فرسایش
کهنه همه چیز از زیر بنا تا روبه ، از پائین تا بالا
از حقیض تا اوج دگرگون میشود . هستی
آدمی رنگبهره میگیرد ، کیفیت نوین کسب نموده ،
غنی میشود . این غنایم عمق دارد و هم
پهنایم دارد و بعد نابی نهایت راه میکشاید
در این جریان آنکه آگاه و مسؤول است بی دریغ
رسالتش را انجام میدهد . تقییم مسوولیت
و آگاهی زیرا اینها دو روی یک سکه اند . آنکه
نیاز زمایش دارد که نموده و آگاهانه به پاسخ
عربی نیاز هابر میخیزد ، هر دو روی سکه را
مطابق با منطق زمان ، خوب ضرب میزند .

جامعه ما با حفظ عقب مانی تکنیکی ماشینی
و صنعتی اش در ساحه علوم و دانشها با تازه
ترین دست آورد های علمی و صنعتی
سرو کار دارد و با حفظ آنکه بر زمینه
بی از فلاحته میزید ، با تاجید درخشان پیشرفتهای
ممالک متقدم و مترقی در تماس و همکاری
است . در نتیجه هر فرد هم مبین ماروزانه
با هزاران نام و اصطلاح تازه سرو کار دارد .
ژورنالیزم کوش (رادیو) و ژورنالیزم چشم
(تلویزیون) به صفت همگانی ترین رسانه های
گروهی هم وطنان ما را از تازه ترین کشفیات
و رویداد های علمی و هنری دنیای امروز ، آگاه
میسازند

معامات جدید بیشتر از همه قشر باسواد
جامعه ما را بخود مشغول میسازد . معلومات
جدید اصطلاحات نوینی را با خود همراه دارد .
بدینگونه معلومات جدید به ذات خود زبان جدیدی
است به مشابه مبهان وارد محیط زبان ماشده
مبهانی می نشیند به گفته دانشمندان : (زبان
هم مثل جامعه صاحب زبان داوای زندگانیست
اجزا آن رشد میکند ، تولید نسل میکند ،
فرسوده میشود ، میمیرد و جای خود را به اجزاء
تازه تر میدهد .

در رابطه با آنچه گفته آمد از مذهبناقبل
در جامعه ما جای یک فرهنگ کامل در زمینه
اصطلاحات امروزی و معاصر خالی بود . اخیرا
انتشار «فرهنگ اصطلاحات نوین» که به همت
محقق آگاه و روشن بین ، محترم «نورالله تالقانی»
تالیف گردیده ، این خلأ را پر نمود .

این فرهنگ در جامعه مانمونه و بی نظیر است ،
انری است که با بل اعتماد که بخوبی
میتواند قسمتی از نیاز مندی نسل جوان ، باسواد
و کتابخوان ما را مرفوع ساخته و آنان را از
حالت شک و تردید در مورد معانی درست کلمات

عصر ما عصر جرخش هاو چرخش هاست
جوامع امروزی در پیوش و حرکت خود بطرف
مدارج عالی تکامل ، سرعت بی سابقه بی دفته
اند . چنانکه گویی نبض حرکت جهان همواره با ریتیم
تند ماشین میزند .

در این هنگامه باشکوه زایش نو و فرسایش
کهنه همه چیز از زیر بنا تا روبه ، از پائین تا بالا
از حقیض تا اوج دگرگون میشود . هستی
آدمی رنگبهره میگیرد ، کیفیت نوین کسب نموده ،
غنی میشود . این غنایم عمق دارد و هم
پهنایم دارد و بعد نابی نهایت راه میکشاید
در این جریان آنکه آگاه و مسؤول است بی دریغ
رسالتش را انجام میدهد . تقییم مسوولیت
و آگاهی زیرا اینها دو روی یک سکه اند . آنکه
نیاز زمایش دارد که نموده و آگاهانه به پاسخ
عربی نیاز هابر میخیزد ، هر دو روی سکه را
مطابق با منطق زمان ، خوب ضرب میزند .

جامعه ما با حفظ عقب مانی تکنیکی ماشینی
و صنعتی اش در ساحه علوم و دانشها با تازه
ترین دست آورد های علمی و صنعتی
سرو کار دارد و با حفظ آنکه بر زمینه
بی از فلاحته میزید ، با تاجید درخشان پیشرفتهای
ممالک متقدم و مترقی در تماس و همکاری
است . در نتیجه هر فرد هم مبین ماروزانه
با هزاران نام و اصطلاح تازه سرو کار دارد .
ژورنالیزم کوش (رادیو) و ژورنالیزم چشم
(تلویزیون) به صفت همگانی ترین رسانه های
گروهی هم وطنان ما را از تازه ترین کشفیات
و رویداد های علمی و هنری دنیای امروز ، آگاه
میسازند

معامات جدید بیشتر از همه قشر باسواد
جامعه ما را بخود مشغول میسازد . معلومات
جدید اصطلاحات نوینی را با خود همراه دارد .
بدینگونه معلومات جدید به ذات خود زبان جدیدی
است به مشابه مبهان وارد محیط زبان ماشده
مبهانی می نشیند به گفته دانشمندان : (زبان
هم مثل جامعه صاحب زبان داوای زندگانیست
اجزا آن رشد میکند ، تولید نسل میکند ،
فرسوده میشود ، میمیرد و جای خود را به اجزاء
تازه تر میدهد .

در رابطه با آنچه گفته آمد از مذهبناقبل
در جامعه ما جای یک فرهنگ کامل در زمینه
اصطلاحات امروزی و معاصر خالی بود . اخیرا
انتشار «فرهنگ اصطلاحات نوین» که به همت
محقق آگاه و روشن بین ، محترم «نورالله تالقانی»
تالیف گردیده ، این خلأ را پر نمود .

این فرهنگ در جامعه مانمونه و بی نظیر است ،
انری است که با بل اعتماد که بخوبی
میتواند قسمتی از نیاز مندی نسل جوان ، باسواد
و کتابخوان ما را مرفوع ساخته و آنان را از
حالت شک و تردید در مورد معانی درست کلمات

که امپریالیزم اروپا بی دیگر جایی در سر
زمین شرق ندارد . سپس سفير از جایش
بلند شد و چنین گفت : «افتخار دارم از
آنکه نامه فرمانفرمای خود را به رئیس دولت
آزاد برولنداری روسیه تقدیم نمایم و امیدوارم
که مطالب مطروحه دولت افغانستان مورد توجه
حکومت شوروی قرار گیرد .» متعاقب آن سفير
افغانستان نامه امیر امان الله خان را به رفیق
لنین داد و در آنحال لینن اظهار کرد که : «من
از دریافت این نامه بسیار خرسندم و قول
میدهم که بزودی بهمه سوالات مورد علاقه
افغانستان جواب بدهم .»

در نامه دیگر امیر امان الله خان که تسلیم
لنین گردیده بود ، مراتب تمایل جهت استقرار
«روابط دوستانه و مناسبات صمیمانه بین دو دولت
بزرگ» ابراز شده و در نتیجه طی نامه جوابیه
لنین که بتاريخ ۲۷ نومبر ۱۹۱۹ امضاء گردید
و یکبار فرستاده شد این نکات خاطر نشان
گردیده بود که : «دولت شوروی بیدفهای ضد
امپریالستی نیرو های مبین پرست افغانستان
که برای آزاد ساختن کشور خود از قید
استعمار مبارزه می کنند واقف است و بیگیرانه
از آنها پشتیبانی می کند .» «در عین حال لینن
نوشته بود که : «دولت کارگران و دهقانان
روسیه از همان بدو مبارزه پر افتخار مردم
افغانستان برای استقلال خویش فوراً وضع
جدید افغانستان را مورد تأیید قرار داد و
رسم استقلال کامل این کشور را برسمیت
شناخت و هیات سیاسی خود را برای برقراری
مناسبات دایمی و خدشه ناپذیر بین مسکو
کابل اعزام داشت . اکنون کشور شگوفان
افغانستان تنها کشور مستقل در عالم مسلمانان
بشمار میرود و سر نوشت این وظیفه بزرگ
تاریخی را بعهده ملت افغانستان می گذارند تا
همه ملل مسلمان را که در زنجیر اسارت قرار
دارند ، بگرد خویش متحد سازد و آنها را در
راه آزادی و استقلال سوق دهد . دولت کارگران
و دهقانان روسیه به سفارت خود در افغانستان
این ماموریت را میدهد که با دولت ملی
افغانستان جهت انعقاد قرار داد های تجاری و
قرار داد های دوستانه دیگر وارد مذاکره
شود .»

لینن در ماه دسامبر ۱۹۲۰ ضمن نطق خود
در هشتمین کنفرانس شورای سراسر شوروی
موقیعت های بزرگی را که تا آنزمان نصیب
سیاست شوروی در زمینه مشرق زمین شده
بود ، از آنجمله مساله تحکیم مناسبات دوستانه
با افغانستان را خاطر نشان ساخت . همچنان
غغازی امان الله خان توسط نامه مورخ اول
دسامبر ۱۹۲۰ خویش عنوانی لینن چنین نوشت
که : «من بوسنت بزرگ خود ، صدر لینن به
مناسبت پایان مذاکرات در کابل در بساره
برقراری مبانی مناسبات حسن همجواری و
دوستانه بین دو کشور تبریک می گویم .»
«چسپ در نامه مزبور نوشته شده است :
«نظر باینکه دولت جمهوری روسیه شوروی
تمایلات واحساسات خیر خواهانه خود را برای

لینن در ماه دسامبر ۱۹۲۰ ضمن نطق خود
در هشتمین کنفرانس شورای سراسر شوروی
موقیعت های بزرگی را که تا آنزمان نصیب
سیاست شوروی در زمینه مشرق زمین شده
بود ، از آنجمله مساله تحکیم مناسبات دوستانه
با افغانستان را خاطر نشان ساخت . همچنان
غغازی امان الله خان توسط نامه مورخ اول
دسامبر ۱۹۲۰ خویش عنوانی لینن چنین نوشت
که : «من بوسنت بزرگ خود ، صدر لینن به
مناسبت پایان مذاکرات در کابل در بساره
برقراری مبانی مناسبات حسن همجواری و
دوستانه بین دو کشور تبریک می گویم .»
«چسپ در نامه مزبور نوشته شده است :
«نظر باینکه دولت جمهوری روسیه شوروی
تمایلات واحساسات خیر خواهانه خود را برای

اکتوبر کبیر، صلح و

همزیستی مسالمت آمیز

اسمعیل معشور

طی سمت و سه سالی که از پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر (این عظیم ترین حادثه حیات بشر) می گذرد، گهواره انقلاب مذکور یعنی کشور شوراهای راه پر عظمت و تاریخی پیموده است. این راه با وجود دشواری هایش سخت پرافتخار است، شروع و مطلع این راه افتخار آموز و افتخار آفرین از حمله قهرمانانه کارگران، سربازان و ملوانان انقلابی بطرودگراد (لنینگراد) امروزی) به کاخ زمستانی آغاز گردیده و بعد از عبور از میلانهای نبرد علیه چارده دولت متجاوز مداخله گر امپریالیستی و جنگهای داخلی برضد مقاومت طبقات سرنگون شده، از مشکل ایام مبارزه در راه احیای اقتصاد ویران شده و ایجاد فرهنگ و اقتصاد نوین سوسیالیستی، از صحنه ها و حوادث نبرد جانبازانه خلق شوروی علیه طاعون فاشیسم هتلری، و از سالهای حماسه آفرین باز سازی ویرانی های جنگ دوم بین المللی به تشکیل چنان کشوری رسید که هم در روند انقلاب و جنبش آزادیبخش جهانی هم در حفاظت صلح جهانی و هم در نوسازی انقلابی جامعه بشری بزرگترین نقش را بازی کرده و در رشد جامعه بشری و پیش برد انقلاب علمی و فنی به سود انسان نقش هر چه بزرگتر و برجسته تری را ایفا می نماید.

بتاریخ ۲۵ اکتوبر بابت تقویم جدید هفتم نوامبر ۱۹۱۷ در هنگام شب در بخوجه قیام مسلحانه انقلابی، در قصر سمولنی دو مین کنگره شوراهای نمایندگان کارگران و سربازان تشکیل یافت. ششصد و پنجاه نفر نماینده از تمام نقاط کشور برای اشتراک درین کنگره به پترو گراد آمده بودند. کنگره دوم شوراهای انتقال تمام قدرت حاکمه را به شوراهای اعلام داشت و رسماً این قدرت را به شوراهای نمایندگان سراسر کشور سپرد. آری بزرگترین حادثه تاریخی که بجان امپریالیزم و ارتجاع لرزه مرگ را افکند بود تحقق یافت، درین تاریخ و درین محفل شکل اداره آینده اولین دولت کارگری و دهقانی بی درزی شد. بتاریخ ۲۶ اکتوبر (هشت نوامبر) ولادیمیر ایلیچ لنین، پیشوای حزب و رهبر انقلاب در کنگره دوم شوراهای حضور یافت. لنین در حالیکه همه شاهلان کنگره بحالت استاده به سخنان او گوش می دادند از عمه او لئود دربارده صلح سخن گفت

در حین حدوث انقلاب در روسیه جنگ دوم جهانی بشدت ادامه داشت و روسیه تزاری نیز با همه قواء درین جنگ اشتراک داشت. رهبر انقلاب کبیر اکتوبر به کنگره پیشنهاد کرد که بیامی خطاب به تمام مردمان جهان و دول داخل جنگ درباره پیشنهاد متارکه فوری در تمام جبهه های جنگ به تصویب برسد زیرا مسئله صلح میرم ترین و حادث ترین مسئله روز بود که توده های ملیونی زحمتکشان تشنه آن بودند. کنگره پیشنهاد لنین را در مورد صلح به تصویب رسانید. اینک طوری که می بینیم اولین اقدام اولین دولت کارگری و دهقانی اقدام صلح جوایانه بود و این درست در نقطه مقابل سیاست جنگ و تجاوز امپریالیستی قرار داشت در فرمان مربوط به صلح تصریح شده بود که جنگ بین ملل، بزرگترین جنایت علیه بشریت است باید بیاد داشته باشیم که فرمان صلحی که در دومین کنگره شوراهای تصویب رسید اهمیت زوال ناپذیر تاریخی داشت و دارد. از همان روز تاکنون دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی پیوسته مدافع صلح و خدمت گزار پیگیر صلح در جهان میباشد و همگذا این دولت مترقی و انقلابی خواستار جدی دوستی بین ملل مختلف جهان میباشد.

و این اقدامی که در روز های اول پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر در راه تأمین صلح صورت گرفت در پهلوی آنکه با مخالفت جدی محافل امپریالیستی و جنگ طلب مواجه شد به همه جهانیان صلح جوانه و صلح جویانه کشور جوان روسیه شوروی را به وضاحت نشان داد. در منشور صلح لنین که بتاریخ هشتم نوامبر (۲۶ اکتوبر به تقویم آلمان) به تصویب رسید به مردمان و دولت های سراسر جهان که داخل جنگ بودند پیشنهاد می نمود که بیدرتک درجبهات جنگ را متوقف و آتش بس را اعلان نمایند و به مذاکره در باره برقراری صلح بپردازند. این متن (منشور صلح) از رادیوی شوروی باندا می شد، بهشتوید، همه بهشتوید، همه بهشتوید، بخش گردید. و این درست سال چهار می بود که جنگ بین المللی اول با خونریزی و ستمی میان کشورها توسط امپریالیست های ستیز گر آغاز شده بود و آنها میخواستند که جهان را میان خود تقسیم نمایند؟! درین جنگ کفر و سیه و قرا نسه و آلمان و اغریش -

هنگری، ترکیه با ایتالیا و غیره داخل بودند خون هزاران انسان بیگناه ریخته شده و ریخته میشد و روز تاروز شیرازه اقتصاد کشور های داخل جنگ را از هم می پاشید، تولیدات به حداقل تنزل کرده بود و هنوز هم در حال تنزل بود و ازین سبب محصولات غذایی پیوسته روبه کاهش بود و قحطی هم فرا رسیده بود، ابعاد بدبختی و سیه روزی خلقها هر چه بیشتر وسیع و همه گیر میشد، همه مردمان اعم از روش ها، آلمانی ها، فرانسوی ها، ایتالیایی ها، انگلیسی ها و موجز اینکه همه خلقهای داخل جنگ تنها در آنوقت بزرگترین آرزوی شان صلح و پایان دادن به انسان کشی بود. منشور لنینی صلح که به برکت پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر به نشر رسید این خواست میرم خلق ها را بدرستی جوابگو بود، دوست جوان شوروی در منشور صلح اعلام می داشت که: «ادامه این جنگ را که انگیزه اش عبارت است از تقسیم خلق های ضعیف میان ملل زورمند و ترورند می که این خلق ها را مغلوب خویش ساخته اند بزرگترین تبهکاری علیه جامعه انسانی می شمارد...» دولت کارگری و دهقانی شوراهای تمام مردمان شامل جنگ صمیمانه پیشنهاد می کرد برای انعقاد یک قرار داد صلح عادلانه و دموکراتیک یعنی صلحی که بدون غصب و الحاق سر زمین های دیگران و بدون الحاق قهری خلق های ضعیف بخویش و بدون دریافت غرامات، بیدرتک به اقدام بر خیزند. در عین زمان دولت جوان شوراهای بصراحت اعلام می داشت که شرایط یکجانبه را در مورد تأمین صلح بردیگران تحمیل نمی نماید و بکمال صداقت حاضر است تا پیشنهادات و شرایط هر یک از کشور های ذیدخل را مورد مطالعه جدی قرار دهد. همگذا منشور صلح لنینی بیانگر احکام بنیادی سیاست همزیستی مسالمت آمیز یعنی سیاستی بود که برای اولین بار در تاریخ جهان، بطور رسمی سیاست خارجی یک کشور دنیا اعلام میشد و این دولت عملاً میخواست با پیگیری به تحقق آن بپردازد منشور صلح به همه کشور ها اذعان می داشت که کشور تازه پدید آمده سوسیالیستی هرگز هوا دار جنگ نیست، بلکه صلح می خواهد. صلحی پایدار و طولانی، همگذا درین منشور تصریح شده بود که دولت جدید تشکیل

شوراهای هر گز اهداف تجاوز کارانه و استیلا گرانه ندارد و نسبت ماهیت خویش نمی تواند داشته باشد.

در منشور صلح لنینی بصورت موجز و پر- مفهوم همه سیاست کشور شوراهای قبال جهان خارج و خلق های سراسر گیتی تصریح شده بود چنانچه در بخشی از آن گفته میشد که دولت شوروی با هر گونه سیاست الحاق گرانه و استیلا گرانه دشمن آشتی ناپذیر است و هر- جنگی را (منجمله جنگ جهانی اول) که هدف آن تصرف اراضی مردمان ضعیف باشد تبهکاری می داند و پیشنهاد میکند که دیپلماتی سری کنار گذاشته شود. زیرا زود بود غارتگرانه برای استیلا بر خلق های دیگر در قرار داد های سری که متون آنها از خلق ها پنهان میگردد، صورت می گیرد. دولت شوروی برای شان دادن نمونه و سر مشق درین زمینه، خود پیشقدم میشود بدین معنی که دیپلماتی سری را برمی اندازد و تمام مواد مربوط به غصب اراضی دیگران را در قرارداد های سری دولت تزاری و پس از سقوط دولت تزاری در قرار داد های سری دولت موقت، قید شده بود «بطور مطلق و فوری ملنی» اعلام می دارد و به انتشار متون قرار داد های سری می پردازد. لذا طوریکه دیده میشود اصول دموکراتیک و صلح دوستانه سیاست خارجی دولت شوراهای در همان اولین فعالیت های بین المللی متبلور می باشد.

جهان ما جهان قرن بیستم، جهان او جگری نهضت های راهبانی بخش ملی، دستخوش تحولات شگوفی است. تحت تاثیر فعالیت های جهانی برابنگاویر ثمر اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که دوش به دوش دیگر کشورهای سوسیالیستی برادر برای استقرار صلح پایدار و مطمئن در سراسر جهان، به صورت پیگیر و خستگی ناپذیر کار و بیکار میکند، در در عرصه جهانی و بین المللی که نسبت موجودیت سلاح خطرناک و تبه کن هستون، تصادم بین المللی را در بردارد، به کاشی می گراید و دوران جنگ سرد به فرجام خود قریب میشود. اندیشه ضرورت صلح و برقراری مناسبات همزیستی مسالمت آمیز میان

روسیه شوروی و کشور های سرمایه داری از همان نخستین روز های پیدایش دولت کارگری و دهقانی شورا ها ، بهانه خنثی سازی در سراسر آثار و سخنرانی های ولادیمیر ایلچ لنین بنیان گذار دولت شوروی ، درباره سیاست خارجی ، متجلی است .

اگر اولین اوراق تاریخ شکوهمند انقلاب گبر سوسیالیستی اکتوبر را ورق بزنیم بلا فاصله پس از اولین تحولات پیروزی انقلاب سوسیالیستی اکتوبر لنین و دولت شوروا تحت رهبری او ، کامیابی برداشتند تا به یک صلح پایدار و بادوام دست یابند و مناسبات بین المللی را بر پایه

پذیرش واقعیت نوین یعنی این واقعیت استوار سازند که در پهنه گیتی کشور های با نظام های اجتماعی گوناگون در کنار هم بسر می برند و در چنین جهانی مناسباتی که میتواند و باید میان کشور های سوسیالیستی نوپیدا و کشور های سرمایه داری پیرامون آن برقرار باشد مناسبات اقتصادی مسالمت آمیز و ارتباط و امداد تجاری و فرهنگی است ، نه مناسبات دشمنی جنگ و ستیز و گر تاریخ گواهی می دهد که

در نخستین سالهای پس از تاسیس دولت شورا ها تحقق اهداف بالا میسر نمی گردید از این باعث بود که موضوع گیری زمامداران آن زمان انگلیس ، فرانسه و ایالات متحده امریکا این بود که نمی خواستند به همزیستی مسالمت آمیز با سوسیالیسم تن در دهند . چنانچه یکی از چهره های سیاسی انگلیس (ونستون چرچیل) در کتاب خاطرات خود متذکر شده بود که سرمایه داری در صدد آنست تا: بلشویزم را در گهواره

اش خفه سازند .» روی همین ملحوظ کشور های امپریالیستی به پیروی از سیاست فوق طی چند سال علیه جمهوری جوان شورا ها به تهاجمات مسلحانه دست می زدند . این

حقیقت که جمهوری جوان شوروی قهرمانانه بمقابل تهاجم جارده کشور امپریالیستی با حفظ این حقیقت که آنها بهراتب قوی تراز کشور شورا ها بودند استقامت نمود و یورش های جنگی چرچیل ها ، کلمانوسوا ، ویلسون ها و دست

نشدگان و دست افزار ها ایشان علیه کشور قهرمان کارگری و دهقانی شورا ها به چه شکست ننگینی انجامید همه گان از آن بخوبی آگاهی دارند .

سیاست همزیستی مسالمت آمیز و مبارزه پیگیر برای استقرار صلح پایدار و طولانی در پهنه گیتی ، برعکس ادعاها و افترا ات اردوی افترگر امپریالیستی ، « سیاست موقتی » و « مانور » دولت اتحاد جماهیر شوروی نیست بلکه این عبات از سیاستی است که الزام از ماهیت و مجموعه جهان بینی سوسیالیسم علمی ناشی میشود جوابگوی منافع حیاتی جامعه سوسیالیستی میباشد .

یکی افترا ات دیرینه ، جعلی و کهنه ، ضد شوروی و ضد کمونیستی که از طرف منابع متجاوز و دووگویی امپریالیستی پیوسته پخش

شده و پخش میشود اینست که گویا دولت سوسیالیستی نقشه های تجاوز کارانه ای دارد بدین معنی که گویا می خواهد با توسل بزور و از طریق تهاجم مسلحانه به کشور های دیگر ، اهداف خود را بدست بیاورد ! چه این یاوه سرایی ها برای آن اشخاص چپزده فهمی نشر میشود که اندوخته تصویری درباره پیش واقعی ، تئوری و پراتیک ، نقشه ها و هدف های کشور های سوسیالیستی ندارند ، ایسین پندار واهی که گویا استقرار سوسیالیسم از طریق خارج به یک کشور مانند اتمت و ارداتی امکان دارد ، با سرا پای تئوری و پراتیک

جمهوری جوان شوروی داشتند بحکم اراده خلق شوروی ، دولت و زعامت حزب بلشویک ها با آلمان قرار داد صلح منعقد ساخت ، ولی دولت های امپریالیستی چون فرانسه ، انگلیستان ایالات متحده امریکا و جاپان علیه جمهوری صلح خواه روسیه شوروی بجنگ برخاستند امپریالیست ها چنین می پنداشتند که چون کشور روسیه مدت چار سال متواتر داخل جنگ بود و همه نیرویش متلاشی شده است نمی تواند که بمقابل آنها مقاومت نماید . علاوه از آنکه امپریالیست ها مستقیما شروع بمداخله نمودند ، در پهلوی آن ضد انقلاب داخلی مانند نمایندگان ملاکان

چهره یی از سربازان دلیر شوروی که قهرمانانه از زمین خویش و انقلاب گبر اکتوبر دفاع نمودند .

سوسیالیسم علمی تضاد فاحش دارد .

حال به دوام بررسی خویش از وضع جهان و کشور جوان شوروا پس از نشر منشور صلح بپردازیم دولت های امپریالیستی در مقابل این خواست شریفانه دولت انقلابی روسیه شوروی (منشور صلح و قطع فوری جنگ) نه تنها موضع گیری مشابه نکردند بلکه در مقابل آن از سکوت محض کار گرفتند و کشورهای امپریالیستی پلان و نقشه مداخله گرانه علیه

و سرمایه داران روسی را کمک می نمودند تا به اقدامات مسلحانه علیه دولت جوان شوروا بپردازند در بهار سال ۱۹۱۸ نیروهای نظامی انگلیس و امریکایی در بنادر مورمانسک و آرخانگلسک واقع در شمال روسیه پیاده شدند هم چنان روز پنجم اپریل ۱۹۱۸ جاپان در بندر ولادی واستوک قوه پیاده نمود سه ماه بعد ازین واقعه عساکر امریکایی تحت فرمان جنرال گروس نیز به ولادی واستوک رسیدند

درین هنگام در اعلامیه ای از طرف کشور های متجاوز گفته شد! «... متفقین باید از فرصتی که دست داده است استفاده کنند و کنترل خود را بر سایرین برقرار سازند ، زیرا در آینده ممکن است چنین فرصتی دست ندهد .»

در تابستان همان سال قوه های انگلیس در صدد تسخیر باکو برآمدند و فرانسه در بندر او دیسه قوه پیاده نمود (او دیسه در بحیره سیاه واقع است) با تشریح فوق دیده میشود که کشور شورا ها از چار طرف تحت محاصره و تجاوز امپریالیسم قرار گرفته بود . درین وقت است که همه خلق های آزادی خواه و صلح خواه و زحمتکش روسیه جهت دفاع

مبین سوسیالیستی خویش با می خیزند و مداخله گران و تجاوز کاران را به شکست کامل مواجه می سازند . خلق شوروی به امپریالیست ها بشکل بسیار قانع کننده ای فرماندند که حتی از نظر

منافع خود آنها ، عاقلانه تر این خواهد بود که اسلحه را کنار بگذارند و این حقیقت سوسخت را قبول کنند که در جهان شوروی بهمان آمده است وجود دارد و وجود خواهد داشت که نظام اجتماعی ، اقتصادی و سیاسی سوسیالیستی

در آن مسلط است . دولت صلح خواه شوراهام قبل از حمله مسلحانه کشورهای امپریالیستی هم در جریان این حمله و هم بعد از آن صادقانه

پیشنهاد نموده بود که میان آنها و کشور انقلابی روسیه شوروی روابط سیاسی و اقتصادی و تجارتی برقرار شود . تعداد پیشنهاد های صلح دولت شوروی به کشور های مذکور از

سال ۱۹۱۸ تا سال ۱۹۲۱ به بیست پیشنهاد می رسید . لنین در سال ۱۹۲۰ - ۲۱ نوامبر پس

از تار و مار شدن حمله ناکام کشور های متجاوز امپریالیستی چنین گفت : « ما اکنون نه تنها از تنفس برخورداریم بلکه به مرحله تازه ای

نیز رسیده ایم که در آن موجودیت بین المللی مادر شبکه کشورهای سرمایه داری ، بطور اساسی تامین شده است .» درین هنگام

است که دورانی آغاز میشود که به گفته لنین « کشور های سوسیالیستی و کشور های سرمایه داری در کنار هم خواهند زیست .» لنین ز عیم و رهبر

انقلاب گبر اکتوبر پیوسته خواهان صلح همزیستی مسالمت آمیز و ایجا در رابطه برابر تجارتی و اقتصادی با کشور های دیگر منجمله کشورهای سرمایه داری بود .

سیاست همزیستی مسالمت آمیز طی سراسر دوران پس از در گذشت لنین از جانب حزب عمیق بررسی و تدوین شده است . در همان اواسط سالهای سی قرن حاضر با استحکام و نیروی مندی دولت شوروی توسعه فعالیت نیروهای ضد جنگ و تقویه نفوذ و تاثیر احزاب کمونیست در کشورهای سرمایه داری مسئله امکان جلوگیری از جنگ جهانی جدید و ضرورت مبارزه سرسختانه بقیه در صفحه ۵۴

سلفوینودر آتش جنگ می سوخت

رووف راصع

غرضی در شهر بود-هنگامه‌بی بپا خواسته بود

ودراین روز گروه گروه از مردمی که در هم آمیخته بودند فریادی کردند، می غریزند می‌بویند کشتار می کردند ، و خود کشته می شدند، و فاجعه بزرگ انسانی بی راهی لحظه بیشتر هستی میدادند سیلابی از خون براه افتاده بود- هر جاو هر طرف خون بود از کشته ها پشته ها ساخته بودند و فریاد ها وغریو ها وضحه های سر بازان رزمند باناله متداوم زخمیان و آسیب دیدگان درهم پیچیده بود و ولوله بزرگی را براه انداخته بود.

هیچکس به دیگری نمی اندیشید و همه در یک اندیشه غرق بودند، اینکه چگونه، چه وسیله خود را نجات دهند اما در آن میان ، در آن هنگامه هنگامه زا فقط یک مرد بود که دگر دوستی را جایگزین خویشتن دوستی قرار داده بود و هرگز به خود اندیشه‌یی نداشت . او- هاندی دونات بود- مردی که در آن روز اشک در چشمش لانه داشت و غصه آدم های که در خاک و خون می غلطیدند احساسی را بر انگیزته و جدانش را به درد آورده بود.

او- ساین مرد تاجر پیشه که از شهری به شهر دیگر ره می زد واز دیاری به دیاری دگر باو سفر می بست تاجنسی را به فروش رساند و از آن نفعی برای خود بردارد، در آن روز در صحنه کار زار خونین سلفوینودر برابر زخم دیدگانی که بیثنا بانه فریاد برمی- آوردند و کمک می خواستند بادیدن مصدومینی که در زیر پای اسپها و آدم ها لگدی شدند و قدرت حرکت نداشتند و در برابر آنها بی که خون شان خاک نرم زیر پای شان راسخ گون می ساخت و هر لحظه به مرگ نزدیک می شدند تاپ نیاورد از خود بیخود شدو فریاد برآورد که «ای مردم دست از جنگ بردارید زیرا ما همه برادریم» و بعد خود کارو بارش را کنار گذاشت- یک گروپ نجات زخم خوردگان را فراهم آورد زخم بست پانسمان کرد خون ریزی ها را بند آورد و

نمی‌توانست زندگی هارا از کام مرگ بیرون کشید. و بعد دونات به سران کشور هانامه نگاشت- با آنها تماس گرفت تا موفق شد نخستین صلیب سرخ جهان را بنیان بگذارد و این نخستین سازمان در واقع ما در تمام سازمان های صلیب سرخ- هلال سرخ، شیر و خورشید سرخ بود که در خدمت انسان و

انسانیت قرار گرفت. روانش شادباد هانری دونات ابر مرد بزرگ تاریخ در زمینه های نیکو اندیشی و نیکو کاری-

فاجعه های بزرگ زندگی انسان هرگز در جنگ خلاصه نمی گردد حادثه او را خبر نمی کند و بشر با همه توانایی و نیروهای شگرف علمی اش باز هم در برابر طبیعت مقهور است .

آنجا که رود خانه ها سر به طغیان می گذارند، سیلاب ها براه می افتند کشتزار های وسیع را در کام خود فرو می برند و آبادی هارا به ویرانی مبدل می کنند، آنجا که کوه ها آتش می افشانند، زمین را می لرزانند و سرپناه هارا بپناه گزینانش یکجای به خاک و خون می غلطانند آنجا که خشکسالی ها قحطی را بوجود می آورد، قحطی ها گر سنگی ها را و گر سنگی های دوامدار بیماری هاو بالاخره مرگ راو آنجا که فقر بیدار می کند و جمعی انسان درمانده- جمعی کودک خانواده از دست داده و جمعی زن و مرد و پیر و جوان از هستی افتاده با چشم گریان دست طلب و استمداد به سوی بشریت دارند چی کسی به آنها کمک می رساند ؟ بدون شک سره میاشت ها این کانون های خیره اند که در چنین حالاتی بدون در نظر داشت مرز های جغرافی ، بدون در نظر

گیری تبعیض های رنگی و سیاسی واجتماعی دست یاری به سوی این بینوایان دراز می نمایند و زندگی های شانرا از نو باز سازی می کنند و خنده را بر لب ها می نشانند موجودیت این سازمان هادر سطح جهانی بزرگترین و روشن ترین نهاد است از اندیشه های انسانی و کشمکش های معنوی بشری در دوران های که خون و آتش هدیه جنگ آو- ران دیوانه و بیمار در میان اقوام و ملل جهان است.

• • •

در کشور ما این سرزمین نیک اندیشان و نیک پنداران تعاون و مدد دهی و همکاری در راه خیر تاریخی به درازی زندگی آزاد مردان و آزاد زنان آریانای کهن دارد.

مردم ما هرگز در هیچ دوره و زمان و هیچ مقطع و برش از زندگی ملی خود در برابر مصیبت های جمعی مردم بیگانه و بی تفاوت نبوده و حس نوع پروری و انسان دوستی را در نهاد خود پرور ده اند.

به همین اساس وقتی جمعیت افغانی سره میاشت با اهداف عالی انسانی خود در کشور ماهسته گذاشته شد و نقش آن برای مردم زدودن الام انسانی آگاهی گردید بیدریغ سیل کمک های نقدی و جنسی مادی و معنوی به سوی آن سرازیر گردید و هر فرد این کشور کوشید به نوبه خود در فعال نگهداشتن این سازمان سهمی در خور توان داشته باشد.

بقیه در صفحه ۵۳

روانشناسی

گوست کنت، هرېرت سپنسر اونورو منځ ته راوړی و.

ناتورالېزم یا طبیعت گرایی د واقعیت په دننه کې تلل خپله دنده نه بولي بلکې په تصادفي توګه، دانفرادي شیانو او پدیدو په ګاڼي کولو ځان تیرباسي دځینو کسانو له خوا «امیل زولا» ددغه مکتب او اسلوب د نماینده په توګه پیژندل شوی دی. سره له دې چې پورتنی

خپره سمه ده خو «زولا» هنري خلافت دهغه د تیوريکو نظریاتو سره تضاد لري او دغه موضوع د طبیعت گرایانو د کتنې اواسته تیکو نظریاتو د تناقض ښکارندوی دی. «زولا» خپل تیوریسک نظریات پخپلو آثار وکي لکه «تجربې رمان»

۱۸۸۰ او په ښودنه کې طبیعت گرایی ۱۸۸۱ بیان کړیدی زموږ په عصري په هنري طبیعت گرایی یو ځل بیا سرپورته کړی اود اداریي آن د طبیعت گرایانو د تیوريکي سنن څخه هم پښه اوږده کړی ده دنن ورځې طبیعت گرایان عموماً د بورژوايي نظام د صفت کوونکي په ډله کې ولاړي ددوی د مکتب اوچت صفت فزیولوژیزم دی. یعنی په هنري د میتدلونځندا لرونکو شکلونو

ټول، د ملو درامیزم افراطی ثبوته توجه، ظاهري شکلونو ته توجه. دغه اسلوب هم په مستقیمه توګه اوهم په غیر مستقیم توګه په ټولنه کې د تحرک قوه له منځه وړل غواړي او همدا رنگه د ټولنیزې جګړې څخه لیري والي ته خلک رابولي اودنورو د خوښیو او غمونو په وړاندې یې بی تفاوتی ته هڅوی اود ځواورې مابانه ژوند ته یې نږدې کوي اود بې گرایانو مکتب سره نږدې والي لري.

اوس ښایي چې د بڼې گرایي «فورمالېزم» په هکله وغږیږو. دغه مکتب هم یوهنري اسلوب دی چې د هنر د بڼې او استه تیک اړخ باندې ډیر ژور اوچي. د بڼې گرایي مقوله دواقع گرایي اسلوب مقابل اسلوب دی چې وروسته به یې وڅیړو په اوسني بورژوايي هنري بڼې گرایي ډېراوچت مقام لري بڼې گرایي دنو لسمې پیړۍ په پای او د نولسمې پیړۍ په پیل کې منځ ته راغی او په لويديځو پانګوالي ټولنو کې یې پیل پیل شکلونه ونيول لکه فوټورېزم، کوبېزم، سسورالېزم، فوویزم،

تاشېزم، استراکسیونېزم، اکېرسېونېزم او داسې نور. ددغو ټولو بېلا بېلو جریانونو مشترک اړخ (سره له دې چې د هنري اسلوب اوکتنې له پلوه ځنې فرقونه لري دادی چې هنر د بېرني رښتیني نړۍ په وړاندې دروي او په هنري اثر کې د شکل، تقیم او خپلواکي باندې معتقد دی. په دغو مکتبونو کې دغه یوشان نظر تل لیدل کېږي او هغه داچې هنري آفرینش اوهنري اثر د عملي فعالیت څخه تش دی اود هغه جریان د بشري عقل تابع ندی اوددې لپاره

د راتګ سبب شوه، ددغودوو جریانونو څخه یوه بېد پانګوالي نظام څخه د خلکو یاس او په عین حال کې دنویو ولسي او انقلابي جنبشونو څخه ډار، اوپه دې توګه پدغه جریان کې یو طرفه ده او عیبونه یې تشریح کېږي خو دغه مترقي ونډه نه تشریح کېږي. خو یو بل

جریان هم په رومانېزم کې شته چې مترقي او انقلابي جهت او د فیوډالې اشرافیت او پانګوالي په وړاندې د خلکو هلی ځلي دی اوستر هنرمندان لکه «بایرون» «رسی بیش شلی»، «ویکتور هوګو»، «ژورژساند» په پولند کې آدام میسکی ویچ په مجارستان کې شاند ورپه تقي، د روسیې څخه ایله یف فرانسوی نقاش لوژن دولا کروا، روسی شاعر بروسوف، پولندي آهنگ چوپرونکی شوپن، فرانسوی آهنگ چوپرونکی لیست اوداسی نور ددغه دوهم مترقي جریان نمایندگان دي.

سره له دې چې ددغه جریان استه تیک اومانونه هم ځینې وخت خیالي بندارونه درلودل اوهغه څېرې چې دغه هنرمندان پخپلو آثارو کې هستول غیر کوي خو هغوی د پانګوالي دننه تضادونو او تناقضاتو باندې پوهیدلي و. اود خلکو د جنبش سره مینه درلودل اود هغوی لیدنه شاته نه و مخې ته متوجه و. راتلونکي ته یې نظر درلودی.

ناتورالېزم نه یواځې یو اسلوب بلکې داسه تیکو نظر یا تو بوسیستم دی چې دنولسمې پیړۍ په دوهم نیمایي کې منځ ته راغی اودهغه بنسټ د پوزیټویزم فلسفي مکتب دی چې او-

چې هنري خوند د ټولنیزو موضوعاتو او د ژوند د آمانونو سره اړیکې نلري، داشکالو مجرده لوبه ده او دهنرمند ذهن مجبورندی چې دواقعیتونو څخه پیروي وکړي اودبېرني نړۍ واقعیتونه اصولاً دهنرمند لپاره کوم قید او بند نه رامنځ ته کوي اودهنر مند ذهن کولای شي چې د دغو معرفتي او سنجشي ملا کونو څخه ځان آزاد کړي.

پدغه ایدآلستی کتنه کې، ډیري مبالغی کېږي ځکه داچې داسمه خبره ده چې د هنر مند ذهن اودهغه هنري حسیات د هنري اثر په هستولو کې ستره برخه لري خودغه کار دخوږ سړي تر پولې پوري نشي رسیدلای داهم سمه ده چې واقعیت کې مې په هنري اثر کې منعکس کېدای شي اود هغه د شخصیت د څرنگوالي پوري اړه لري ولی واقعیت تر ټولونه اوچت دی دنو-آوري، په شکل کې سمه ده خو په مضمون کې نوی هستول پر هغه تقیم لري اوددغو دواړو تالیزم باید مراعات شي، یعنی موږ نشو کولای چې د هنري اثر ټولنیزه اغېزه له منځه یوسو. باید دلته وویل شي چې زموږ اعتراض په شکل باندې نه بلکې شکل گرایي باندې دی دادی اوس باید دربالېزم یا واقع گرایی په باره کې لږ څه وغږیږو. دیالېزم دلاتیني ریښې یعنی «وېرالز» څخه منځ ته راغلی چې کولای شو هغه دواقعې په توګه وژباړو.

کله چې د دیالېزم د پیاوړتیا او منځ ته راتګ تاریخ ته څیړشو لیدل کېږي چې ددغه مرکبه عناصر اوفکري گرایشونه دهنر په لومړنیو تکاملي پړاوونو کې منځ ته راغلي دي خودیالېزم اسلوب د یوه خاص هنري اسلوب په توګه د «رونسانس» په دوره کې منځ ته راغلی دی او د «سروانتس» او شکسپیر آثار ددغه حقیقت ښکارندوی دي دغه هنر دنولسمې پیړۍ په نیمایي کې یې ساری پیاوړی شو اودسندال، بالزاډیکنز، هوګات، دومیه موګول، تورګینف، تولستوی انتقادی دیالېزم ته رسیږي. ددوی په آثارو کې داشرافي، فیودالی او پانګوالي نظامونو عیبونه رسوا شوي دي اود افرادو د دموکراتیکو اندېښنو او د هغوی د ټولنیزې اوفکري پیاوړتیا لپاره ستر خدمتونه سرته رسوي.

په دیالېزم کې د ټولنیزو او تاریخي پدیدو سره دمسئولیت اوچت احساس څرګندېږي. د بېرني بحث څخه وروسته اوس کولای شو دهنر په هکله یوصائب نظرونو او همدارنگه لاندې درې اصولو ته هم زموږ په وړاندې ودریدل.

۱- د خلکو د بېرنيو هنر اړیکې. ۲- دهنر طبقاتي جانبداری. ۳- هنر دهنر لپاره مسئله.

سلسله گفت و شنود ها و نشست های انتصابی ژوندون در میزگرد

يك بردسی همه جانبه از عمل بروز اختلاف میان:

زیر نظر گروه مشورتی ژوندون

عروس ها و خوشوها، زنان و شوهران جوانان و سالمندان

میز گرد ژوندون به اشتراك :

- داود پنجشیری معاون و استاد پوهنځی حقوق و علوم سیاسي پو هنتون کابل
۲- دکتور محمد آصف زهین استاد پوهنځی حقوق و علوم سیاسي پوهنتون کابل
۳- پوهاند محمد امین استاد پو هنځی تعلیم و تربیه پو هنتون کابل
۴- پوهنځی رفیه سلطانه استاد پوهنځی تعلیم و تربیه پو هنتون کابل
۵- میر ناصر الدین کلیم قاضی در محکمه فامیلی
۶- نجمه منشی زاده قاضی در محکمه فامیلی
۷- لینا ټولنل معاون تدریسی لیسه عالی سوری
۸- عبدالحق واله آمر شیعہ ترجمه ملل متحد
۹- حلیم تنویر دایر کتر پروگرام تلویزیو نی زن و جامعه
۱۰- انیسہ اریب معلم در مبارزه بابی سواد
۱۱- سیما راتین انوری پرودیو سر پروگرام تلویزیو نی زن و جامعه
۱۲- میلحه صادقی معلم مکتب لامعه شهید
و تعدادی از اعضای گروه مشورتی ژوندون در هوتل انتر کانتینتال کابل دایر شده بود .

داود پنجشیری :

برداشت قشری و سطحی از موازین ایدیا لوی
مترقی است و نه برخورد خلق و همه جانبه و با ابعاد نهایت و وسیع و علمی آن .
پوهاند امین:
گفته های پنجشیری راد زمینه تاثیر مایل
زیربنایی بر ماسایل رو بنایی و در این شمار چگونگی
وضع روابط خانوادگی کاملاً به تأیید می گیرم
و به عنوان اشاره به آن می افزایم که مانعیتوانیم
از فکتور روانی و تاثیر پذیری های عاطفی حتی
در مواردی که بهبود اقتصادی نیز در سطح
خانواده و اجتماع تحقق یافته باشد چشم پیونیم
در شرایط کنونی من خیلی از مشاجرات خانوادگی
و کشیدگی های میان زن و شوهر و عروس و خورشور
در بهلوی عواملی که بیش از این به آن اشاره
کردید در خصوصیات فرهنگی جامعه و شیوه های
تربیتی نادرستی میدانم که در میان مردم مارواج کامل
دارد و در این جا انگیزه های ناسازگاری و عدم توافق
از خرد سالی به اشکال متفاوت در اندیشه های
فرزندان خانواده جای داده میشود و نحوه آموزش

عمانگونه که فکتورهای معین و مشخص در
ارتباط به قضایای اولی به عنوان يك كل و در
این مساله به حیت يك جزء آن بشمار میاید
فکتور اقتصادی به عنوان يك فکتور عمده و سایر
فکتور عابه عنوان اصل های قابل ملاحظه در
چگونگی ماسایل خانوادگی باید در نظر گرفته
شود و نه آنکه در بست مورد تردید قرار
گیرد چنانکه در این جدل برخی از رفقا چنین
کردند .

یکی از انتقادات آید یالوک های دنیای
بورژوازی هم همین است که سوسپو لوی
مترقی صرف بروی فکتور اقتصادی تکیه کرده
و سایر فکتور های رو بنایی را به صورت قطع
از نظر می اندازد .

و در همین زمینه استدلال های فراوانی هم
صورت می گیرد که گویا فلسفه مترقی صرف
سر عنصر اقتصادی تکیه دارد که این فقط يك

مسایل

سیاسی و اجتماعی ، فرهنگ و

هنر ، نوجوانان ، جوانان و خانواده ها

در زیر ذره بین نقد و انتقاد

به گونه ای است که دختر و پسر آماده ازدواج دوزیر تأثیر تلقینات فراوان چنین می اندیشند که پایه اساسی خوشبختی آنان به میزان حاکمیت و مسلط بودنشان در همسر بستگی دارد و به این ترتیب مرد و واحد از دواج از همان آغاز پیوند زندگی مشترک به جای اینکه به توافق و هم آهنگی و هم فکری و مشوره و تبادل نظر و تصمیم گیری بر اساس میل طرفین و احترام به خواست همدیگر به اندیشند، در فکر آنند که چگونه و به چه منوال زمام اختیار را به صورت یکطرفه در دست خود قرار دهند، شاهد این ادعای رسم و رواج هایی است که از دیرباز در ده و شهر و به گونه های متفاوت از هم در میان بیشتر خانواده های مارواج دارد مثلاً در کابل در موقع مراسم تخت عریک از دو واحد ازدواج میکشند بعد تر از دگیری بنشینند و این بدان معنی که هر که بعد تر نشست در زندگی زنانه شوی غالب است و باینکه در هرات عروس و داماد موقع تخت میکشند اولتر پای همدیگر را لگد کنند و اندیشه محلی این است که آنکه اول پای خود را روی پای دیگری گذارد مغلوب او نمیکرد و شواهدی دیگر از این قبیل که فراوان است و همه در مجموع معنی این را افاده میکند در فرهنگ بومی ما موارد فراوانی است و چو در آن ده که هر یک از انگیزه اصلی بسیاری از ناسازگاری ها در از هم گسیختن رشته های خانواده شده میتواند.

یک اصل روانی دیگر در زمینه خاص ناسازگاری خشو یا عروس این است که غالباً عروس هادر زیر ضوابط و شرایطی زندگی کرده اند در آن کمتر آرزو های شان بر آورده شده و بیشتر نارنج و بدبختی و یاب و قول خود شان با سیاه بختی به همراه بوده است و این عوامل خشو را به مرور عقده مند بار آورده و شرایط روانی و عاطفی اش را در محبوه بی قرار داده است که باور و رشدن به شرایط تازه عروس و برخورداری وی از امتیازاتی که او یعنی خشو در جوانی خود آن را نداشته است عقده های وی را دوز کرده و به صورت غیر شعوری در مقابل عروس خود جبهه می گیرد و نا آگاهانه میکوشد اسباب خوشی های وی را از میان بردارد تا او در واقع بر تری از خود او نداشته باشد. عبدالحق واله : در زمینه تأثیر گذاری فرهنگ خاص بومی و عنعنات و رسم و رواج هادر شکل دخی مناسبات اعضای خانواده با هم، من نظر پوهاند امین را تأیید میکنم. در این خصوص فقط کافی است معنوی ترانه ها و تصنیف هایی را که در شب زفاف به وسیله خوانندگان و نوازندگان محلی آهنگ های آن به اجرا میاید، مرور کنیم.

محتوای این ترانه هابه جای آنکه شاد باشند امید آفرین باشند و دارای توصیف حالی از خوشی های زندگی در حلقه خانوادگی، پیامده دردها و حرمان ها اند، صحبت از ناگامی و بدبختی دارند و حتی در خیلی از آن ها صحبت از مرگ از فراق از اشک و غون و ناله است در جایی از یک تصنیف می شنویم که از زبان عروس خطاب به مادرش خوانده میشود که در مرگ من چنین بکن و در سوگ من چنان، در گور

من گل بینداز و درید از چهل من فلان گونه کار انجام بده و یانده که از این مانند ترانه هافر او است.

انگیزه سروده شدن این ترانه ها و اجرای آن در شب عروسی چه میتواند باشد جز اینکه عروس در شرایط خاصی مرد سالاری و شوهر سالاری به سوی سر نوشتی رانده میشود که فرجام آن فاجعه آمیز است و دختر که اندیشه اش در جریان سال هاجتین بار گیری شده است یقیناً به خانواده شوهر جز به چشم دشمن نمی نگرد، به گفته های شان اعتماد ندارد و هرگز نمی بپذیرد که این وابسته گان به شوهر دوست او باشند.

رووف راصع :
تا این جای سخن مسایل مربوط به ناسازگاری و عدم توافق میان زن و شوهر، عروس و خشو و جوانان و سالمندان از دیدگاه های اقتصادی فرهنگی، اجتماعی حقوقی و روانی و عاطفی به بررسی گرفته شد و انگیزه یابی گردید که به صورت یک کل میتوان از آن چنین نتیجه گرفت که اقتصاد در نهاد های زیر بنایی خود انری فراوان و گاه قاطع در مسایل رونمایی و چگونگی شکل پذیری آن در رخی های گونه گون اجتماعی و در این شمار خانواده و مناسبات اعضای آن با همدیگر دارد که در همین زمینه علم توانایی های اقتصادی شوهر برای تهیه یک سر پناه مستقل و موجود نبودن زمینه اتکاء به خود از نظر عاید عامل عمده بروز اختلافات میان خشو و عروس از سوی زن و شوهر از سوی

دختر شمرده میشود.

از دیدگاه فرهنگی عدم سواد و آگاهی در میان افشار و طبقات جامعه و پائین بودن سطح دانش عمومی به عنوان یک عامل در مشاجرات در سطح خانواده به معرفی آمد و نا همگون بودن و متفاوت بودن میزان سواد زن و مرد عامل دیگر در همین مورد مرد سالاری و شوهر سالاری که ضابطه بی است حاکم در جوامع فئودالی و عدم تساوی حقوق زن و مرد در جامعه در این جدله عنوان سببی دیگر در ناپایداری روابط سالم در میان خانواده هابه شناخت گرفته شد.

از نظر روانی نیز نتیجه سخن این شده که دلایل فراوان عروس و خشو و بابر ذهنی قبلی از سوی در برابر هم عقده مند بار آمده اند جوانان و سالمندان از سوی دیگر که زندگی دوزیر یک سقف و گاه و بیگاه تضاد منافع انگیزه برخورد ها، مشاجرات و بگو مگو های فراوانی می گردد که خود موجب است برای تراکم بیشتر عقده ها و به همین ترتیب از نا همگونی های جنسی، نابرابری های جنسی و در مجموع عدم شناخت کافی از مسایل جنسی به صورت سالم نیز یاد گردید و از اثر گذاری آن در روابط میان زن و شوهر دلایل فراوان ارائه گردید. به این ترتیب اگر قرار باشد با اتکال به نتایج صحبت کاوشگر راه ها و شیوه های رفع معضلات خانوادگی و ایجاد فضای سالم تر برای

سازندگی کانون های گرم تر فامیلی باشیم تا زیریم بپذیریم که باید سواد در میان افشار و طبقات مختلف جامعه مانعیم باید. باید سطح آگاهی همگانی بلند رود باید زمینه تحصیل و سواد آموزی در ده و شهر و در ولایات و روستاها فراهم گردد. باید فرهنگ بومی مابین نهادها و ورخ های خود به مطالعه پیگیر گرفته شود تا نکات بد آموز آن که در شرایط کنونی مافوق ندارد دور انداخته شود، باید زمینه تساوی حقوق زن و مرد در عمل و نه در شعار مهیا گردد تا مرد سالاری امتیازات بیشتر را از نظر حقوقی و اجتماعی در اختیار مرد قرار ندهد. باید زمینه کار برای همه افراد مهیا آید تا سطح عاید همگانی بلند رود و هر فرد بتواند در تشکیل خانواده متکی به خود باشد پیاده شدن هر یک و به تدریج آن مستلزم وقت فراوان و طرح و تطبیق پلان ها و برنامه های دراز مدت است اما سخن بر این است که در همین شرایط، یعنی شرایط حاکم اقتصادی و فرهنگی و اجتماعی کنونی با توجه به تمام ضوابط و شرایط مسلط در جامعه و تا پیاده شدن پلان های انکشافی دراز مدت به عمل چگونه با چه روش و با استفاده از کدام شیوه های عملی میتوانیم از نابسامانی های خانوادگی بکاهیم سخن کوتاه یعنی اینکه در سطح رونما چه میتوانیم انجام دهیم که حداقل شرایط کنونی را در خانواده از نا هنجار شدن بیشتر نجات دهیم.

امید و اوری اعضای اشتراک کننده خلاصه و فشرده نظرات اصلاحی خود را در این زمینه ارائه دهند تا در صورت مستدل بودن مورد توجه ارگان هایی قرار گیرد که با مسایل خانوادگی سرو کار دارند.

داود پنجشیری :

به نظر من با توجه به این دلیل که نابسامانی های خانوادگی و مشاجرات و نا سازگاری زن و شوهر، عروس و خشو و جوانان و بزرگسالان زاده تأثیرات زیر بنایی اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی است برای رفع آن هم اگر قرار باشد قاطعانه و موثر اقدام کنیم باید پلان های مازیر بنایی باشد، اما با توجه به اتمسفر خاص سیاسی حاکم در شرایط کنونی افغانستان با توجه به شرایط و امکانات اقتصادی کنونی، با توجه به مداخلات روز افزون امپریالیزم در امور داخلی ما و گوشش آنها برای ایجاد مانع در رونما شدن تحولات مثبت در کشور ما توسل به مسایل اقتصادی امری دشوار به نظر میاید. فکتورهای رونمایی میتواند حداقل شرایط بهبود را در مسایل مورد بحث به وجود آورد. در این شرایط خاص هر گاه همه ی موسسات همدی سازمان های اجتماعی و فرهنگی و همه ی ارگان های اطلاعاتی و تعلیمی و تربیوی خود را در جهت بسط و توسعه فرهنگ، در جهت آگاهی دادن به مردم و در جهت سواد آموزی و آموزش و پرورش سالم فعال سازند. همراه توجه جدی در زدودن ذهنیت های ناسالم و تریه جوانان

به عمل آید و هرگاه رسانه های گروهی و وسایل ارتباط جمعی همه با هم بایک پروگرام علماطرح شده و متکی به ضوابط جامعه در راه تنویر جامعه روان گردند شکی نداریم که به مرور و نه فوراً از حجم پرابلم های خانوادگی کاسته میگردد اما این واقعیت است که راه اساسی پرداخت به مسایل زیر بنایی است که میتوان از آن نایج قاطع شمر را آرزو برد.

قاضی کلیم :

به نظرم رفع کشیدگی ها و مشاجرات خانوادگی در شرایط کنونی و در محبوه بی که آقای راصع آن را به طرح آوردند باید در سه مرحله تحقق یابد مرحله نخست کوشش و تلاش خود اعضای خانواده در ایجاد یک فضای سالم بانظر داشت به خواست ها و توقعات همدیگر و با چنین چشم دیدی از میان برداشتن عوامل اختلاف.

در صورتی که پرابلم اختلاف به این روش در میان اعضای خانواده حل نگردد باید موضوع به شورا های خانوادگی به طرح آید شوراهایی که اعضای آن از افراد سالمند و نزدیک به خانواده که از دانش و تجربه و شناخت خصوصیات خانواده بی که میان اعضای آن اختلاف وجود دارد برخوردار باشند.

این شوراهای باید عوامل اختلاف را بررسی کند، با انگیزه یابی خود به ریشه های ناسازگاری رسد، مقرر سازد با توصیه ها و اندرزهایی خود بی آنکه برای هیچ یک از طرفین اختلاف امتیازی را در نظر گرفته باشد بکوشد اوضاع را به حال عادی خود در آورد.

با توجه به اینکه به اساس یک تعامل محلی این گونه شورا ها مورد احترام خانواده ها میباشد بسیار امکان دارد با چنین دخالت های مقرر به روش ناپسند و نامطلوب خود توجه کند و تغییر روش دهد، اما باز هم اگر ریشه اختلافات به پیچیده یی عمیق باشد که حتی بانسخت های این شورا ها هم رفع نگردد ناچار موضوع باید به محاکم خانوادگی راجع گردد تا با توجه به تمام دستاویز قانونی و حقوقی در نظر گیری حقوق و وجایب هر یک از طرفین موضوع حل گردد.

البته محاکم نیز در گام نخست میکوشند با مطالعه عوامل اختلاف و توصیه های خود برای از میان برداشتن آن نظام خانواده از هم نباشد اما اگر چنین اقدامی اجتناب ناپذیر باشد حداقل حقوق هیچ فردی ضایع نمیکردد.

هم چنین باید انجمن های رهنمای فامیلی تاسیس گردد که اعضای آن افراد با تجربه و حقوق دان باشند تا بار هنمایی هایی که به خانواده ها می دهند آنان را به وجایب و مکلفیت های شان در برابر همدیگر ملتفت سازند و خطرات احتمالی دوام اختلافات را باز گو کنند.

عبدالحق واله :

به اجازه شما پیش از اینکه به ارائه نظراتم بپردازم طرق و شیوه های ممکن رفع نابسامانی های خانوادگی بپردازم اشاره به این نکته میکنم بقیه در صفحه ۳۸

سیدعباس بینا گل ساز

رأپور - ن، ناقبی

ژورنالیزم خوانده ام و گل می آفرینم

این جوان که فلابیث مدیریفرنس ریاست
آژانس باختر ایفای وظیفه می کند یک سال
به اینطرف با استعدادی که در خود یافته است
به گل سازی مبادرت ورزیده و از مواد ناجیزو
خیلی ها از آن قیمت شاخه های مقبول گل را
ایجاد می کند *

همین اکنون محصول پنجه های هنر آفرین
این هنرمند آما تور زینت بخش بعضی از
منازل وادارات میباشد *

موصوف در جواب نخستین سوال خود را
اینطور معرفی نمود :

اسم سید عباس متخلص به «بینا» فارغ

التحصیل رشته ژورنالیزم پوهنخی ادبیات
پوهنتون کابل و فعلا به صفت مدیر
ریفرنس در آژانس باختر ایفای وظیفه میدارم.
نامبرده در برابر این پرسش که چه انگیزه
شمارا وادار نمود تا به هنر گل سازی مبادرت
ورزید ؟ گفت :

در آوان کودکی یعنی در آن زمانی که در
صنوف ابتدایی مکتب درس میخواندم استعداد
ساختن گل را بخود یافتم به این ترتیب هرگاه
معلم آرت کاردستی برایم دستور میداد بیشتر
گل های کاغذی میساختم ولی بنابر معاذیری
و بنابر مصروفیت های تعلیمی نتوانستم این
رشته را از همان آوان دنبال کنم. البته بعد از

هنر مندی که با انگلستان هنر آفرینش زیبایی
می آفریند و این زیبایی را در وجود گل ها
ترسیم مینماید ، ریزه هایی کوچک کاغذایی
و رنگارنگ را با هم یکجا مینماید و با ذوق شاعرانه
اش آنرا شاخ و برگ میدهد و گل دسته زیبایی
تقدیم دوستداران هنر مینماید * گل و بلبل
شمع و پروانه را دوست دارد * از بوی گل
هست میشود با ناله بلبل همناوی میکند،
ووشنایی شمع را ووشنایی بخش زندگیش پنداشته
و بر سوختن پروانه اش حسرت می ریزد *
از زیبایی گلها و تا بناگی فانوس عالم بهم
میگیرد و این زیبایی ها و تا بناگی های الهام
بخش افکار شاعرانه این هنرمند جوان است
که از آن در ترسیم آثار هنری اش استفاده
مینماید *

چه فکر میکنید از مسلك اصلی خویش که ژورنالیزم
است کناره گیری نمیکنید ؟

وی توضیح دارد که همانطوریکه گفتیم در هر
اصلی من ژورنالیزم بوده و درین رشته علاقمندی

زیادی دارم * اما هنر گل سازی هم علاقمندی
را بخود جلب نموده و باید بگویم که هیچگاه
این هنر را از رشته تخصصی ام بدور نخواهد

ساخت و حتی با هنر گل سازی میتوانم در راه
مسلك اصلی ام یعنی ژورنالیزم بیشتر خدمت

نمایم * به این معنی هر گاه يك ژورنالیست
در یکی از رشته های هنری دسترسی یا بد
بیشتر میتواند به کار خویش موفق باشد *

ازین جوان هنرمند سوال شد که تاکنون
محصول کار شما در رشته گل سازی به چه

تعداد میرسد جواب داد که تا حال در حدود یک هزار
شاخه گل ساخته ام و قسما برای دوستان و
قسما برای خریداران عرضه کرده ام *

وی در قسمت تعول در ساختن گل ها گفت

علاوه از گل های کاغذی به ساختن گل های
سازي موفقیتهای بیشتری بدست آورید

نمونه یی از گل های کاغذی سیدعباس بینا

گل های زیبا از مواد ارزان قیمت تهیه میگردد .

یقین دوام گل های پلاستیکی و نگه یی بیشتر

از گل های کاغذی است .

سید عباس پینا در برابر این سوال که آیا تاکنون کارهای خویش را در جواز مطبوعاتی شامل گردانیده است و یا خیر گفت :

در سال گذشته آرزو داشتیم که اثر خویش را در جواز مطبوعاتی شامل سازیم و درین جهت تقریباً سه ماه زحمت کشیدیم و گل هایی مقبول ایجاد کردم ولی با تاسف باید گفت که بنابر شرایط ترورو اختناق حفیظ الله امین مانند سایر جوانان و هنرمندان بی گناه راهی زندان بلخجری ششم و مدت تقریباً ده ماه را در آنجا سپری کردم تا آنکه با پیروزی مرحله نوین یعنی قیام ظفرمند ششم جدی که واقعا صفحه نوین و سازنده یی در حیات اجتماعی مردم کشور ما بشود و بر حق مرحله نجات انقلاب و مردم تأمید میشود از حبس رها شدم و روی این ملحوظ نتوانستم به جواز مطبوعاتی شرکت

ورزم .

سوال: آیا آثار هنری ات با تدویر نمایشگاهی به نمایش گذاشته شده است،

یا خیر ؟

جواب : بنابر مصروفیت های اداری و فامیلی

تاکنون نتوانستم به تدویر چنین نمایشگاه

اقدام ورزم اما سال گذشته آنرا از طریق

تدویر یون نمایش داده شد و درباره این هنر

با من صاحب بعمل آمد .

از نامبرده درباره زندگی خصوصی اش سوال

کردم که آیا متأهل هستید ، چند طفل دارید

و وضع اقتصادتان چطور است جواب داد که :

متاهل بوده و صاحب دو دختر و یک پسر

میباشم . و طفل بزرگم پسر بوده و به صنف

سوم مکتب درس میخواند . و در قسمت وضع

اقتصادی خویش باید بگویم که در آوان

تحصیل مکتب و فرهنگی با مشکلات اقتصادی مواجه بودم و در جریان تحصیل اعاشه و ابانه فامیلم بدو شتم بوده که در خلال تحصیل به کار های شخصی پرداخته و درین راه تا اندازه تأمین معیشت میکردم . و اکنون با معاش ما هواری خوش و عایدی که از راه هنر گل سازی بدست میآورم شب و روز خود را با فامیلم بخوشی سپری مینمایم .

یک سوال دیگر به فکر آمد و آن اینست

که آیا شما علاوه از ساختن گل های مصنوعی در پرورش گل های طبیعی هم دسترس دارید یا خیر ؟

بلی : من علاقمندی و آفری در پرورش گل های تازه دارم و بنابر همین علاقمندی است که در یک ساحه کوچک حویلی منظم که در خیرخانه واقع است انواع و اقسام گل ها را پرورش داده ام و با وجود مشکلات و کمی آب در آن منطقه تا آن هنگام که برف زمستان در زمین پهن میشود گل های تازه موجود است . و از شما چه پنهان که از راه عرضه گل های تازه هم

عایدی بدست میآورم . و بدنیست که بگویم قسمت اعظم مصرف اعمار منزل خویش را از راه فروش گل های تازه و مصنوعی تمویل نموده ام .

وی در پایان گفت :

آرزوی من اینست تا همه هنرمندان و آفرینندگان هنر در راه شگوفانی وطن خود در راه آسایش مردم خود خدمات ارزنده یی انجام دهد . و با استفاده از هنر خویش بهتر ترو خوبتر مصدر خلعت شوکد .

بر تولت برشت

در طول تاریخ جوامع بشری، در نبرد حق و باطل و بالاخره در پیروزی مبارزات طبقاتی قلم نویسندگان همیشه نقش موثری داشته است. هنرمند و نویسنده متعهد، به خاطر دفاع از منافع توده ها وسیع ساختن اذهان جوان معشری، نظر به وظیفه و درک مسوولیت شان، همیشه در این راه کار و پیکار نموده اند.

به اساس همین درک سیاسی و ادبی بود که بر تولت برشت قلمش را در دست گرفت و به میدان پیکار شناخت واز آنجا بر ضد فاشیسم جهان سوز، مبارزه خود را آغاز نموده و در رهایی جهان آزاد، به سر و دهن اشعار پر ارزش و نمایش نامه های موثر پرداخت.

نامش ایون بر تولت فریدریش برشت بود و به تاریخ دهم فبروری سال ۱۸۹۸ چشم به جهان گشود. در طول دوره تحصیلش در رشته های فلسفه و طب پوهنتون مونشن (۱۹۱۷)، به خاطر ضدیتش با جنگ، به مبارزه اساسی دست یازید. اولین نمایشنامه اش در سال ۱۹۲۲ تحت عنوان ((دهل در شب)) مورد نمایش قرار گرفت. بعداً منجیت دراما تورگ و رئیس وره کار تیاتر پرداخت.

در سالهای قبل از جنگ جهانی دوم، هنگامیکه هیتلر برای نابودی بشریت، توطئه می چید وی بعنوان مخالفش باین شرایط، آلمان را ترک گفت و روانه سوئیس، دنمارک، سوئد (۱۹۳۳-۳۹) فنلاند، اتحاد جماهیر شوروی و بالاخره رهسپار کالیفورنیای ایالات متحده گردید. (۱۹۴۱-۴۷)

در سالهای (۴۹-۱۹۴۸) وی دوباره راه جمهوری دیموکراتیک آلمان را در پیش گرفت و به کمک خانمش تیاتر را دوباره در آن کشور پی افکند.

وی در طول دوره زندگی اش (۱۹۰۶-۱۸۹۸) اضافه تر از سی نمایشنامه، یک هزار و سه صد پارچه شعر و یک سلسله کتابها در مورد موضوعات روز نوشت.

نمایشنامه زیر که تحت عنوان (مادر) در اینجا پیشکش خوانندگان گرامی میگردد، یکی از عمده ترین اثر این نویسنده بزرگ میباشد.

مترجم

خواننده بیستم نمایشنامه به فهم که اینجا چه هستند .... باز هم به قیافه دروازه بان رفیق میشود .... آدم چاق و شکمبوی، حتما آدم تپل اس .... خوب، اول پریش یکدانه بادرنگ میتم، بیستم که چه میکند، میگردد یا نمیگردد اینطور آدمها معمولاً از خوردن چیزهای مفت خوششان میاید .... مادر آهسته بطرف درب دخولی رفته و بمجردیکه مقابل دروازه میرسد، یک پاکت غذا را قفسه به زمین رها کرده میگوید: بیخشین، پاکت نان از دستم افتید ....

دروازه بان اصلاً خیال نمیکند .... مادر میگوید: عجیب اس .... مه باید تگری را بگوشت میگذاشتم .... تی .... باید تگری ره میانداختم .... نی، ای هم دوست نیس .... نی .... اینطور آدمها ره اصلاً باید بجان آورد تا بغاخر آرایش خودش، زود تر برای آدم اجازه بته .... چند قلمی به عقب میرود، بعد به عجله بطرف درب دخولی رفته و بسرعت میگوید: ای یکی از کارهای تینیک خانم گود شونواش .... مه همین دیروز برش گفتم، که تومتانی کار کنی وی به اندازه .... اما فکر میکنی که اوبه حرف کس گوش میکنه نغیر، اود یروز باز هم از صبح تا بشام کچالو کشت، با عایش قائیم دراو .... بعد رفت و بزهاره او داد باز هم با پایهای تر بغضانه آمد. هنوز ماندگیش خلاص نشده بود که نمیدانم بری چی به بیرون رفت و در حالیکه باران میبارید سر زمین ها مشغول بود. بالاخره نم و رطوبت کار خوده کندو ده جای انداختیش.

دروازه بان: بدون اجازه نامه داخل شده نیامی .... مادر: مه ایره هم پرش گفتم. شمامی فهمیدم که مایک قلب و دو جان هستیم، اما او باز هم همیشه راه خودشه میره. امروز از مه خواهش کرد، گفت که والسوا، امروزه مریش هستم

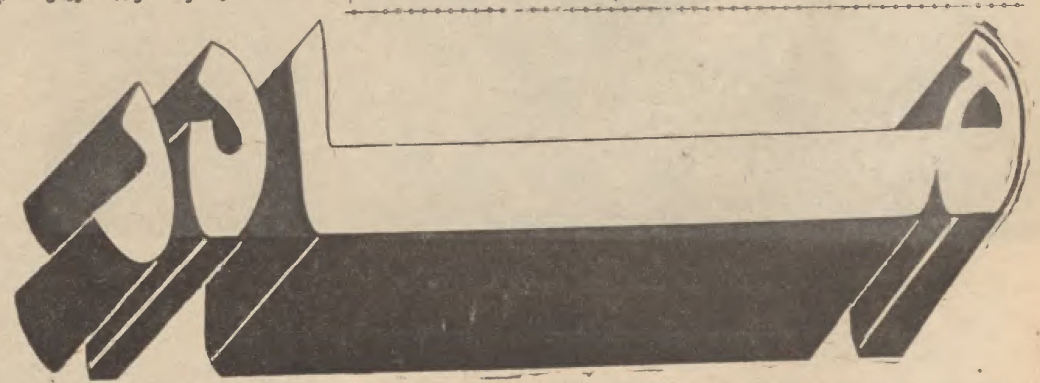
و تو باید به فابریکه بری و خورا که هاره بفروشی .... مه گفتم که دیدی، مه نه گفتم که عاقبت مریش خاد شدی ولی توبه حرف کس گوش نمیکنی .... از شنیدن کیم هایم قهر شد، گفت که اگر چه نکنی، همرای پیاله ده فرقت میزنم چند دوو دشنام هم که از رویش میشد، نصب ماکد ....

دربان حرف مادر را قطع کرده و دو حالیکه اوف و آه میکشد و دستهای خود را بگوش خود میبرد میگوید: خوب، چه باشی، فهمیدم، بسیار برگفتی، برو، اما دیگه بدون اجازه نامه نمی مانم .... مادر: شما راست میگین .... پر حرفی کیم و بسیار وقت شما ره گرفتم .... ساعت دوازده ظهر را نشان میدهد، کارگران هریک به گوشه در صحن فابریکه نشستند و بخوردن غذا هایشان که از منزل با خود آورده اند، مصروف اند. خانم والسوا بفروش خورا که باب میرد از در ایوان وی را در پیچاندن خورا که باب در شبنامه ها کم میکند.

مادر: جای، سگرت، بادرنگ .... ایوان با خودش: و شبنامه ها هفت و مجانی کارگر: هفتی که بادرنگ داری؟ مادر: بلی، بهترین بادرنگ های سبز و تازه. ایوان: آهسته خطاب به کارگر: کاغذ های ره که خورا که دهاس پیچانده شده دور نیند - ازین.

مادر: جای، سگرت، بادرنگ و نوشابه های سرد گرم .... یکی از کارگران: ای، ده ای کاغذ چی نوشته اس، مه خواننده نیستم. کارگر دیگر: مه چی بفهمم که ده کاغذ تو چی نوشته اس. کارگر اولی: کاغذ تو هم مثل کاغذمه س. کارگر دومی: راست میگی، چیزهای اینجابه نوشته س.

کارگر اولی: چه نوشته کن بخوان؟ سملگین: (یک کارگر سالخورده) مه اصلاً مخالف هستم قبل از اینکه بحث به نتیجه برسه، چنین شبنامه هاره بخش کنیم. کارگر دومی در حالیکه مشغول خواندن شبنامه هاست میگوید: آنها حق بجانپ هستند، اگر مامنتفر نتایج ملاکرات باشیم و یکدام عمل دیگری دست نزنیم، درینصورت بالای آنها فشار موثری وارد نخواهیم توانست

اشخاص نمایشنامه

خانم والسوا: مادر	هانسا: (خواهر سیسنور کارگر)	زخار: رفیق معلم	شولینوشکی: دهقان
پاول: (کارگر فرزند خانم والسوا)	خانم کورسونوا: (فروشنده در صحن فابریکه)	تیور: نام دهکده	تیریک: دهقان
اندریچ ناخودکا: کارگر	کارپوف: نماینده کارگران	خانم نیلونا: نام زن علاقمند به جنبش	توبرایا: نام محله
ایوان: کارگر	سملگین: (پیرمرد) کارگر	اودیسه: نام دهکده (محله)	زیمرونوف: خان محله (فئودال)
اندری: کارگر	شالینوف: صاحب ورثیس فابریکه	لوشین: دهقان	وایشل: قصاب خان
انتون: کارگر	فیکولای ایوانوویچ: معلم	پیروکود: نام محله	الکساندروف: همسایه
سیسنور: کارگر	زیکور شکی: کارگر	کریفتا: نام محله	عیسی: کارگر

ناتنجاس ؟
ما دیگر اینه نمی خواهیم بلکه
لیاس می خواهیم
ما دیگر نشانی نان را نمی خواهیم
بلکه
نان می خواهیم
ما دیگر کتج فابریکه را نمی خواهیم
بلکه
فابریکه را می خواهیم ، آری
فابریکه را ، زغال سنگ را ، آهن را
وقدرت رادر شهر و روستاها
بلی ، ما اینها را می خواهیم و شما
برای ما چه آورده اید .
کاربوف خطاب به سملگین : پس معلوم
شد . اعتصاب ؟؟؟
ناتمام

مادر : بادرنگ ، سگرت ، جای ، تباکو و
نوسابه ببرین ....
کارگر سومی : درین شرایط حساس که
پولیس ها زیاد متوجه ما هستند و کنترل
داخل فابریکه ره هم زیاد ساخته اند . درین
شرایط اگه باز هم کسی به پخش شبنامه
میردازد ، باید ایمان به عمل و نظر خود داشته
باشد ... اینها انسانهای مصممی هستند .
کارگر اولی : نظرم هم همیس ، مه ازینجا
پشتی بانی میکنم .
یاول : اونه ، بالاخره کار پول هم آمد .
انتون : باش که معلوم شده که بالاخره ای
بحث و مذاکره نتیجه داد یاخیر .
کاربوف خطاب به کارگران که دور او جمع
شده اند میگوید : خوب ، همه رفقای اتحادیه
گوش کنید .
در گوشه از فابریکه تمام عضو اتحادیه
و کارگران فابریکه جمع شده اند . سملگین ،
انتون و یاول همه آنجا هستند .
کاربوف : رفقا ، ما متحد توان مجادله
کردیم .
انتون : خوب ، نتیجه چه شد ؟
کاربوف : ما ، فکر میکنیم تا اندازه و فقیئت
نسبی بدست آوردیم .
انتون : پولی راکه ازماش ماکم کرده بودند
دوباره مجرا میدهند یاخیر ؟
کاربوف : رفقا ، ماهمراي محترم شالیوف
و دیگران مذاکره کردیم و گفتیم که ای پولیکه
از هشتصد نفر کارگر درطول سال وضع
میشه ، نباید در جیب یک نفر که منظور
مانشالیوف بود ، بیافتد و رفقا باید مانع این
مساله شوند . نتیجه چهار ساعته بحث ماهمین
شد که این پول در جیب شالیوف نیافتد .
انتون : خوب پس در معاش آینده مجرا
داده میشه ؟
کاربوف : رفقا ما همیشه گفتیم و بهای نظر
بودیم که دورویش فابریکه باید ازی وضع
فعلیش خارج ساخته شود ، شمامی فهمیم که ای
وضع غیر قابل تحمل است .
یاول : مساله معاش چه شد ؟
کاربوف : اولتر باید خندق پیشروی فابریکه
ره ازین برد .
انتون : آها ، پس شما اولتر در فکرای خندق
هستین ؟
کاربوف : رفقا ، لطفا یک لحظه فکر کنید .
ای بشه ها که تابستان آسمان ای فابریکه ره
پر میکند ، اصلا ایستادن در صحن فابریکه
ره ناممکن مسازه . اظلا برای یک لحظه هم
که شده درمورد مریضی هابیکه همی خندق
باعث بروز میشه فکر کنید .
سالانه چند نفر ما و شما به این و آن مرض
 دچار میشیم و ای نه تنها برای ما بلکه برای
فرزندان ما خطرناک اس ، رفقا در بدل ای بیست
و چهار هزار ما قادر خواهیم بود که ای خندق ره
خشک کنیم و امکانات مریضی ره کمتر بسازیم
اگر پول باقی ماند می خواهیم که فابریکه ره هم
کمی بیشتر وسعت دهیم . بای امکان میتوان
ایست

زنان در اتحاد شوروی از يك
موقف خوب و مطمئن برخوردار بوده
و هرگز از نقش شان بحيث زن در
جامعه ناراضی نیستند .

يك ميرمن آذربايجانی در پارماين
که آيا او از اینکه زن بد نما
آمده خو شحال است و يا خير گفت
گرچه اين يك سوال پیچیده است
معيناً او با اطمینان و صميميت کا مل
اعلام می نما يد که از اين امر خوش
است و افتخار دارد که به حيث يك
زن میتواند نقش بزرگی را در تربيه
نسل جوان و ميسن خود ایفا ع میکند
اوشان گفتند اگر (شخصت) سال
قبل تولد می شدم يقيناً قادر نمی بودم
تاچنين جواب بدهم چه اين يك
حقيقت خیلی روشن است که زن
در آذربايجان مثل ساير نفا طائحاد
شوروی قبل از انقلاب کبير سوسيا
ليستی اکتوبر يك حيات پر رنج و
تعبي داشتند و تخلفات صريح
زاده سلطه استبداد تزار در مورد
حقوق شان موجود بود . وی گفت
بهترین درسی که از قصه ها و
داستان های مادر و مادر کلانشس
گرفته اين بود که زنان آذربايجا ن
در گذشته در شرايط نهايت دشواری
قرار داشتند و اين افسانه ها از

محروميت های اين طبقه حکايه می
کرده روی اين حقيقت بود که حتی
تا اوایل قرن بیست ، نقش زنان بر
روی ستيز آذربايجان ، قديمی ترین
تياثر در شرق ، توسط مردان انجام
ميشد ، نمايانگر و ضع ناگوار زنان
در اتحاد شوروی قبل از انقلاب کبير
اکتوبر بود . قبل از انقلاب ، نخستين
اکتريس ها سنگ باران شدند و
حتی عده يی از آن هادر نتیجه مزاحمت
و پرتاب سنگ به زمین افتادند ،
زنان در تحت شرايط اختناق آور
تزاری اجازه ندا شتند که در جهان
هنر داخل شده و يا در کدام ساحه
کلتوری ديگر مصروف کار شو ند .

قانون اساسی اتحاد شوروی تساوی حقوق زن با مرد و تا مین حقوق اطفال را حکم میکند

موقف زنان در

اتحاد شوروی

**قانون اساسی شوروی از جمع حقوق
طبیعی و انسانی زنان حراست میکند**

**زنان در کشور شوراهادر هر ساحه از
جميع حقوق مساوی با مردان
برخوردار اند**

این عکس صحنه يی از محفل سالگرد تولدی یکتا از زنان رادر
مسکو نشان میدهد

یکی از دست آورد های قانون
اساسی جدید اتحاد شوروی که در
سال ۱۹۷۷ تصویب شد تا مین
تساوی حقوق زنان با مردان که به
موجب آن فصل تازه در حیات زنان
اتحاد شوروی گشوده شد .

زنان اتحاد شوروی در نتیجه
پیروزی انقلاب کبير اکتوبر درجاده
ترقی گام نهاد و برای يك حیات
مسعود و همروش با مردان در مسوولیت
های بزرگ اجتماعی ، اقتصادی و
سیاسی سهیم گردید و با تصویب
و صدور فرامین انقلابی زنان از جميع

نا برابری ها و تبعیضاتی های میراث
دوره شوم تزار رهایی یافتند .
قانون اساسی اتحاد شوروی
از حقوق طبیعی و انسانی زنان
حراست می نماید بر علاوه قانون
اساسی لویخی نیز موجود است که زنان

می توانند از تمام امتیازات برخوردار
باشند که ازین امتیازات همه زنان
در همه جمهوریت ها مانند او زبک -
ستان ، تاجیکستان ، قرقزستان ،
وترکمستان و غیره قابل تطبیق است .
در نتیجه تحقق انقلاب فرهنگی

یکی از زنان آذربایجان

خانواده ها در اتحاد شوروی از مزایای زندگی مدرن امروزی برخوردارند

قرار دارند .

از آنجاییکه زنان به حیث تربیه کنندگان نسل آینده مسئولیت بزرگی در قبال دارند طور روزافزون به سهگیری آنها در امور مختلف اجتماعی افزایش به عمل می آید .

وی گفت هر گاه يك حیات مجدد به من داده شود من بار دیگر ترجیح خواهم داد که زن باشم چه میتوانم از این راه در تربیه نسل جوان و پیشرفت جامعه خود مصدر خدمات بزرگی شوم .

عده زیادی از زنان اتحاد شوروی

یلینا مارتیرووا سوا محصل انستیتوت جوانوردی مسکو و یکی از جمله ۲۴۷ زن که بحیث عضو در مجلس شورای عالی (پارلمان) اتحاد شوروی انتخاب شده است.

اند. روی هم رفته رخصتی بیش از (یکصد و دوازده) روز با معاشرت در مراحل حاملگی وبعد از وضع حمل برای زنان موجود است، کودکان در ایستگاه های اتحاد شوروی گنجایش بیش از (چهارده) میلیون دختر و پسر را دارد که پروگرام های خاصی برای رشد استعداد آنها درین کودکانها

که در نتیجه جنگ دوم جهانی شهروان عزیزان خویش را از دست دادند با کار پیگیر، مراقبت درست از اطفال و کمک در راه عمران کشور شان یکبار دیگر استعداد و شایستگی شان را در انجام کارها تبارز دادند. **تسهیلات خوب برای زنان شوروی**

یکی از وظایف عمده پلان سال ۱۹۸۰ اتحاد شوروی انکشاف بیشتر سطح حیات مردم می باشد که شامل همه زنان اعم از زنان کارگر، زنان خانه و زنان متقاعد و مادران نیز می گردد. برای توجه به حالت صحی زنان مراکز متعدد حمایه طفل و مادر، کلینیک ها، شیرخوارگاه ها و کودکانستان ها موجود است تا از این رهگذر تسهیلاتی برای آنان فراهم گردد . در صورت حاملگی و یادداشتن طفل كوچك معاش زنان كم نشده بلکه از جمیع امتیازات در زمینه برخورد

یکی از وظایف عمده پلان سال ۱۹۸۰ اتحاد شوروی انکشاف بیشتر سطح حیات مردم می باشد که شامل همه زنان اعم از زنان کارگر، زنان خانه و زنان متقاعد و مادران نیز می گردد. برای توجه به حالت صحی زنان مراکز متعدد حمایه طفل و مادر، کلینیک ها، شیرخوارگاه ها و کودکانستان ها موجود است تا از این رهگذر تسهیلاتی برای آنان فراهم گردد . در صورت حاملگی و یادداشتن طفل كوچك معاش زنان كم نشده بلکه از جمیع امتیازات در زمینه برخورد

کذا آنها نمی توانستند که در امور تولیدی کار نموده و یا کدام مقامی در حیات اجتماعی و سیاسی داشته باشند، ولی اکنون در برتوانقلاب بزرگ کارگری از همه نعمات مستفید می باشند.

زنان و سیاست :

دولت کارگری اتحاد شوروی شرایط را طور مبیا ساخته که آنها می توانند نظر به علاقه و استعداد شغلی را برگزینند. زنان در اتحاد شوروی علاوه بر اشتغال در امور تعلیم و تربیه موسیقی، آرت، خدمات صحی و انجینیئر درسیاست تیز

کاروان حله... کاروان حله... کاروان حله...

سنگر

اکتوبر

دیری به هر یو گوته می
دیری نفی غریبی
دیشکلاک نفر تولیری
او لسونه خیلواک کیری

داویشی شوی او لسونه
به شلیدو دی زنفیروته
دخلاصون لوی غورخگونه
استعمار سره جنگیری

دادحق او باطل جنگیدی
نویخور باندی ژوند تنگ دی
دوغودونکی غورخنگ وړاندی
چگره وار دیوان یزیری

اوس دپول بشویه وړاندی
اکتوبر پرانیستی لار ده
نویوال به دی لار درومی
خوخیدلی ، روانیری

همدا لار سپیڅلی لار ده
دشرف او افتخار ده
هر اولس په کی سیالیری
ترمنزل پودی رسییری

وخلیره ای سور لمره
په ځلانده اکتوبره
لاتوده دغه نوی کمره
ستابه سرو وړانگو تود یری

حریف پخته

که برد به نزد شا هان ز من گدا پیا می
که به کوی می فروشان دوهزار جم به جامی
اگر این شراب خام است اگر آن حریف پخته
به هزار بار بهتر ز هزار پخته خامی
شده ام خراب و بد نام و هنوز می دوارم
که به همت عزیزان بر سم به نیک نامی
تو که کیمیا فروشی نظری به قلب ما کن
که بضاعتی نداریم و فکنده ایم خامی
به کجا برم شکایت به که گویم این حکایت
که لبست حیات ما بود و نداشتی دوا می
عجب از وفای جانان که عنایتی نفرمود
نه به نامه پی پیا می نه به خامه پی سلا می
زرهم میفکن ای شیخ به دانه های تسبیح
که چو مرغ زبرک افتد نفدت به هیچ خامی
سر خد مت تو دارم بخرم به لطف و مغروش
که چو بنده کم تر افتد به مبارکی غلامی
بگشای تیر مژگان و بریز خون حافظ
که چنان کشنده پی را نکند کس انتقامی
حافظ

تو

و

من

من که يك برکت
سحر گاه
به شبنم از بی آبی میگوید :
میل فریاد زد ن می بینم
تو ،
به تنهایی يك کوه
نمی آندیشی ، اما .

رفعت حسینی

کاروان حله... کاروان حله... کاروان حله...

روان حله... کاروان حله... کاروان حله

دوشعر از هوچی هن
از دفتر چه زندان

ترجمه آصف فکر

دورهستی

زندگانی داستان ناتمامی بیش نیست
دور هستی گردش مینا و جامی بیش نیست
کی خورد عاقل قریب ساز و بوک این چمن
غنچه تا گل رنگ و بوی بیدوا می بیش نیست
موی و رویی گر نباشد مظهر امید
زندگی را معنی بی جز صبح و شامی بیش نیست
دردبستانی که علمش ما و من بار آورد
آرزوی بخته او فکر خامی بیش نیست
درس پرور بوی که خود خواهی هوس می پرورد
همچو عنقا جان من از عشق نامی بیش نیست
(حیدری پنجسیری)

ماه

در شبی اینسان قشنگ و دلشین
نه شرابی، نه گلی
آدمی را چاره چیست؟
می تواند دید نور ماه را از پنجره
ماه شاعر را همی بیند در رونمیه های آهنین

زن و شوهر

او پشت میله هاست
زن پیش روی او
آن دو... چه دور، نیز چه نزدیک
از خاک تا فلک
یانیز بیشتر
گویند چشم ها
بس راز ها به هم
بس راز ها که لبها عاجز ز گفتن اند
ناشاد راز ها...

حسن بهار

ستاد حسن بخه رنگین بنکلی بهار دی
چی هر گل تری سر مید لی دگلزار دی
ما گلا نو دسینی ته دی لیر پریده
ما پدی تمه ایستلی انتظار دی
لیر شر بت دشو نهو بنکلی ماته را کره
زده و هنی جل زما به تو لاله لار دی
به نیشو زما نیشی را و لی گلی
مالیدلی ستا به ستر گو کی خمار دی
ماته زلفی لاس کی را کره چی بی شکل کیم
ماد او بنکو نه جو پ کپی تا ته همار دی
ولو لی زما د مینی پکی سوزی
پر ووت گوگل کی می د هجر سور انکاری
دخو بی مینی ملهم ور با ندی کیده
به احساس باندی می جو پ د غم پرهار دی
زده بی پریشی دی بی زده بیر ته راغلی
(زده سواند) تا پسی در غللی چی هر واردی

زده سواند

هانش و هنر

زمانی میا سای ز آمو ختن
اگر جان همی خواهی افروختن
چنین دان هر آنکس که داننا تر است
به هر آرزویی تو انا تر است
بیا موزو بشنو زهر دا نشی
که یابی زهر دانشی را مشی
هنر جوی و با مرد دا نا نشین
چو خواهی که با بی زبخت آفرین
فردوسی

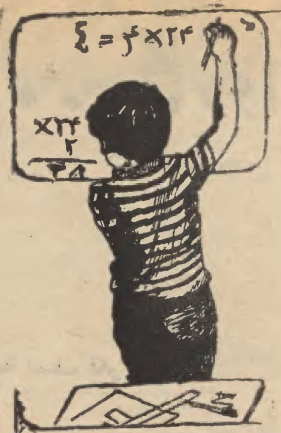
لان حله... کاروان حله... کاروان حله

و میگوید: « اطفایکه یا تر چنین زحمات جا نکاه و ایشار غیر عادلانه ما دران بزرگ میشود اصلا پدر جا معه نمیخورند ..... اطفایلیکه با قر با نیهای مادرا نشان بزرگ میشود صرف در جا معه میتوانند زندگی کنند که در آن استثمار و جود دارد . و مامحکوم میکنیم ما درانیرا که هنوز با این اندیشه اند که باید در برابر خواسته های اطفالشان خود را قربان کنند و ازین اطفال خود خورد و ظالمان و خورد و استثمارگران بجا مه تقدیم میکنند و افتخار میکنند که گویا وظیفه مادری را در برابر فرزندان و وطنشان اجرا کرده اند . مادران بجای اینکه محبت کور کورانه بفرضندان نشان ابراز کنند باید مسئولیتشانرا در برابر وطن و جا معه خود از زیابی کنند در آنصورت در حقیقت با تقدیم عنا صر شریف و صالح جا معه خود را مسعودوبری از هر گونه بیعدالتی و بدبختی میگردانند .))

بعضی مادران و پدران با جودیکه هدف مشخص و معین تربیتی را دنبال میکنند مادرین را به یکجانبه فکر میکنند در حالیکه فرزندان نشان یک تربیت همه جانبه را از قبیل تربیت بدنی دماغی اخلاقی و ذوقی و جسمانی نیاز دارند . بارتباط این ادعا خانوادگی را تحت مطالعه قرار دادیم که یک پسر ششساله آن تحفه پر بهای را در موسیقی دریافت کرد . دریافت این تحفه قیمتی بر تربیت عمومی این پسر تأثیر سو افگند . از آن بعد پسر مذکور شاه خانواده شد و تمام خواسته های او حکم قانون را گرفت . بهترین لباس ، بهترین غذا و بهترین اطاق در اختیار او بود . مادر و پدرش بالاتر از توان اقتصادی شان بهترین معلم خصوصی را برای او استخدام کردند . با اینترتیب پسر چنان عادت گرفت که دیگر از صدور هیچ نوع فرمانیشات بر هیچکسی باکی نداشت . تقاضا کردن و فرمایش دادن یکانه عادت او شد . و بسا اوقات فرمانیشاتش را با لحن بی ادبانه بر مادر ، پدر و مادر کلا نش تحمیل میکرد .

با قیاداد

اطفال امروز

ترجمه عبدالغیاث نو بهار

پیوسته گذشته

اطفال قبل از رفتن به مکتب چگونه پرورش یابند؟!

اصلا بکار و وظیفه مادر علاقه نشان نمیدادند و به آنکه پدر و مادرشان توان چه را دارند و چه را ندارند پروائی نداشتند و در نگهداری خانه و منزل هم سهم نمیکرفتند اما هر چه را که خواسته دلشان بود تقاضا میکردند . آیا میتوان چنین خانواده را حقیقتا خانواده گفت که اطفال آن خود را اعضای فعال و مسئول خانواده حس نکنند و محض بخاطر دلشادی آنها مادر خانواده همه حقوق خود را نثار آنها کند ؟

«ماکارینکو» با قهر و خشمونت اینچنین خانواده ها را که بطور مثال از آنها یاد شد محکوم میکند

نمیگرفت و میگفت هو شداری و تربیت اطفال و وظیفه مادر است . با وجودیکه تقاضای اطفال متوجه پدر و مادر بود اما پدر هیچ اعتنائی بتقاضای آنها نمیکرد همچنان اطفال در اجرای امور خانه و خانواده هیچ نوع حمیتی را بخود نمیدید پرقتند . حتی مواقعیکه مادرشان با کدام تحفه و یا خبر خوش پس از ختم کار بخانه میامد هیچگاه طرف استقبال اطفال قرار نمیکرفت و اگر ناوقت بخانه میرسید کدام لقمه نان هم برای وی تهیه نمیکردند و در شستشوی ظروف و غیره کارهای منزل اورادستیزی نمی نمودند

همیطور هستند بسا اطفالیکه بهادات نا درست مبتلا میشوند علتش البته آنست که مادران و پدران آنها در آغاز تربیت و پرورش چوکات معینی برای خواسته های اطفالشان تعیین نمیکنند این چنین اطفال که حد خواسته هایشانرا مطابق برضایت مادران و پدران نشان محیط اجتماعی شان رعایت کرده نتوانند در دسرهای فراوانی را بموظفین مکتب و خانواده هایشان خلق میکنند .

بعضی مادران چنین مسایلی را ساده فکر میکنند و چنین رای دارند که عادات اطفال همزمان با پیشرفت سن اصلاح میشود . من مخالف این نظر استم زیرا در همین آغاز دوران طفولیت است که خشت اول شخصیت طفل گذاشته میشود و موازی بگذاشتن خشتهای بعدی روی هم البته شخصیت طفل نیز روی همان سیمتیم انکشیاف میکنند و بهمان شکل تکامل مینماید . چنان اکتون خانواده دیگری رامورد مطالعه قرار میدهم که دران تنها مادر خانه تمام وظایف هو شداری و مواظبت خانواده را بدوش داشت . پدر خانواده همواره پس از ختم کار بخانه میامد و بتربیت اطفال علاقه

والدین باید بدانند که طفل شان به محبت آنها سخت محتاج است.

مترجم : جمال فخری

پرورش جسمی و ابدیده کردن اطفال مکتبی

والدین آرزو دارند که طفل شانرا سالم و از نگاه جسمی ورزشیده بار آورند. به این آرزوی خود وقتی نایل میشوند که پرورش جسمی درستی را در مورد طفل مکتبی شان در خانواده و در مکتب مدنظر گرفته تطبیق نمایند.

هرگاه کارهای دماغی با تمرینات فیزیکی و جسمی توأم گردد ممکن است رشد شخصیت طفل بهتر تأمین شود.

تربیه جسمی اطفال مکتبی مستلزم توجه و مواظبت شدید اعضای خانواده در امور رعایت رژیم آنها می باشد. اطفال باید بصورت سیستماتیک آبدیده شوند، همه روزه به ورزش بپردازند (ژیمناستیک صبحانه، بازی با تحرک...) حرکات مختلفه برای اطفال ضروری می باشد تا رشد و فعالیت های روز مره ارگانیزم طفل صورت گرفته بتواند.

در اطفال مکتبی که همه روزه به تمرینات

فیزیکی و ورزشی میپردازند بعضی از علایم بلندی قامت و ازدیاد وزن نسبت به اطفالیکه علاقمند به ورزش و ادمان نیستند و یا اگر هستند بصورت سیستماتیک ادامه نمیدهند. به مشاهده میرسد علاوه بر آن در اثر اجرای سیستماتیک تمرینات فیزیکی قفسه سینه بزرگتر شده، حجم شش ها و قوت عضلات بیشتر می گردد. تغییرات قابل ملاحظه و همچنان رفع و جذب مواد غذایی به بهترین وجهی صورت گرفته جریان خون بهبود حاصل می نماید. حرکت و پیاده گردی بالای رشد و استحکام اطراف علیا و سفلی ظلل اثر خوبی می گذارد و این عمل به ذات خود شرایط رشد درست قامت طفل را مساعدت می نماید. در اکثر مشق و تمرین های سیستماتیک ورزشی قدرت حرکت و تعادل جهاز عصبی و پرورده های روانی طفل بیشتر می شود. در نتیجه آن

سیستم عصبی قابلیت توافق کردن را با اوضاع جدید و فعالیت های نو بظهور میرساند. بدین نحو، ورزش نمودن و اجرای تمرینات ورزشی بالای فعالیت های عمومی ارگانیزم طفل اثر خوبی بجا میگذارد. ساده ترین و بهترین وسیله پرورش جسمی شاگردان در محیط خانواده همان ژیمناستیک های صبحگاهی که طفل را از حالت خواب آلودگی به حالت جدید و بیداری می کشاند می باشد.

به مجردیکه طفل از خواب خودش بیدار شد، بگذاردید چند لحظه (۳-۵ دقیقه) بروی بستر دراز بکشد چونکه دفعتا طفل از حالت خواب به حالت بیداری مطلق آمده نمی تواند و به فعالیت آغاز نخواهد توانست. بعد از آن طفل ایستاده میشود، نیکر خود را بتن می نماید، کشش هایش را بپا کرده هوای اطاق را تجدید و به ادمان صبح آغاز می کند. این ادمان مثل آنست که طفل را برای فعالیت های روزمره «کوک» می نماید.

ژیمناستیک های صبحگاهی را باید هر روز در طول مدت ۱۰-۱۲ دقیقه نظر به سن و سال طفل انجام داد. توصیه می شود که در این ژیمناستیک ۸-۱۲ تمرین یا حرکات مختلفه و برای کلیه گروپهای عضلات بگنجانید. حرکات دست و پا وکل وجود به نوبت اجرا شود.

ادما ن صبح معمولا از پیاده گردی سریع و تند آغاز می یاباید و در حدود ۲۰-۴۰ ثانیه به آخر ادامه مییابد بعدا تمرینات مربوطه به حرکت دستها، شانه ها، کمر و پشت، حرکت عضلات پاها و غیره انجام می گردد «مجموعه تمرینات» باخیز، دوش در مدت ۲۰-۴۰ ثانیه به آخر میرسد که در پایان آن رفتار عادی بایک «آهنگ» ملایم (۱-۱۵ دقیقه) صورت می گیرد. حرکات نظر به سن و سال اطفال و مشکل بودن تمرینات باید از ۳-۵ الی ۸-۱۰ بار انجام می شود.

به مقصد اجرای تمرینات ورزشی که باید تخته به پشت دراز کشیده شود لازم است فرشی نرم و ستره ای را انتخاب کرد. اگر طفل سالم است و در مکتب ورزش می نماید پس بهتر است که همچو اطفال به ادمان بپردازند. و اگر اطفال نظر به وضع جسمی اش همیشه در مکتب به سپورت هایی اشتغال دارد و شامل تیم های «مدماتی» یا تخصصی می باشند پس بهتر است از معلم سپورت و یا طبیب مکتب پیوسد تا در هنگام اجرای ادمان صبحانه کدام حرکات و تمرینات را باید انجام دهد. وقتی که اطفال به اجرای تمرینات ورزشی صبحگاهی میپردازند بر والدین است تا همه حرکات طفل را در نظر گرفته توجه داشته باشند که بصورت دقیق و دوامدار انجام شده و انانای اجرای آن نفس خود را طفل شان قید نگردد با انرژی آنرا انجام بدهند و غلاصه اینکه

طفل باید تمام قواعد درست نگهداشتن وجود را رعایت نمایند.

بعد از ورزش باید دوش گرفته شود و یا اگر دوش موجود نبوده نتواند باقی بماند بپوشد خود را تا قسمت های کمر مساز بدنه و سپس بدن خود را خشک کند و این عمل را چنان انجام دهد که بدنش سرخ شود.

در پهلوی ورزش های صبحانه شاگردان باید بعضی «وقفه های سپورتی» را نیز حین اجرا و آماده ساختن کارهای خانگی انجام بدهند حاصل کردن زیبایی اندام و یافتن درست توسط شاگردان یکی از وظایف عمده پرورشی جسمی بشمار میرود. هرگاه طفل قامت درست و وزن داشته باشد در اتانی راه رفتن و ایستادن بدون آنکه کوچکترین فشاری بالای خود احساس کند قدر است ایستاده می شود سرش را بلند می گیرد و شانه هایش بطور طبیعی پایین افتیده و قدری به طرف عقب خم می باشد.

قامت خوب نه تنها ارزشی خوب فیزیکی دارد بلکه اهمیت استتیک را نیز دارا می باشد. زیرا قامت مقبول و ضعیف و فعالیت نورمال شش ها و قلب را تأمین کرده و به جسم طفل ثبات و زیبایی میبخشد.

قامت نادرست ممکن است باعث کجی ستون فقرات و یا خمیدگی بعضی از استخوان بندی های دیگر وجود طفل گردد. (اگر تدابیر لازم اتخاذ شود) تشکل قامت خوب، بدون آنکه از همان آوان طفولیت به ژیمناستیک سیستماتیک مبادرت نوزد و با بازی ها و سپورت های مختلف اشتغال نداشته باشد، میسر نمی گردد برای آنکه طفل عادت کند که وجودش را راست نگهدارد باید استحکام درست عضلات رادراو انکشاف بدهید و این مامول وقتی بر آورده می گردد که تمرینات معین ورزشی را در اوقات تعیین شده و بصورت سیستماتیک بالای اطفال انجام داده شود، تمرینات اساسی آن بقرار ذیل خلاصه می شود:

- ۱- ایستاده شدن در ست و راست (برسم عسگری) «کیار سی»!
- ۲- پایین کردن و یا قات کردن کمر در حالیکه دست ها بالا باشد.
- ۳- دراز کشیدن و خود را به کمک دست ها بالا و پایین کردن.
- ۴- آوردن نوک پنجه پا به کف دست بصورت مستقیم.
- ۵- در حالت نشسته قات کردن کمر و انداختن سر به طرف عقب.
- ۶- دو دادن کمر بصورت حلقوی.
- ۷- آویزان کردن.
- ۸- تمرین حمل و نقل اشیاء توسط سرب برای این مقصد از توپهای بدون باد، غریقه های خورده رنگ پهلوانه ای که در بین آن آب باشد و غیر استفاده شده می تواند.

نالهام

اثر از : «بل ديو»

ترجمه از : «حجاز»

«آری دوست من ، من دزدی کرده‌ام ... صرف یکمربسه در زندگی ... اما اگر بر خلاف آن رادعا کنم ، دروغگو ی بیش نیستم .»
 من بادیدگان از حدقه برآمده ، دوستم «مارتین» را ، این جوان هوس فروش معروف ((شانزه لیزه)) و این شخصیت بزرگ تجارتي را که هرکس درباریس او را می شناخت و به او احترام می گذاشت و از بیست سال به اینطرف دوست صمیمی من بود ، نگاه میکردم و از موضوع سر در نمی آوردم .
 چون مرا متعجب و متحیر دید ادامه داد :

«گوش کن دوست من ، این ماجرا متعلق به حالا نیست ، بلکه قبل از جنگ به وقوع پیوسته است ... قبل از جنگ ۱۹۱۴ ... یکی از همصنفان من موسوم به ((لوسین ساربوا)) که در آنوقت در یکی از مکاتب عالی پاريس به حیث معلم ایفای وظیفه می نمود ، یکروز صبح به دیدن من آمد و بعد از احوال پرسسی گفت : ((رفیق عزیز ، من

زیبابرای او به خرم ... میدانی او جوان وزیبا است و لباس های قشنگ و جواهرات را دوست دارد ... آخر سنی که او دارد این آرزو ها حق او است ، و من مجبورم اگر او را با خود می برم برایش زیوری ، اگر چه خیلی ساده هم باشد تهیه نمایم مثلا این گردن بند قیمت آن چسند است ... ؟))

دوست من چون در جوانی هر شناسی اطلاع کافی نداشت ، یکی از گران قیمت ترین گردن بند ها را انتخاب کرده بود . هنگامیکه قیمت آن را برایش گفتم لبخند محزون ی بر لبانش نقش بست . آنوقت انگشتان لرزان او که از دودسیگار زرد رنگ شده بودند ، الماس ها ، زمرد ها و مروارید هارا لمس نموده و نتوانست تصمیمی بگیرد .
 بالاخره نزد من اعتراف کرد که به هیچ صورت نمیتواند زیاده از پنج

بود ، بیستم مراتب امتنان خود را بمن تذکر میداد . هنگامی که میخواست مغازه راترك کند با خواش های مکرر از من خواست تا نان شما مرا در خانه شان با آنها صرف کنم و من برای آنکه او را آزوده نساخته باشم قبول کردم .

شام هنگامیکه وارد منزل شان شدم ، فکر کردم آدرس را عوضی گرفته‌ام ، زیرا ترتیب و تنظیم منزل و مخصوصا سالون پذیرایی خیلی مجلل تر از آن به نظرم جلوه کرد که يك معلم ساده بتواند از عهده آن بدر آید . ((ساربوا)) با ملا طفت از من پذیرایی نموده و مرا به سالون رهنمایی کرد . این اتاق خیلی بسیار سلیقه تزئین و ترتیب شده بود . نان عالی بود . در انتخاب مشروب هم خیلی دقت به خرج داده شده بود . من چندین مرتبه از نان عالی

متمادی به ملاقات ((لوسین ساربوا)) و خانمش ترفتم تا اینکه یکروز تصادفا با او در وسط جاده روبرو شدم . او خیلی گرفته و محزون می نمود در جواب سوال من گفت :

«((زنم خیلی مریض است)) دوکتوران گفته اند که ششش هایش ضعیف شده است .))

از این برخورد ما دو هفته نگذشته بود که يك روز صبح نامه ای بدست رسید که مرگ آن زن زیبا و جوان را اعلام میداشت . بعد از شرکت

در مراسم تدفین و ماتم ، چندین هفته دیگر نیز ((ساربوا)) رانیدم تا اینکه يك روز بدیدم آمد . وضعیت خیلی خراب بود مانند شخصی که دیگر زندگی از دستش رفته و قادر به تسلط اداره آن نیست . زنش بر علاوه زیبایی که داشت در ترتیب و تدبیر اقتصاد منزل استعداد خارق العاده ای داشت و من دانستم که ((ساربوا)) اکنون به تنها یی قادر به تنظیم زندگی خود نیست و بنا بر نداشتن عایدات کافی از عهده نامایات زندگی برآمده نمی تواند . او نزد من اعتراف کرد که خیلی

من نیز یکمرتبه دزدی کرده‌ام !

فرانک دیگر نیز صرفه جویی کرده و سلیقه وی که در ترتیب منزل به کار رفته بود ، تعریف کردم ، و ((ساربوا)) هر مرتبه می گفت :
 «میدانی زن من در خریداری اشیا و ترتیب منزل خیلی سلیقه دارد و تمام این چیز های را که می بینی در مدت های مختلف و به وقفه ها به قیمت های خیلی ناچیز به دست آورده است .
 من به ذوق و سلیقه استعداد خرید ما دم ((ساربوا)) اعتماد کامل داشتم ، اگر در آن شب يك مهمان دیگر در حلقه مانمی بود .. يك مرد شیک پوش و متین که ((ساربوا)) او را به حیث دوست خانوادگی خود به من معرفی کرد .
 تو زندگی را در پاريس خوب بلد هستی ، تا تخیل کرده بنوی که در آن وقت چه افکاری مرا به خود مشغول می ساخت :

بعد از آن شام دیگر سال های

هزار فرانک برای این هدیه مصرف ننماید . من بعد از کمی تفکر به او گفتم :

«ببین ، اگر از من مشور می خواهی باین مبلغ از جواهرات اصل انتخاب نکن ، زیرا چیزی خوبی به دست آورده نمیتوانی ، بنابراین یکی از جوان هرات مصنوعی اما زیبا را به زنت هدیه بده . امروز جواهرات مصنوعی به اندازه ای ماهرانه ساخته می شوند که تا شخص فنی آن را از نزد يك معاینه نکند ، فهمیده نمی تواند که اصل است یا مصنوعی .))

بالاخره به او پیشنهاد کردم يك گردن بند مروارید را که مر وارید های آن در يك زنجیر ظریف طلایی انسجام یافته باشند انتخاب نماید دوست من این گردن بند را که خیلی قشنگ کار شده بود و هیچکس فکر نمی کرد که سه هزار فرانک قیمت داشته باشد خرید و از اینکه دوهزار

امروز نزد تو آدم تا از تو خواهشی بنمایم . من به يك زیور زیبا اما کم قیمت احتیاج دارم و فکر کردم که از نزد تو بدون شرایط سنگین بدست آورده می توانم . ما ، یعنی خانم و من از طرف پدر یکی از شایگانم دعوت شده ایم تا به پارتي آنها برویم نزد ((فوره)) .. میدانی همسان ((فوره)) معروف که تو حتما نام او را شنیده ای . او مرد با صلاحیت و خیلی پولدار است و تمام پاريس او را می شناسد . شاید بتواند برای من علاوه بر ساعات درسی مدرسه ، ساعات درسی شخصی تهیه نماید بنابراین مجبورم در این دعوت بروم . و برای اینکه خانم در این دعوت شرکت کرده بتواند با يد زیوری داشته باشد تا در همچو مجالس خود را کم احساس نکند و از این ناحیه رنجی نبرد . اینك می خواهم يك زیور خیلی ساده اما به هیچ وجه نمیتواند زیاده از پنج

من خواهش او را به جا آوردم بند مروارید رادر ویتترین جواهرات تعجب کردم، زیرا این گردن بند و گردن بند را گرفته پول را برایش مصنوعی در قطار دیگر جواهرات خیلی درخشانتر و سنگین تر از دادم. هنگامی که میخواستم گردن بگذارم، دفعتاً تکان خورد و دیگران بود.

يك امتحان سریع برایم ثابت کرد که مروارید های این گردن بند بلیه در صفحه ۴۷

از جنگل های رنگارنگ به گیتار

ترجمه محمد اکبر نظری امواج ماوراء صوت

با استفاده از امواج ماورا صوت در طبابت مخصوصا در علاج وتداوی زخم مفاصل و بی جای شدن ودر هم و برهم شدن رگ ها و عصب که در اثر افتادن و ضربه دیدن بوقوع می پیوندد به موفقیت هایی نایل شده اند .

کمپنی ذیمتس اخیرا ماشین را ساخته است که در معاینات وتداوی بسیاری از امراض امواج ماورا صوت را قابل استفاده ساخته است توسط این ماشین دوکتوران میتوانند تصویری از تکان هاو حرکات داخلی واورگانیزم بدن عمل نسج ها و حتی انقباض شوک وتکان های جسمانی مریض را ملاحظه نمایند در امراض نسایی موفقیت و صورت قرار داشتن جنین را در رحم و فطر جمجمه یی او را معلوم نمایند . همچنان میتوان بزرگی وشکل تومور ها

وغشایی را که در اطراف رحم تشکیل میشود با لیدرادی توسط این ماشین ثبت کرد . خلاصه یا اشعه یی امواج ماورا صوت میتواند وضع مریض را بهبود بخشیده وآن هارا به صحت کامل رساند .

بخش آواز توسط (شعاع غیر منکسر)

وکیل ضرورت نداشته و هر آنچه را که معلم بگوید شاگردان واضح می فهمند . و بدین وسیله شاگردان ناشنوا قسم نباید و باید درست می آموزند .

عقربا همه اطفالیکه قدرت شنوایی شان کم باشد به کمک شعاع (انفراروت) یعنی شعاعی که قابل انکسار نیست ، تدریس میشوند . سیستم تدریس تسمی است که ذیکنال صدا از مرکز کنترل وتنظیم دستگاه بی سیمی که در اختیار معلم است ، در لابلای درخشش شعاع (انفراروت) بخش شده ، لحظه بعد درخشش شعاع در فضای صنف انتشار می یابد . استیشن های آخذة بسیار ظریف و کوچک گوشکی دار که در گردن هر یک از شاگردان آویزان است ، شعاع ها که را دو باره به امواج صوتی اهتزازی که برای هر شاگرد دانشنوا قابل درک است تبدیل میکند . ارجحیت این طریقه تدریس در آن است که دستگاه آخذة که نزد هر شاگرد است ، به لین اتصال

مخصوصی منتقل شده و در تحت بیست درجه سانتی گراد سرد ساخته می شود .

در نتیجه بی تحقیقات و تجارب دانشمندان چنین وانمود کرده اند که یک کیلو گرام چوب که رطوبت آن بیست تا بیست و پنج فیصد باشد

گازی که از آن تولید می شود برابر سه دو اعشاریه سه متر مکعب گاز حرارتی است که در بکار انداختن یک جتواتور از آن استفاده میشود . و بدین رقم گازی که از دو نیم تا سه کیلو گرام چوب بدست می آید جای یک لیتر

بظروف را در بن مقایسه گرفته و از سه تا سه و نیم کیلو گرام چوب برابر به یک لیتر دیزل گاز حرارتی تولید می شود . و اگر مقدار چوب ذکر شده از رطوبت بکلی بری باشد نتیجه یی آن خوب تر از ارقامی است که مذکور داده شد .

استحصال گاز از چوب

شکل پوره اره در آورده شده بواسطه یی موتورهای تولید حرارت بیست الی پنجاه لیصد رطوبت چوب از بین رفته و خشک می شود برای آنکه رطوبت چوب کاملا از بین رفته باشد بار دوم حرارت داده شده و بعد از خشک شدن در تانکر محل استحصال گاز ذخیره میشود . در تانکی بازخیره ه ماه متذکره اولابرا ده چوب به شکل خمیره و سپس به زغال چوب تبدیل می گردد ، و سر انجام نوعی گاز نایتروجنی سنگین از چوب استحصال می شود که حداقل حرارت تولیدی هر متر مکعب این گاز هزار و یکصد کیلو کالوری است . گاز تولید شده از تانکی خارج ساخته شده و به خاطر تجزیه و پاک کاری آن از غبارات متراکی به جایگاهی

یکی از اساسات و پایه های تجهیزات دستگاه های جتواتور ریزه معاصر ، گتاکا - لوژی استحصال گاز از چوب است که غده یی از ممالک به ایجاد جنگلات مصنوعی به محافظت و نگهداری درست از جنگلات طبیعی دست داشته بیش از پیش جدیت مبذول میدارند چه بودیت (گوانا) که اکثر مناطق کوهستانی آن از جنگلات پوشیده است اخیرا دست اندرکار تاسیس فابریکه یی استحصال گاز از چوب شده است که به شکل بسیار مدون و پیشرفته در آن مملکت از چوب گاز بدست می آورند استحصال گاز از چوب قسمی است که نخست چوب به دستگاه های استحصال انتقال داده شده ودر اینجا توت های خورد چوب ابتدایه

تقاییل درد!

ترکت دواسازی و رنگ سازی هوخیت دوا ی دیگری را در بی حس ساختن دندان دردی که بخاطر کشیدن تحت عملیات قرار بگیرند تجویز میکند . تزریق این دوا در کشیدن دندان برای دوکتوران و مریضان سهولت ایجاد کرده استعمال آن را ضرور دانسته اند . چه با تزریق این دوا مریض قطعا درد حس نکرده علاوه بر آن بطور خاصی از خون ریزی زیاد در قسمت بیریه های دندان کشیده شده و از ترشح زیاد غدوات بیریه جلو گیری می نماید . این دوا ی موثر که تجویز و تزریق آن تازه در بن موارد توصیه میشود ، مقدار کمی (آدرنالین) است که با استعمال آن در انشای کشیدن دندان ، سیستم اعصاب ، ضربان قلب و جریان خون مریض بحالت عادی و نورمال فعالیت میباشند باشد .

استفاده از انرژی باد

راه طویل

هیلیوس (ب) دومین سفینه تحقیقاتی می باشد که غرض تحقیق و مطالعات به صوب آفتاب به فضا پرتاب شده بود. این دستگاه مخصوص راپروژه تحقیقاتی مشترک جمهوری فدرالی آلمان و ایالات متحده امریکا، غرض تحقیق و مطالعات در مورد تشعشع انرژی خورشید و اثر ناشی از فعل و انفعالات آن بر سطح زمین است، که به سوی گروه فروزان و پراز گازات آفتاب برای انداخته شده بود.

این اولین دستگاه مخصوص تحقیقاتی بوده که در مسیر خود به قسمت تاریکی در عقب خورشید راه باز نموده و فقط چهل و سه میلیون کیلو متر از آفتاب پلور مانده است. این سفینه بادستگاه دیگری که به هیلیوس (الف) مسمی است، توانستند در باوة لکه های سیاه روی آفتاب، باد هاو گازهای مشتعلی که در آفتاب وجود دارد، معلومات بخصوص و پرازشی را بزمین مخابره نمایند. مخصوصاً هیلیوس (الف) مجموعه معلومات لازم و مورد نظر رادر مرکز کنترل فضائی جمهوری فدرالی آلمان در مونیخ به دانشمندان تسلیم داده است. دانشمندان سعی هستند که آزمایشات کامل این دستگاه ها پنج تاده سال دوام خواهد کرد.

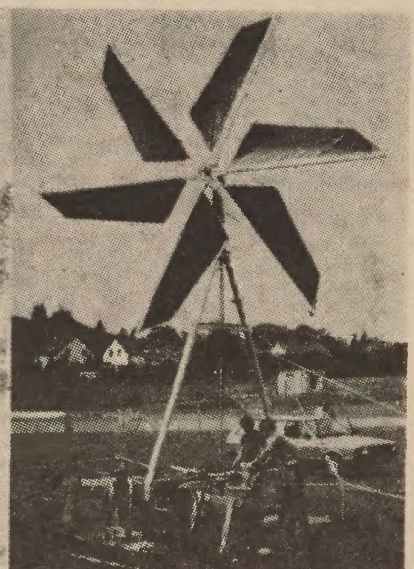
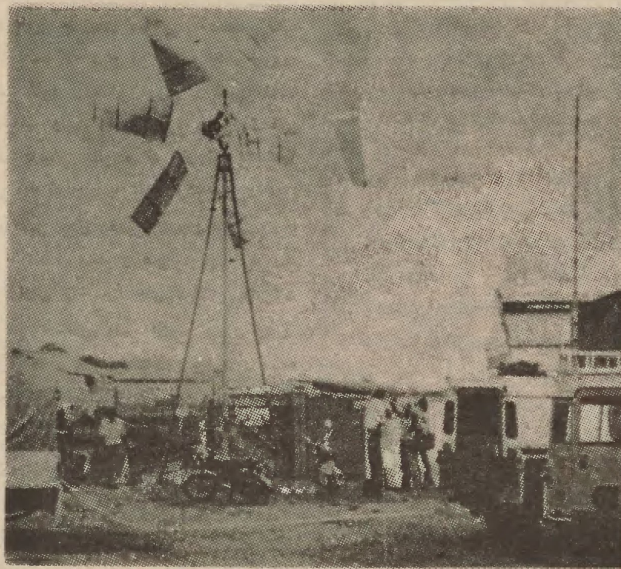
متر باشد روتور مذکور به حرکت می آید. در نتیجه بی فعالیت های تحقیقاتی سیر انکشافات و بهره برداری از انرژی باد بجای رسیده است که امروز می خواهند ماشین های به توان یک اعشاریه پنج میگا وات را که قطر روتور آن شصت و یک متر است بواسطه بی انرژی باد بحرکت درآورند. همچنان توسط انرژی متذکره (پستون) هاو پمپ هایی را که به منظور

آمدن تاسیسات و تجهیزات به خاطر بهره برداری ازین انرژی به مقیاس وسیعی بیحی محور عمده بی در ساختمان و تحرک صنایع انرژی تاثیر قابل ملاحظه بی داد. کارآگاهان

در نتیجه بی مطالعات و محاسبات دقیق سرعت محیطی روتورها (چرخهای) جنراتور هاراطوری عیار ساخته اند که سرعت باد در فی ثانیه بتواند آنها را به چرخش درآورده و بالوسيله به رقم بزرگترین امکان تولید برقی از انرژی

تکنالوژی معاصر امکانات استفاده از انرژی باد را به سویه بی بزرگ تر و عالی تر که از هفده قرن باینطرف انسان ها به شکل بسیار ساده از آن تمتع می بردند میسر

ساخته است استفاده از انرژی محرك باد در چرخاندن روتور (چرخ) جنراتور ها به منظور تولید برق، استحصال و استخراج آب های معدنی از نگاه اقتصادی سهم به سزایی رادر انکشاف و اقتصادکشو ایفا می کند. امروز از

استخراج آب آشامیدنی و آبیاری از آن کار می گیرند به حرکت در آورده و پمپ های مذکور ذریعه بی انرژی باد میتوانند از عمق شصت متر که عمیق ترین چاه است در یک ساعت یک اعشاریه یک متر مکعب آب استخراج نماید که قدرت و توان این پمپ ها روزانه بده هاتر مکعب بالغ گردیده و این رقم ضرورت آب آشامیدنی عمدی غیری را مرفوع می سازد.

باد توفیق یافته اند. باوجود اینکه عدد دور و گردش چرخ جنراتور ها خیلی بلند است روی هم رفته ماشین هایی که توسط انرژی باد کار می کنند حرکت میخانیکی بین روتور جنراتور های آن ها مناسب محاسبه شده و از نگاه مونتاژ و قیمت در سطح خیلی نازل قرار دارند. و امروز روتور های جدیدی را ساخته اند که قطر آن ها دوازده متر بوده و هرگاه سرعت باد در فی ثانیه هشت اعشاریه پنج

انرژی باد بواسطه وسایل میخانیکی مدرن و پیشرفته به شیوه بی خوب تر و مفیدتر بهره برداری می کنند. در اکثر ممالک جهان مانند هالیند، جرمنی، فرانسه و ایالات متحده بی امریکا جهت بکار انداختن و به حرکت در آوردن جنراتور ها و موتور های بزرگ جهت آرد نمودن مقدار زیاد غنیم ذریعه بی آسیاب های بادی و در استخراج آب، ازین انرژی به دیماهه بی وسیعی کار می گیرند. وویکار

به کمک اشعه لایزر

جهت رفع درد مفاصل و روماتیزم و کسالت مزاج که از اثر رطوبت، هوا و سوء تنفس و فرو برون آن درست در همان نقطه از بدن نشأت گرفته باشد (میسر شمیم - بولکف بلوم) در (اتوبرون) شهر مونیخ اشعه لایزر رادر طب سوزنی یا (معالجه بواسطه سوزن) بکار برده است.

فرق اینگونه مداوا که اینک زبانزد مردم شده با طرق دیگر معالجات همانا در مختص ساختن

دست مصنوعی

صنعتگران شهر (کوبلینس) در جمهوری فدرالی آلمان دست اندرکار آله بی بنام (اکو) تمام حرکات مفاصل این دست مصنوعی همانند شده و دست های این آله را از مواد مصنوعی همان حرکتی را که مثلا برای گرفتن یک شی

این آله که به سیستم اکترو هایدرولیک از زمین باشد اجرا می نماید. و به چیزهای خطرناک کار میکند ساختمان دست های آن عینا مشابه دست های انسان، در هر جا و در صورت لزوم کار روایی دست انسان را انجام میدهد. مانند: چیزی را بدست گرفتن - بالا نمودن - خمیر کردن - انگشت هارا قات نمودن - چیزی رادر داندن - انگشت هارا قات نمودن - چیزی رادر داندن

سلسله گفت و شنود

که ماباید توقعات خود را در چوکات شرایط و امکانات خود محدود بسازیم و در آنچه پیشنهاد میکنیم فقط شرایط مرکز را در نظر داشته باشیم.

نظر اصلاحی من در زمینه مورد بحث این است که سازمان زنان در چوکات اداری خود تعدادی مشمول تربیه شده دارد که تحصیل شان در زمینه اصلاح و بهبود خانواده است

و اگر شرایطی به وجود آید که از یکسو تعداد این گونه پرسونل افزایش یابد و از سوی دیگر ساحه کار آن در شهر و ده گسترش یابد بدون شك اثرات نیل در بهبود امور خانواده خواهد داشت.

دکتر ذهین :

شرایط کنونی ، شرایطی که همین اکنون دامنگیر مردم ماست با همه ناپسانمائی ها و هنجاری های که در بعد های اجتماعی و خانوادگی دارد به یکبار به وجود نیامده که یکبار از میان برود.

این شرایط میراث شوم ده سال و صدها سال بی مبالائی دستگاه های حاکمه و مولود نظام های فاسدی است که در جامعه ماسلط بوده است اما بدون شك راه هایی هم برای جلوگیری از آن وجود دارد ، همین مجلس،

همین جلسه و همین نشست در واقع آغازی است برای این جلوگیری به شرط اینکه همین يك نقطه آغاز و فرجام نباشد، دنبال روی های داشته باشد ، ساحه آن بسط داده شود دانشمندان و افراد باتجربه بیشتری به نشست و صحبت و بررسی و انگیزه چوی فرا خوانده شوند، سازمان و موسسات اطلاعاتی دیگر هم در این زمینه سهمی فعال گیرند و موسسات نشراتی مقداری از نشرات خود را وقف این موضوع سازند کورس های سواد آموزی در سطح خانواده گسترش بیشتری یابد به زنان آگاهی بیشتری داده شود.

بدون شك چنین اقداماتی هر چند در سطح روئینایی بی تاثیر نمیشد و اثراتی از خود حتی در زیر بناهم میگذارد، چرا که تنها زیر بنادر روئینا اثر گذاری نمیکند بلکه روئیناهم به نوبه خود در مسایل زیر بنایی اثر دارد . پوهاند امین :

یکی دیگر از اژه ها اینکه میتواند در زمینه امور بهبود خانواده اثر داشته باشد ، این است که در مکاتب مضامین روانشناسی در چوکات مسایل خانوادگی تدریس گردد و سازمان های هنری و مخصوصا هنر در اماتیک که مورد توجه

... ما درون را بنگریم و حال را ...

این نبار، مردی پیر و از مرز شصت سالگی گذشته ، مردی که شصت بهار آرزو را و شصت پاییز برگریتز را دیده و پشت سر گذاشته و اینک پای بر لب مورد اردو و آفتاب عمرش در حال غروب است ، باشما ، باشما ، جوانان و با شما فرزندان به سخن می نشیندو منطق و استدلال خود را در زمینه اختلاف میان جوانان و به قول شما سالمندان به بیان میاورد.

این مرده که در سال های فراوان عمر خود سرد و گرم روزگار را بسیار چشیده و در راه و بیراه زندگی زیاد دویده و باری از تجربه برای خود اندوخته دارد ، منم ، یعنی نگارنده این نامه برای شما گردانندگان و زمین نامه ژوندون شما خانواده های نوتشکل یافته و شما نوجوانان و جوانان که در همه حال نسل پیروا به دلایل کهنه فکر بودن و کهنه اندیشی محکوم می گنید و در این تصور یدکه این نسل می خواهد و آرزو دارد که شما را در محدوده فکری و ضوابط اجتماعی نیم قرن پیش محدود نگه دارد. در حالیکه چنین نیست و شما در این مورد در اشتباه قرار دادید چرا که هیچ فکر سالمی پذیرفته نمیتواند که شخص جز به اقتضای زمان خود و شرایط و ضوابط حاکم در جامعه خود بتواند حرکت کند و یا حرکتی خلاف سیر طبیعی جامعه داشته باشد اگر بدانان نیاید میگویم که تاهنوز برخی از جوانان ماو شاید هم شما نتوانسته اید میان نوجوی و نو اندیشی و پیروی از خواست زمان با انجام مسیختگی و بی بندوباری مرزی بیندازید و آن هارا از هم جدا کنید .

مابین نسل پای به لب گور رسیده میدانیم که جوان به حکم احساسات و اقتضای سن، آزادی می خواهد میدانیم که نباید با طرز تلقی و برداشت های چند دهه پیش به اوزیابی و قضاوت نحوه اعمال او بپردازیم. اما این راهم میدانیم که این آزادی ها باید در کنترل و مراقبت باشد تا مبدا بی جا می و بی بندوباری جای آن را پر کنند یکی از گوینده های شما در جدل بسیار آموزشی خانوادگی سخن بر این داشت که چون سالمندان با شرایطی جدا از امروز آموزش و پرورش دیده اند هر حرکت جوان را بد تلقی می کنند و به آن انتقادی را متوجه می سازند. همین گوینده به عنوان مثال و برای اینکه حرف خود را به اثبات رساند ادعا کرده بود که حتی موضوع علاقه جوانان به داشتن موی دراز سرو پروت و یا ذوق آنان در لباس پوشی هم دهر خانواده زیر تاز یانه انتقاد پیرهای همان خانواده قرار می گیرد. و ....

در حالیکه این گوینده خود بی توجه به شرایط زمان ما سخنی دواژ و واقعیت گفته است، چرا که در مساله موی دراز و یا کوتاه نگه داشتن و یا شیوه انتخاب لباس و پوشیدن آن مسایل دیگری است که به طر ح میا بدواز آن جمله مساله این نبار، مردی پیر و از مرز شصت سالگی گذشته ، مردی که شصت بهار آرزو را و شصت پاییز برگریتز را دیده و پشت سر گذاشته و اینک پای بر لب مورد اردو و آفتاب عمرش در حال غروب است ، باشما ، باشما ، جوانان و با شما فرزندان به سخن می نشیندو منطق و استدلال خود را در زمینه اختلاف میان جوانان و به قول شما سالمندان به بیان میاورد.

این مرده که در سال های فراوان عمر خود سرد و گرم روزگار را بسیار چشیده و در راه و بیراه زندگی زیاد دویده و باری از تجربه برای خود اندوخته دارد ، منم ، یعنی نگارنده این نامه برای شما گردانندگان و زمین نامه ژوندون شما خانواده های نوتشکل یافته و شما نوجوانان و جوانان که در همه حال نسل پیروا به دلایل کهنه فکر بودن و کهنه اندیشی محکوم می گنید و در این تصور یدکه این نسل می خواهد و آرزو دارد که شما را در محدوده فکری و ضوابط اجتماعی نیم قرن پیش محدود نگه دارد. در حالیکه چنین نیست و شما در این مورد در اشتباه قرار دادید چرا که هیچ فکر سالمی پذیرفته نمیتواند که شخص جز به اقتضای زمان خود و شرایط و ضوابط حاکم در جامعه خود بتواند حرکت کند و یا حرکتی خلاف سیر طبیعی جامعه داشته باشد اگر بدانان نیاید میگویم که تاهنوز برخی از جوانان ماو شاید هم شما نتوانسته اید میان نوجوی و نو اندیشی و پیروی از خواست زمان با انجام مسیختگی و بی بندوباری مرزی بیندازید و آن هارا از هم جدا کنید .

مابین نسل پای به لب گور رسیده میدانیم که جوان به حکم احساسات و اقتضای سن، آزادی می خواهد میدانیم که نباید با طرز تلقی و برداشت های چند دهه پیش به اوزیابی و قضاوت نحوه اعمال او بپردازیم. اما این راهم میدانیم که این آزادی ها باید در کنترل و مراقبت باشد تا مبدا بی جا می و بی بندوباری جای آن را پر کنند یکی از گوینده های شما در جدل بسیار آموزشی خانوادگی سخن بر این داشت که چون سالمندان با شرایطی جدا از امروز آموزش و پرورش دیده اند هر حرکت جوان را بد تلقی می کنند و به آن انتقادی را متوجه می سازند. همین گوینده به عنوان مثال و برای اینکه حرف خود را به اثبات رساند ادعا کرده بود که حتی موضوع علاقه جوانان به داشتن موی دراز سرو پروت و یا ذوق آنان در لباس پوشی هم دهر خانواده زیر تاز یانه انتقاد پیرهای همان خانواده قرار می گیرد. و ....

اساسهای استقرار...

متروپولی (هواشناسی) در هرات و چهل - دختران موافقه کرد. همچنان یک مکتب هوایی جهت تربیت کارمندان سرویس های فضایی به کمک روسیه شوروی در کابل دایر شد. در خلال همین فعالیت ها به اساس همکاری های کلتوری بین طرفین برای نخستین بار در افغانستان نمایش فلمهای سینمایی آغاز یافت و مردم مابرای بار اول به فلم و سینما آشنا شدند و اولین دفعه نمایشهای سینمایی توسط جنرال قنسلگری شوروی در هرات پیش چشم مردم روی پرده پدیدار شد.

در ماه نوامبر ۱۹۲۱ دولت افغانستان به تمسب قحطی بیکه باتر جنگ داخلی روسیه متوجه مردم آن کشور شده بود، مقدار سه هزار خروار کدوم را اعانه داد که متعاقب آن ایران نیز از این روش افغانستان پیروی کرد.

قرار داد دوستی ۱۹۲۱

بعد از تاریخ ۸ ماه می ۱۹۲۰ با ترم مذاکرات موفقیت آمیز هیات های افغانی و شوروی در کابل زمینه برای انعقاد قرار داد دوستی بین افغانستان و روسیه شوروی مساعد گردید و به تاریخ ۲۸ فروری ۱۹۲۱ بود که قرار داد دوستی توسط نمایندگان ذیصلاح هر دو کشور در ماسکوبه امضاء رسید.

در قبال این رویداد ها، انگلیسها طرح دیگری را ریخته و کوشیدند تا غیر از قرار داد صلح را اولی پندی که بصورت مقدماتی امضاء شده بود قرار داد دیگری را بنام «قرار داد دوستی» با افغانستان عقد و امضاء کنند تا با چنین طریقه از یکطرف هسته دوستی خود را همراه افغانستان توسط دیپلوماسی آزاد پیریزی نمایند و از جانب دیگر زمینه را جهت عملیات تخریبی خود علیه دولت روسیه شوروی مساعد سازند و در لباس میش، چهره گرگ نمای خود را در نظر عوام ظاهر سازند.

در ورای آنهمه نقشه کشیهای شوم استعمار گرانه بود که هیات سیاسی انگلیسی تحت ریاست هانری دو بس در ماه جنوری ۱۹۲۱ جهت مذاکرات مورد نظر وارد کابل شد و خواست تا متن مواد قرارداد دوستی منعقد بین دولتمندان افغانستان و روسیه شوروی را برای اقتناع اطمینان خود ملاحظه کنند. ولی رئیس دولت افغانستان پیشنهاد نماینده انگلیس را بگنوع مداخله مستقیم تلقی کرده و از پذیرش آن امتناع ورزید و اظهار داشت که این موضوع به مناسبات متقابل دیپلماسی بین افغانستان و روسیه شوروی ارتباط دارد و بشما هیچ مربوط نیست.

سپتامبر همان سال لین نلگراف کشک، هرات قندهار و کابل نیز احداث و امتداد یافت. در ماه اگست ۱۹۲۳ افغانستان در نمایشگاه زراعتی منعقد ماسکو شرکت ورزید و یکسک گروپ از تاجران افغانی نیز جهت مذاکرات مورد علاقه به ماسکو وارد شدند که به تعقیب آن همکاری های تجاری و اقتصادی طور اساسی بین جانبین در سال ۱۹۲۴ شروع شد. علاوه بر این تابستان ۱۹۲۴ یک پروتوکول جدید تجاری امضاء گردید و فعالیت های تجاری در سال ۱۹۲۵ به پیمانیه وسیعی پیشرفت کرد.

در سال ۱۹۲۶ قرار داد «بیطرفی و عدم تعرض» که بنام «پکت پغمان» یاد می شود میان هر دو کشور با حسن نیت کامل بسمه امضاء رسید.

این موضوع نیز قابل تذکر است که قبل از انقلاب اکتوبر و بعد از آن تا امروز یک تعداد کتب و آثار زیادی بلسان روسی و زبانهای معنی و ایالتی آن کشور و حتی به السنسه مختلف بین المللی راجع به مسایل مختلف افغانستان در اتحاد شوروی به چاپ رسیده است که همه آن منظر و مبین مناسبات حسن همجواری و دوستی متقابل بشمار میروند و ما راجع به تعداد و مشخصات کتب و آثار منتشره مذکور ضمن بحث علیحدّه در آینده صحبت خواهیم کرد.

باید گفت که بعد از امضای قرار داد دوستی ۱۹۲۱ سال ۱۹۲۱ بین طرفین امضاء شد و حال بیش از نیم قرن می گذرد رشته های مناسبات دوستی و همکاری های متقابل به سر استحكام و پمانی اش افزوده رفت چنانچه روسای دولت و صدراعظمان افغانستان و سران دولت اتحاد شوروی طی ارسال پیامهای خوشی به مناسبت های مختلف و ضمن سخنرانی های شان در قسمت هم زیستی مسالمت آمیز و تحکیم روابط دوستانه، بر اساس احترام متقابل با کلیه کشور ها و کلیه ملت ها اشاراتی کرده و راجع به استحكام و دوام روابط حسن همجواری و دوستی بین هر دو جانب نیز تذکراتی داده اند (همانطور که اتحاد شوروی بحیث نخستین کشور خارجی استقلال و دولت مستقل افغانستان را در ۱۹۱۹ به رسمیت شناخت، در سال ۱۹۴۴ بصفت اولین مملکت دوست خارجی رژیم بر سر اقتدار آن وقت افغانستان دانی بر رسمیت شناخت و سپس رژیم مترقی جمهوری دموکراتیک افغانستان را که تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان با اثر قیام مسلحانه اردوی دلیر و ملی و اراده ملت افغانستان به تاریخ ۷ تیر ۱۳۵۷ رویکار شد، نیز مطابق روش دیرین دیپلماسی و دوستی ای که بین طرفین موجود است از طرف اتحاد شوروی به رسمیت شناخته شد و بهر نوع همکاری متقابل اظهار آمادگی بعمل آمد.

مزید بر آن مسافرت های زعمای افغانستان و اتحاد شوروی طی اوقات و سالیان مختلف نمونه برجسته از تحکیم حسن روابط دوستی به شایبه بین هر دو کشور دوست بشمار می رود. بطوریکه طی این مسافرت ها رهبران هر دو کشور با رضایت خاطر تاکید کرده و

می تندرکند اصول دوستی و حسن همجواری تساوی حقوق و احترام متقابل به حاکمیت و استقلال و عدم مداخله در امور داخلی همدیگر بایه و اساس روابط شوروی و افغان شمرده می شود چنانچه محتوای قرار داد های سال ۱۹۲۱ و سال ۱۹۳۱ شوروی و افغانستان نیز مؤید و مصداق این امر است.

هم درین موقع بود که «نیکولای خانیوف» خبرنگار شوروی ضمن مقاله ای که برای روزنامه «ایزویستیا» منطبقه ما سکو از کابل فرستاده مذكر شد که: «در افغانستان نه فقط در زمینه اقتصادی تحولاتی انجام می شود بلکه در زندگی اجتماعی و معنوی کشور نیز تغییراتی حاصل می گردد».

علاوه بر آن هنگامیکه پنجاه سومین سالروز امضای قرار داد دوستی ۱۹۲۱ در ماه میزان ۱۳۵۳ ماسکو برگزار و تجلیل شده بناغلی «سرگی انوشوف» وزیر صنایع گوشت و شیر اتحاد شوروی و رئیس انجمن دوستی و روابط فرهنگی اتحاد شوروی با افغانستان ضمن نطق خود گفت که:

«مناسبات دوستانه بین دولتمندان ما نمره پیروزی انقلاب اکتوبر و مبارزه موفقیت آمیز مردم افغانستان در راه استقلال شان است» باید مذكر شد که انجمن مذکور به سال ۱۹۵۹ در ماسکو تشکیل گردید.

با استقبال از چنین روس های مستحسن متقابل می توان یکی از نتایج و انگیزه های حسن مناسبات دوستی طرفین، تجلیل مراسمی را نامود کرده در مرور و گذشت شصت و دو سال استقرار روابط دیپلماسی متقابل توسط «انجمن های دوستی افغانستان و اتحاد شوروی» در کابل و ماسکو بر گزار می شود گزارش های خبری آن از طریق جراید و رادیو افغانستان نیز در موا قعش به تفصیل انتشار یافته می یابد. چنانچه با استقرار نظام جمهوری دموکراتیک خلق افغانستان و شناخت آن از طرف دولت دوست و همسایه ما اتحاد شوروی با روحیه صمیمانه، بر تحکیم مستدام رشته های دوستی متقابل افزود و اعلام خط مشی مترقی و جامع جمهوری دموکراتیک افغانستان و اشاره منسجم و ثابت در استحكام و دوام خلل ناپذیر این مراد و ثوابت، دو جانبه هر دو کشور مؤید روشنتری از این ادعای ماست، به نهجیکه توفیق های مختصر برخی زعمای دولتی افغانستان در ماسکو و ملاقاتها بازعمای اتحاد شوروی در ماسکو و انتشار اعلامیه های رسمی متقابل روس انگیزه حسن مناسبات طرفین را بیش از پیش توضیح کرد و بار دگر تثبیت نمود که افغانستان و اتحاد شوروی بتداوم روابط دیرین دوستی خویش، بدون کمترین قید و شرط ثابت قدم و با بر جانند.

چنانچه اعلامیه مشترک افغانستان و شوروی تاریخی ۱۸ می ۱۹۷۸ مطابق (۲۸ تیر ۱۳۵۷) که در صفحه اول شماره (۴۷) مورخ ۳۰ تیر ۱۳۵۷ روز نامه انیس منتشر شده در زمینه شعر است بریک روز نامه، در همه صفحات شعر است بریک سلسله رویداد ها و حقایقی که بر علاوه آن روز نامه، در همه صفحات

به این عکس متوجه شوید شاید بگوئید که او از موثر تر سید ه اما اینطور نبود بلکه در یکی از فلمهایش ، به چنین حالت در آمده است برای اینکه او را بشناسید میگوئیم که پدرش یکی از اشخاصی است که در روی پرده سینما ظاهر گردیده و هزاران هزار نفر را در جهان خندانده است اکنون او هم برای اینکه اسم پدرش زنده باشد تصمیم دارد که جای پدرش را بگیرد. اسم موصوف را پیدا نموده و برای ما بنویسید

حل کنندگان شماره های قبل

مهیند ((صافی)) سلما ، جمیله ، شهناز گل جان محصلین پوهنشی اکادمی خا رندوی شکر یه ، مزاری از ولایت کابل شیر غنی شیر محمد تاج محمد از وطن مینه شادولار شاه امین - نصر الله - سیر غنی از افشار زاهد ، پوپل ازلیسه آریانا محمود محصل اکادمی خا رندوی کرام الدین ازلیسه گردیز - محمد اکبر ازلیسه قرغه ولایت لغمان روح الله ((خاخی)) زمی - باجوری از ولایت قندهار و لسوالی شاولی کوت محمد یوسف ازکوهستان - محبوبه - امید از ولایت کابل گل غنی از و لسوالی دهسبز نعمت الله - سید عبدالقادر - بسم - الله - عبدالمجید عبدالرحمن ازلیسه قره باغ - عبدالمحسن - محمد احسان و کیل و جمیل ازگل باغ کابل

تهیه و تنظیم از : صالح محمد کهنسار

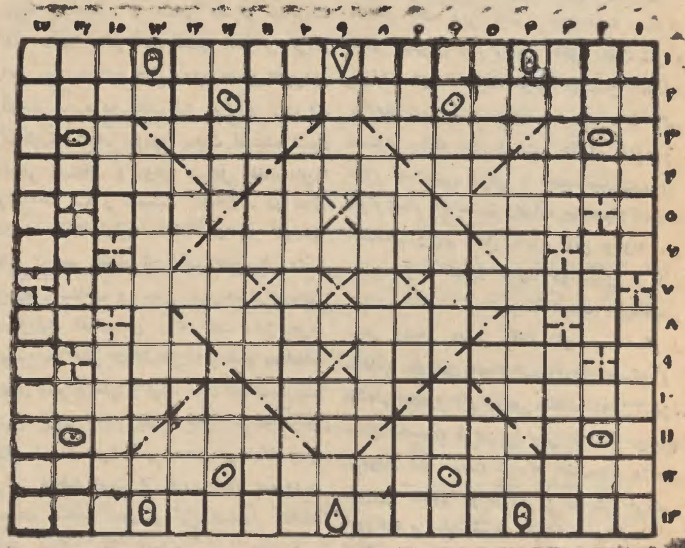
سرگرمی ها و مسابقات

جدول کلمات متقاطع

افقی :-

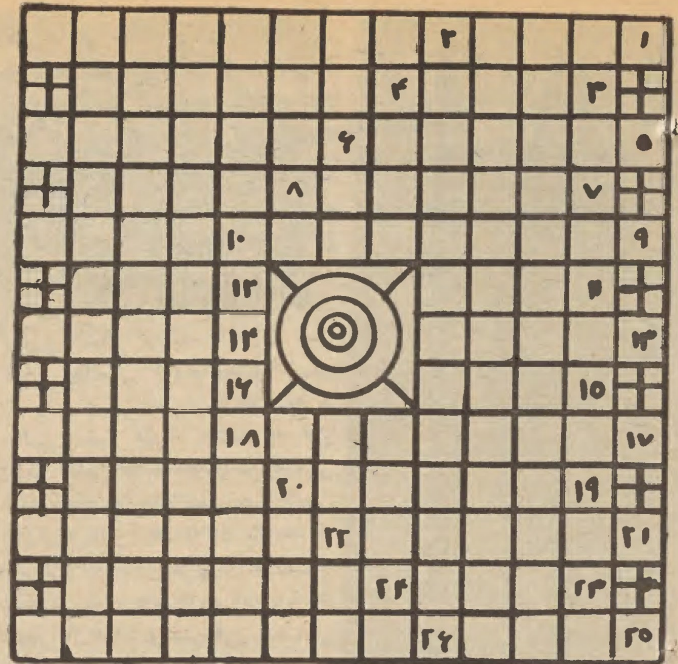
- ۱- فالبین آنرا مینید - يك ائراز يك نو یسنده جهان - آخرش راقطع سازید لیم میشود - کلمه ربط - ۲- منسوب به روغن شده - محل نگهداری آثار عتیقه - یکی از ولایات کشور - ۳- تنبل و بیکاره بزبان عوام - حاصل چراغ - ۴- نزاکت کوتاه - یکی از مراکز اروپایی - خط ریل زیرزمینی - ۵- دهن پرندگان - سمبول پارکی - مادر عرب - يك حرف آن میبود نکاح میشود - ۶- وصل نشده - یکی از ممالك جهان - کارنا تمام - ۷- در بهار زیاده می بارد - بین آنرا تغییر دهید نیلون میشود - ۸- دروازه - اولین زن فضا نورد جهان (نصف اسم او) - ۹- هند کوتاه - ۹- عکس جوان - حرف اشاره - امروز ((پشتو)) - یکی از ماه های عیسوی - ۱۰-

- ۱- یکی از کمیدین مشهور جهان - نصف اسم یکی از نقاشان جهان - ۲- حرف اشاره - .... تلخ است اما بر شیرین دارد - در بین خاور - ۳- یکی از ولایات کشور ما - نصف اسم نویسنده و درام نویس شوروی - ۴- از مخترعین جهان - ۵- از دانه های خوشبو - مو سم آن است - ۶- درنده - نصف آن انتخاب گردید - رفیق پری - ۷- یکی از مجله های کشور ما - خود - چهره - در آسمان آنرا جستجو کنید - ۸- حرف اشاره - یکی از ممالك جهان - مسترد کردن - ۹- بال شکسته ((پشتو)) - پایان - ۱۰- لیم نشده - یکی عدد بیگانه - ۱۱- از کشورهای عربی - خود - ۱۲- نون بی آغاز - محبت - ۱۳- ولد کوتاه - مجلس بزرگان - صنم - ۱۴- در قبرستان است - نغمه کوتاه - ۱۵- یکی از زما مداران جهان بود - ۱۶- مو سسه ایست در فلسطین - یکی از کشورهای جهان - ۱۷- ماردم بریده - از جمله پرازیت ها - از حروف شاکی انتخاب کنید - ۱۸- کلمه ایست که معنی ندارد - کلمه بی معنی -

- سرش را ببرد اشک او جاری میشود - ذیل - چادر پشتو - ۱۱- تنه ب - از جمله رقص های محلی ما - ۱۲- از ضروریات آشپزخانه - نصف اسم یکی از هنرمندان سینمای غرب - جمع غده - ۱۳- جدید بود (به پشتو) اما تکه تکه شد - یکی از مخترعین جهان - شمال بهاری - خردیکی -

جدول جدید

در صفحه سرگرمی و مسابقات یاد ر نظر داشت سولات علمی جدول ها و سرگرمی های جالب دیگری هم طرح نمودیم اینک اولین جدول ازین نمونه را خدمت شما تهیه کردیم کسانیکه به حل جدول ماقدام مینمایند شرایط ذیل را مد نظر گرفته و به حل آن بپردازند:

- ۱- برای حل جدول فقط جدول دیگری را رسم نمائید و جدول را از مجله پاره نکنید.
- ۲- حل جدول به اسم یک نفر باشد.
- ۳- آخرین میعاد برای فرستادن حل جدول برای مرکز یک هفته و برای ولایات تا دو هفته بعد از جاب مجله میباشد.
- ۴- اگر بروی پاکت آدرس کامل شما ره جدول تحریر نباشد از قرعه کشی باز میماند.
- ۵- کلید جدول ما قرار ذیل میباشد.

جواب ۶۰۰ م ۲۰۰ ی ۱۴۰۰ ۹۰۰
د ۵۰۰ ر ۷۰۰ س ۳۰۰ ه ۸۰۰ و حروف
ندارای امتیاز ۱۰۰۰ میباشد
رهنمایی حل جدول :-

۱- در مقابل ۱۰ حرف الفبا اعداد (امتیاز آن) نوشته شده با انتخاب حروف انتخاب شده جدول را طرح و با شرایط فوق آرسال دارید

۲- در طرح جدول از اسامی

خاص و عام افغانی و بصورت عمومی از تمام کلمات دری و هر لسان دیگر اصطلاحی کشور ما استفاده نمائید از بکار بردن کلمات ناقص بدون معنی غیر اصطلاحی و درهم ریخته و پراکنده جدا خود داری نمائید.

۳- از هر کدام حروف انتخاب شده که میل دارید استفاده نمائید کلمات تکراری را اگر چه معنی آن ها تفاوت هم داشته باشد در جدول نکنجائید توجه نمائید برای طرح این جدول فقط بیست و شش کلمه در ستون افقی که متصل اعداد میباشد بکار میروند و در ستون های عمودی موضوعی که جدی آنرا مد نظر میگیرید اینست که حروف تکراری بصورت قطعی بای یکدیگر قرار نگیرد.

۴- بعد از اینکه جدول را بسازید و بیست و دو حرف حل کردید و اعدادی که در مقابل حروف فوق نمره گذاری شده فقط یکبار آنرا جمع و حاصل جمع حروف خود را برای ما بنویسید.

۵- حل جدول های که حاصل جمع آن از (۵۰۰۰) کمتر باشد حاصل جمع خود را بنویسند و یاد ر جمع آن غلطی وجود داشته باشد شرح جدول را برای اشتراک جوایز ارسال ندارند که از قرعه کشی باز میماند.

۶- برندگان جوایز کسانیکه خواهند بود که شرایط حل جدول را مراعات کنند و بلند تر پس

نمره را بدست آورده باشند.
۷- اگر دو حل کننده و یا زیاده از آن به عین امتیاز مساوی باشند ما شخصی را برنده جایزه این صفحه انتخاب میکنیم که کلمات بهتری را بکار برده باشند ضمناً کسانی که میتوانند هفت حرف و یا زیاده از آنرا در سمت چپ جدول از بالا به پایین طوری در خانه ها قرار دهند که از مجموع حروف آن یک کلمه صحیح بدست بیاید نسبت به سایرین حق اولیت دارد.

۸- با حل هر جدول یک یک

قطعه فو توی خوش را نیز آرسال دارید.

۹- ما امتیازات را بین دختران و پسران مقایسه مینمائیم اگر تعداد حل کننده هر دسته زیاد باشد مامسا بقه را بنام آنها می نویسیم و اندسته که برنده امتیاز زیاد باشند جایزه نصیب شان میگردد.

۱۰- حل جدول را به آدرس انصاری و ات مطبعه دولتی مدیریت مجله ژوندون صفحه سرگرمیها و مسابقات با انتقاد و پیشنهادات خود آرسال دارید.

انتخاب کنیدا بگویم که هستید ؟ جالب ترین تست هفته

این تست جالب برای شما خواننده گان عزیز تقدیم میشود برایتان جدید ترین تحقیقات روانی و بصورتی ساده تنظیم شده است، کافی است، بایک نگاه موضوع مورد علاقه خود را از میان عکسهای صفحه انتخاب کنید و سپس برای اینکه روحیه و سر نوشت خود را بدانید به اشکال ذیل و عکسهای آن که هر کدام آن دارای نمره میباشد توجه نمائید. البته بایکدیکه در این تست جالب برای شما دقت و حوصله نمائید تا عکس را که انتخاب میکنید کاملاً و از هر جهت مورد علاقه شما باشد ضمناً برای اشخاص مشکل پسند هم فکری کرده ایم بدین معنی که چنانچه هیچ یک از عکسها مورد پسندش نباشد میتواند تا بلوی شماره (۶) یعنی ((هیچکدام)) را انتخاب نماید و نمره انتخاب شده خود را برای ما بنویسید تا بدانید چه سر نوشتی در پیش رو دارید.

نانهایی

از هفت اقلیم

کشف آثار با ارزش، متعلق به انسان های ماقبل تاریخ

اینکه انسان های نخستین کره ارض چه کسانی بودند، چه وقت و در کجا زندگی داشتند و نحوه زندگی شان چنان بود؟؟ یکی از پروفیسوران تحقیقی در همین زمینه بعمل آورده است. این پرو فیسور (بدر) نام دارد.

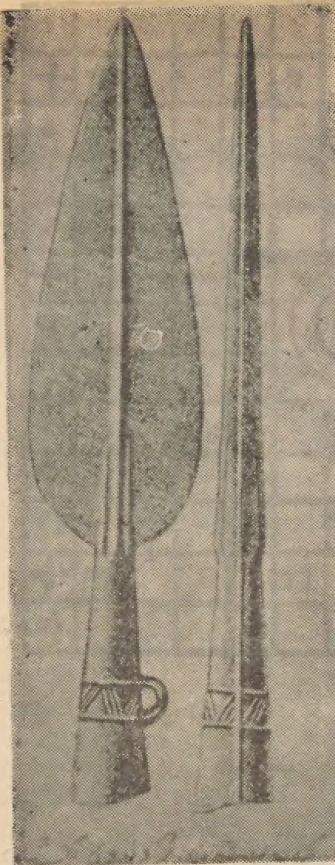
در دهه سوم قرن چارم بود که توجه مذکور را ساحه پهنای که در آن آسیا و اروپا متلاقی میشود جلب نمود. آری سر زمینی که (دو صد) کیلو متر مربع را احتواء مینماید و بین دریای (اوکا) و شهر سایبریایی (تومسک) قرار داشته و هیچ گونه رد پای از ساکنان اصلی و قدیمی آنجا دیده نمیشد. لکن

امروز مسأله برعکس است. در حدود چهل موضع (پالیو تیک) تنها در محل گاما اورال کشف گردیده که بیشتر آن توسط خود بدر یا شاگردانش از زیر خاک بیرون آورده

شده است. کشفیات در اورال دانشمندان را جرئت بخشیده تا سلسله مهاجرت شمال را تعقیب بدارند. اینکه در چه زمان در شمالی ترین نقطه اروپا انسان مسکن گزین شد؟ مدت زیادی عقیده برین بود که انسان دریایان عصر یخ بدان محل رسید. حالانکه عقیده پرو فیسور بدر با سایر عقاید خیلی هام تفاوت میباشد به نظر وی انسان پیش از آخرین یخبندان در شمال میزدیست. وی برای اینکه ادعا یش را برکسی نشاند با شد با جدیت در پی مدارک و شواهدی برآمد. آخر الامر او (کورانا) یا (گورا) را بردریای پیچورا یافت قدامت این ناحیه به (چهل هزار) سال میرسد. کشف نوا حسی پالیو تیک در شمال شرقی ارو پا فقط در غرب اورال و در پیچورا آنها بر بستر گاما واقعا ما یه شگفتی و حیرت بود. پرو فیسور بدر و

این تصویر از جمله تصاویر است که از مغاره (کایو و) به دست آمده است.

۴ - این آلات در سال ۱۹۶۰ به وسیله پروفیسور بدر کشف گردید.

میشود گفت. از ساحه نزدیک (ولادیمیر نزدیک (سنگیر) نیز مواد عجیبی بدست آمده که قدامت مواد مکشوفه به پیش از (۲۵۰۰۰) سال میرسد.

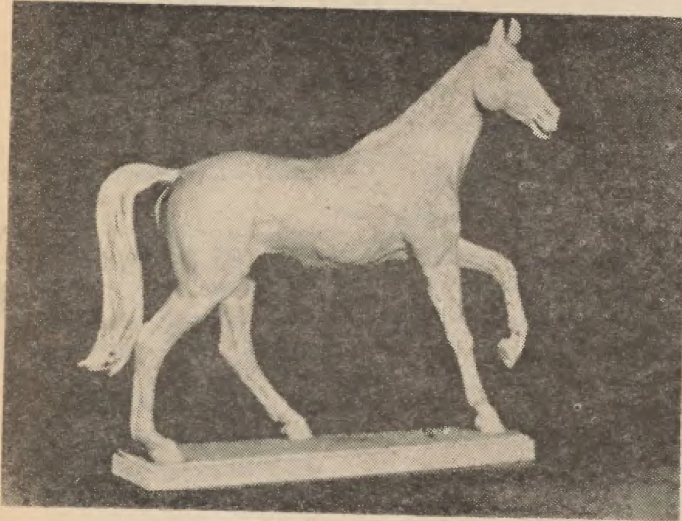
باستان شناسانیکه تحت نظر (پرو فیسور) مذکور دست اندر کار اندبیین به خوبی پرده از چگونگی زندگی اسلاف انسان برداشتنند و ده ها هزار مواد کلتوری، استخوان های فیل های ماموت، گوزن ها، اسب های وحشی بعلاوه دو مقبره را که متعلق به دو کودک می شد نیز کشف کردند که از جمله کشفیات غنی و بارز به حساب می آید. باستان شناسان پس از تحقیقات وسیع بدین توافقی رسیدند که ساحه مدفون مربوط میشود (بدوره سنگ قدیم) تعداد استخوان های کشف شده ماموت از (ده هزار) سال تجاوز میکند. اکثر این فیل ها به غرض تزیین و یا هم شاید به مقصد دیگری در لباس کودکان دوخته شده بود پس با ذکر این مطلب در می یابیم که نمونه های دوخت اوشان نیز تا هنوز در دست است، بلی

مجسمه يك اسب!

(هلا) لقب پرافتخار يك اسب است که در خیز و پرش در دوماست باقت عمومی جهانی سه مدال برای صاحبش کمایی کرده و اکنون بعد از طی يك عمر دراز سی و پنج ساله مرده است.

برای آنکه خاطرات شیرینی را که ازین حیوان علاقمندان سیورت دارند بدست فرا موشی سپرده نشده باشد، فرمایش مجسمه یی ازین اسب به مجسمه ساز مشهور جهان

باکتری‌هایی که پروتوپلازم و حشرات را می‌خورند

دانشمندان جمهوریت اتحادی آلمان اخیراً شکلی از باکتری را در بدن انسان پیدا نموده‌اند که به زود ترین فرصت و به بسیار جالاکي (پروتو پلازم) یا غشای بالانی حشرات را از بین برده و به تفریبات آغاز می‌نماید. دانشمندان موفق شده‌اند ازین باکتریای بسیار کوچک و تغییر پذیر در تحت پروتو پلازم، بواسطه يك میکروسکوپ الکترونیکی عکس تهیه نمایند که مشاعده می‌فرمایید باکتریای موصوف هارا خورده و تخریب می‌کند.

هـ اینهم بقایای اسکلت متعلق به انسانی موسوم به ترو ما گون.

محققان و پژو هشگران را بیشتر به تعجب واداشته نقش نیزه هاو سنان ها و بسا آلات دیگر در الاشه های راست شده ما موت زیاد یافت شد. امروز باوصف پیشرفت بشر راسته کردن الاشه ما موت کار زیاد ساده نیست. در حالیکه مردمان آنروز گار اینکار را بسادگی انجام میدادند. در مورد انسان هاییکه در (چارهزار) سال قبل زندگی می کردند نیز پرو فیسور بدرشواهدی را کشف نموده است. در اورال يك مرکز تصفیه فلزات که مربوط میشود به عصر برونز، وجود دارد مرکز متذکره از مراکز سنکروبیایی که در غرب اروپا شهرت دارد نیز قدیمی تر است. مواد مولده تصفیه خانه مذکور در شمال تاسا حه با- لتیک وسایبریا و بسوی شرق دور تاجنوب شرق چین میرسید.

چنین است چه قبل از همه دانشمندان موفق گردیدند فن لباس دوزی یا پالیو تیک را باز سازی نمایند، شباحت این لباس ها با لباس های مدرن قطبی چندا ن فاصله ندارد.

در هر حال پرو فیسور بدر باقی ماندن این ساحه رابه يك شکل مطلوب مرهون انجماد خاک درعصر یخ میداند. محاسبات دقیق انسان شناسان این امکانات را فراهم آورده است که میشود تصویریراز انسان هایی را که در (۲۵۰۰۰) سال قبل میزیسته اند روی کاغذ ریخت.

روی همین احساس و درک دانشمندان تصاویری از زندگی روزمره شکارچیان دوره باستان را که هرآن خطر مرگ تهدیدشان می نمود، بوجود آورده اند. با وصف همه مخاطراتی که در شکار پنهان بود. شکارچیان انسان باستان پس از شکار موفقانه بسرگرمی های هنری میپرداخته اند که قبول این مطلب را بواسطه محت می توان از تصاویر واستخوان های مصور اسب های وحشی و ماموت استنباط نمود. ازین که بگذریم جهان عصر سنگ بیشتر از پیش گویی های دانشمندان تنوع داشته است. بر سبیل مثال رسم ورواج های مبهم استنباط نقاشی هاو رسامی های دل انگیز بروی سنگ.

ترجمه محمد اکبر (نظری)

درجه حرارت منفی!

دانشمندان شعبه یی تحقیق هسته یی انستیتوت تحقیقاتی اجسام جامد (پولیشن) حین جستجوی هدف درماوراء درجه پرودت ریکارد نو جهانی را قایم نمودند.

آن ها حرارت يك جسم جامد نوع مسی را از اعشاریه شانزده درجه هزارم درجه (۰/۰۰۱۶) به مطلق صفر درجه پایین آورده و تحقیقات خود را دنبال می نمودند، درجه یی

برگزیده‌هایی از میان

گرد آوردند: محمد عمر «قریشی»

لاندی یا قدید

مردم ما، مخصوصاً روستاییان دوازدهسپهر، رسم و رواج‌های بسیاری دارند، از آنجمله یکی هم، ذبح گوسپند برای خوراک زمستانی خانواده‌هایشان است که این خوراک را «لاندی» یا «قدید» گویند.

در دهکده‌ها، کسانی که زمین زراعتی ندارند یک گوسپند فربه را، هنگام برگرد ریزان (اواخر خزان) می‌خرند و آنرا بمنظور «لاندی» یا «قدید» ذبح می‌کنند. روستاییان زمیندار، در ماه حمل یک و یک و یا چند برة نوزاد را از صاحبان رعمه‌های گوسپند می‌خرند و آنها را تا اواخر ماه قوس، در مزارع خویش می‌چرانند. در روزهای آخر ماه قوس، یکی و یا دو تا از این بچه‌ها را که بزرگ و فربه شده باشند، برای خوراک زمستانی خویش، ذبح و «لاندی» می‌کنند.

«لاندی» یا «قدید» به‌دو شکل ذیل عملی می‌گردد:

۱- گوسپند را بعد از ذبح، پوست می‌کنند.

۲- گوسپند را بعد از ذبح، با پوست و شحم آن را قبل از پارچه، پارچه ساختن، برآتش می‌گیرند، تا بشم گوسفند بسوزد. این شیوه «لادی» را «المة» می‌گویند. بعد از آنکه گوشت گوسپند را، توسط تبرچه و کارد، پارچه پارچه کردند، هر پارچه را خوب نمک می‌زنند تا خراب نشود. پارچه‌های گوشت را می‌سنگافند و بعد چوب ضخیمی را که آنرا خاده گویند، از شاگاف‌های گوشت، می‌گذرانند. در سقف بالای خانه یعنی در اتاق منزل دوم عمارت ذریعه دو دستک سقف خانه و یا ذریعه دو میخ می‌آویزند تا در اثر سردی هوا، باد‌های تند زمستان و شمع آفتاب، پارچه‌های گوشت را، خشک گردانند.

در زمستان هنگامیکه برف‌باری زیاد صورت می‌گیرد و راه‌ها مسدود می‌شود، از پارچه‌های گوشت «قدید» استفاده می‌کنند.

دنبه گوسپند را، اولاً به پارچه‌های کوچک تقسیم می‌کنند، بعد آنرا در دیگ کلاهی می‌اندازند و حرارت می‌دهند، دنبه‌های رنگ‌گردیده روغن، جدا می‌کند. دنبه‌های گلابی‌رنگ که «ججق» نامیده می‌شود، غلای مغوی است. این

«ججق» را هر صبح و عصر، گرم می‌کنند و بانان می‌خورند و مقداری هم برای همسایگان دوستان، اقارب و خویشاوندان می‌فرستند. نیز از «ججق» یکنوع نانی می‌پزند که آنرا «نان ججقی» می‌گویند. این نان هم روغنی و هم نرم است و با گذشت چندین هفته، خراب نمی‌گردد. روغن ذوب شده دنبه را در ظرف‌های کتان میریزند، تا سرد و یخ بسته گردد، این

روغن را «روغن دنبه» گویند. روستاییان ما می‌گویند که روغن دنبه، گرم و خیلی قویست یعنی روغن دنبه بیشتر، برای بدن انسان «کالری» میدهد. بنا برآن استعمال و استفاده از روغن دنبه را، مخصوصاً در فصل زمستان جهت تقویه بدن ضروری می‌دانند.

بعد از ختم ذبح گوسپند و جابجا ساختن آن و توزیع ججق، در شب اول «لاندی» (ججق و دل) گوسپند ذبح شده و چند پارچه گوشت آنرا می‌زنند، بدین ترتیب که از دو پارچه گوشت آن شوربا و از جگر و دل گوسپند، «قورمه» یا بنام «قورمه دل جگر» پخته می‌کنند و دوستان نزدیک اقارب و خویشاوندان خویش را، دعوت می‌کنند و افراد شب یعنی شب دوم از هر خانه، یک مرد و یک زن را، دعوت می‌دهند بدینوسیله چار اطراف قبیله و قوم شان را، نان می‌دهند که در این شب دوم محتوای طعام، عبارت است

ضرب المثلها

سزای قروت، اوگرم.

خوردی، بردی، نخوردی، مردی.

به هر چیز بازی، به ریش بابام، بازی.

نداری جان کاری، چرا اوزن میکاری.

اول خانه ره، پر اوزن کو، باز فکر زن کو.

ناکردا، به ارمان، کردا پشیمان.

سب در میان، خدا مهربان.

در خانه خود، آتش بریده نمی‌تانه، در خانه

مردم سیمیان می‌بره.

آش تاکام، کاجی تابام.

شترهر قدر یکه تشنه شوه، باز هم بد زانو.

اودر شکمش می‌باشه.

به قوله سگ، دریا مردار نمیشه.

دنیا ره اگه او بگیرد، مرغای ره تابدند بایش

اس.

هر وخت عید نیس، که کلچه بخوری.

قصاب که زیاد شوه، گاو مردار میشه.

دست، دست را، می‌شناسه.

صدا، از یک دست نمی‌برایه.

از طفلی تا جوانی، از جوانی تا پیری، از

پیری تا کجی.

چرا کاری کند عاقل که باز آرد پشیمانی.

اونا، گلو، بچه زیر پا.

گرد نام بدرجه می‌گردد - بدر خویش شو

اگر مردی.

چاه کن، آخرش ده چاه اس.

دستی که کار میکند، لایق پوسیدن است.

دیر رسیدن از نرسیدن بهتر است.

روباه را گفتند: شاهدت کیست؟ گفت

دمم.

کار کن به اندازه، تا تورا از پا، نه اندازه.

هرچه از حد بگذرد، رسوا شود.

خانه مورچه را، شبنم طوفان است.

از نان چپاتی، شوربا، قورمه دل جگر.

در بعضی جاها، پختن پونج نیز رسم است.

قبل از پختن طعام برای شب دوم، در حدود

سه، الی چار سیر کابل، آرد را، بین هشت

عسایه و اقارب خویش به اندازه تیم، تیم

سیر کابل، توزیع می‌کنند، زیرا صاحب

«لاندی» به تنهایی از عهده خمیر کردن و پختن

چار سیر آرد، بر آمده نمی‌تواند و فقط صاحب

«لاندی» در تهیه پخت شوربا، قورمه (دل جگر)

گوسپند، مصروف می‌باشد.

گوسپند که الهه می‌گردد یعنی بابوست و

گوشت یکجا، در خاده و چوب آویخته می‌گردد

گوشت آن خیلی لذیذ، قوی و دارای چربی

زیاد می‌باشد.

عاقلان را، نکته‌ی بی، بس است.

شرف آدمی، به آدمیت است، نه به پول و

ثروت.

سخاوت خصلت مردان است، سختی و

امساک، عادت نامردان.

زنده باش، نه گنده.

ملخک یکبار جستی، دو بار جستی، آخر

به دستی.

صدای دول، از دور خوش آید.

آنچه به خود نمی‌پسندی، به دیگران هم

میسندی.

بابت را، برابر کلمت دراز کن.

خیز زدن بیجا، افتیدن دارد.

دشمنتم اگر پشه باشد، فیل شمارش.

در وقت جنگ، حلوا تقسیم نمی‌شود.

شخص بیکار، دزد شود یا بیمار.

در غر بی چه تنگ است!

بی غیرتی، در بیکاریس، غیرت آرد کار.

دزد، بر سر خود پر دارد.

نه سیر خوردیم، نه دائم (دهم) بوی سیر

میدهد.

گوسپند نور، برای قربانیست.

فرستاده‌های شما

بنام قهرمان نازم بیاد قهرمان گیرم

بنام قهرمان نازم
که در آماجگاه دشمنان خلق
ز ضرب دشمنه های تیزدزخیمان
چو بسمل
در میان خاکها ، در خون تپیدو
در عذاب سوزناک جانسان
باعزم خود ، مردانه
چانداد وز خود بگذشت
اما از مرام خویشتن نگذشت .
بیاد قهرمان ، گریم
که در آن لحظه های شوم وحشتناک
چسان آنده ابلیمان آدمخوار
حسود و بی لگا موظالم و جبار
چو جلا دان
زهر سو بر سرش بیباک تا
زیدند
یکی چشمش کشید و دیگری
سینه درید و
قلب گر مشی را برون آورد

به شهر بهروزی و سعادتها
که آزار از شکنج و قید و استعمار
میباشد

یاغی زره

بیا می دمینی و لو لی چیر ته بی واره درو می
تاته در خی خکه خوشاله پدی لاره درو می
او س خودی ولیدچی زگی زما یاغی دی رانه
چی را نه خلاص شی ستا به لوری بی اختیاره درومی
چی ور سره شو لی داو بشکوبدرگی ملگری
تاپی نوری هو سو نه بی دیباره درو می
ترینه شبنم دگلو پا نو کی خیل مخ پتوی
چی تی می او بشکی می له ستر گوتر سهاره درو می
تا به وعدو چی خورو لی زمسامینه نه ده
خنکه دژو ندومی قافلی او س نا کرا ره درو می
آخر دهجر تلو سو کی بی اد به شولی
خود می اوس گرانی ته کیلی بی انتظاره درو می
ستا دخوازه پبنتون نظر نه صدقه شمه ده
تل می خیالوسره ملگری وفا داره درو می
چی د خون من زگی دمینی نه خبره می شی
خکه (زره راند) داور لمبو کی ستا له باره درومی

که کاری از همه انواع استثمار
میکشد
مراهم ، ای رفیق همه و همزم
و هم پیکار
به آئینت ، قسم بادا
که تاجان در تنم باشد
زراحت بر نمی گردم
وگر زین قول خود کردم
مبارز نیستم .

غزل

کنم تا یاد رویت از فروغ صبحکه جویم
اگر در یاد موبت افتم از شام سیه جویم
ز فرط ناشکیبایی ندا نمودم ستار دشمن
سراغت را چو طفلان هر که میا مد ز ره جویم
مه امشب نور رو بی دارد اما کی من از غیرت
توانم همچو تو خورشید رو بی را زمه جویم
زدستم آید از آیم وگر نه از دعا خواهم
چنین بیهوده شد عمری که گه خواهم و گه جویم
دلی چون آفتابی کرده ام گم میکنم سینه
عبث تارا جگنجی را ازین کنج تبه جویم
ز شرم بی بهایی فارغم از نفع و ضرر آری
نه رحمت از عدو خواهم نه داد از پادشاه جویم
شب غم رابه اشک خونچکان سر میبرم باری
ز سیرا خزان هم فال آن خونین نگه جویم
ازین عشق ملا متگر فتادم دور از یساران
نه نمیسازد بهر دو س آنقدر طبع گنه جویم
وفای بی گم زان نا زنین بیو نادیکر
بدین بیچاره دل گفتم نجویم ، گفت : نه ، جویم
غلام حیدر یگانه

ولی او آنزمان بارسم سر بازی
بپاس آرزوی خود
برای خلق و حزب و میهنش
در واپسین دم
بی هراس آ ماده قربان شدن
اگر دید
شکار سفالگان بد سگال اهر یمن
گردید
چه بود آ یا گناه او ؟
گناهش اینکه ، فرزند لیر
خلق میباشد
گناهش اینکه ، در حزب کبیر
خلق میباشد
وراکشتند
اوه ، آری ، وراکشتند
لیکن نام او را جاودان کردند
ورا در دیدگان خلق روشتر عیان
کردند

بین بر آن سیه کاران
بران غولان
بران کهنه پرستان
رو سپی خویان خون آشام

چرا مرض پیدا میشود؟

چگونه میتوانیم از امراض جلوگیری کنیم؟

عقاید گونه گونه در بار غذا...

قسمت دوم

- تبیعی در بین اعضای خانواده:

در اکثر خانواده ها مرد در پهلوی سایر امتیازات که دارد امتیاز غذا بی نیز داشته بدین شرح که اول مرد هانا می خورد و بعد باقی مانده را خانم های زن ها صرف می نمایند. بدین ترتیب کمبود مواد غذایی در خانه ها بالا میرود.....

در تمام حالات فوق بدن به کمبود مواد غذایی مبتلا میگردد برای اینکه دارای صحت خوب باشید توجه تان را در نکات ذیل در مورد غذا معطوف میدارم داشتن و بدست آوردن معلومات صحی در باره ارزش تمام مواد غذا یی و احتیاج بدن به آنها یک کار ضروری است. همیشه باید نظر به احتیاج بدن مواد غذایی صرف شود طوری که عمر طولیت کهولت حاملگی زمان شیر خوارگی و بعضی حالات دیگر مدنظر گرفته شود.

در خوردن مواد غذایی توازن باید مراعات شود یک شخص متوسط ۷۰ کیلو گرام وزن دارد. ضرورت غذایی روزانه ۴۰۰۰ گرم قند ۱۰۰۰ گرم پروتین و ۱۰۰۰ گرم روغن و نظر به احتیاج بدن ویتامین ها و مینرالها تشکیل میدهد.

- پروتین برای تامین زندگی یک ماده ضروری می باشد از جمله وظایف مهم آن ساختن و ترمیم نشو و نما حیات بدن، ترکیب انزایم ها ساختن هارمون ها و اجسام دفاعی بدن می باشد.

عضلات، استخوانها، اعصاب، خون، انساج مختلف وجود از مقدارهای مختلف پروتین ها مینرالها آب قندها و روغن ساخته شده مگر پروتین بعد از آب اولین ماده است که قسمت زیاد بدن را تشکیل میدهد. و جز هر چه بدن می باشد بادر نظر داشت تذکرات فوق توجه شما را به نکات چند در مورد پروتین جلب می نمایم.

الف - هرگاه توان پروتین حیوانی مثل گوشت را نداشته باشید با شید گوشتی شود که چند نوع حیوانات مانند لویا، نخود، دالو بعضی سبزیجات مانند پالک یکجا با هم مخلوط گردیده و بعد از پختن خورده شود. با اجرای این عمل از کمبود مواد پروتینی جلوگیری به عمل می آید.

ب- خوردن مواد پروتین رادر روزبه وقفه های منظم تقسیم نمایید.

ج- مردم باید به زراعت و ماهیگیری خوب تشویق شوند.

د- بعضی مواد غذایی دیگر مانند ویتامین بی ویتامین سی و بوتاسیم در ساختمان پروتین

و در وقت ضرورت از آن استفاده بعمل می آید مگر بدبختانه ویتامین سی و ویتامین های گروپ (بی) در بدن ذخیره نمی شود پس باید این ویتامین از طریق غذا روزانه گرفته شود. ورنه بدن به کمبود ویتامین ها دچار شده و باعث بوجود آمدن تاثیرات ناگوار و امراض میشود میوه های تازه سبزیجات و حبوبات منابع مهم این ویتامین ها میباشد که باید بصورت منظم در غذای روزانه به آن جاداده شود. کلسیم فاسور سودیم، کلورین آهن، منگنیم، مس، یودین، فلورین، المونیم جست، برومین آنه مینرالهای اند که بدن به آن احتیاج دارد.

آن عده مواد غذایی که از آن یاد آوری شد اگر بصورت منظم خورده شوند بدن به کمبود این مینرالها دچار نمی شود.

سدر پختن غذا از راه و روش ساده و صحی استفاده بعمل آید. بطور مثال آب سبزیجات و برنج بعد از پختن دور ریخته نشود گوشتین یا پشت چمچه نمودن و یا پختن سبزیجات در دیگ های مسی ارزش غذایی آنرا کم میسازد داغ یا سرخ نمودن پیاز و روغن علاوه بر اینکه ارزش غذایی آنها را از بین میبرد سبب

بوجود آمدن بعضی امراض نیز میگردد پس باید مواد غذایی هیچ وقت داغ یا سرخ نشود. تمام پروتین ها مثل گوشت تخم شیرخوب جوش داده و بعدا مصرف شود جوش دادن پروتین دو فایده دارد.

الف- پروتین حیوانی مانند گوشت شیر عاملین (مکروبهای) یکتعداد امراض که در خود دارند لذا اگر خوب پخته نشود باعث پیدا یی بعضی امراض می گردد.

از طرف دیگر خوب پختن مواد پروتینی هضم آنها در معده و اما آسان می سازد اگر تخم خوب پخته نشود و بر علاوه که کدام فایده ندارد نقص هم دارد زیرا که ویتامین بی هفت را از بدن خارج میکند التهاب جلد و جهاز هضمی از سبب کمبود ویتامین بی هفت بوجود می آید.

پختن بعضی مواد غذایی مانند سبزیجات ارزش غذایی آنها را پایین می آورد.

آنچه غذایی که بصورت خام خورده شده می تواند بهتر است که خام خورده شود از جمله سبزیجات گرم و شلغم باید پخته شود زیرا که گرم و شلغم دارای موادی اند که سبب جاغور می گردد اما خوشبختانه توسط حرارت، مواد ملگور تخریب می گردد.

ب- بوجود آمدن امراض توسط ملوث شدن مواد غذایی با میکروبها و پرازیت ها هرگاه غذا توسط میکروبها و زهر آنها آلوده شود و بعدا صرف شود سبب بوجود آمدن بسیاری امراض می گردد. هرگاه میوهجات و سبزیجات بصورت صحی به خوردن آماده نگردد بسیاری امراض را بار می آورد.

مواد غذایی بدینگونه توسط میکروبها و پرازیت ها آلوده شده می تواند.

۱- توسط آنه اشخاصیکه با دستان ناپاک در تهیه مواد غذایی سهم می گیرند.

۲- ذریعه ظروفیکه بصورت دوست شسته نشده باشد.

۳- در اثر سرله یا عطسه بالای مواد غذایی.

نمودن ارزش غذایی روغن را متانی می سازد بهتر خواهد بود که روغن در وقت پختن بسیار داغ نشود.

هرگاه روغن باشم از اندازه طبیعی آن در غذا زیاد گرفته شود آهسته آهسته در بدن ذخیره میشود و چاقی را بار می آورد برای اینکه از چاقی جلوگیری بعمل آید بهتر خواهد بود در غذا روزانه توازن را که قبلا تذکر داده شد مراعات گردد.

قند ها منبع مهم انرژی بدن را تشکیل میدهد خصوصا برای فعالیت های عقلی و دهانی منبع اولی شمرده می شود. گنسم جواری، نیشکر، لبلبو مقدار زیاد قند رادر خود دارند اطفال عموما از سبب کمبود مواد قندی بیک مریضی که بنام (هرسموس) یادی

شود مبتلا میشوند و برای اطفال دریک غذای

عضویت رول مهم دارند. پس باید غذا هایکه حاوی مواد غذایی فوق باشند در غذای روزانه علاوه شوند تمام میوچات و سبزیجات منابع خوب مواد غذایی فوق می باشد نانچ، لیمو و مالته مقدار زیاد ویتامین سی و بوتاسیم را با خود دارد.

روغن یا چربی:

جز مهم غذا بوده و منبع عمده کالوری است.

یک گرام شحم ۸۰-۷۰ کالوری حرارت تولید می نماید. در حالیکه یک گرام قند ۴۰۰۰ کالوری و از یک گرام پروتین ۴ کالوری حرارت بدست می آید. یک کالوری عبارت از آن مقدار حرارتی است که حرارت یک لیتر آب را یک درجه بالا ببرد.

بدبختانه چاقی و سخت شدن رگ های بدن

به شحم ارتباط پیدا می کند تحقیقات ثابت کرده است که شحم روغن حیوانی در سخت شدن رگ های بدن رول مهم دارد.

که این سخت شدن رگ ها ی بدن سبب مرگ نیز شده می تواند روغن نباتی بر علاوه که سبب سخت شدن رگ های بدن نمی شود

نسبت به روغن حیوانی به بدن مفید تمام می شود.

ازین سبب لازم است تا در غذای روزانه از روغن نباتی استفاده زیاد تر بعمل آید. سرخ

متوازن ۵۰-۶۰ فیصد کالوری از قند هاتیه میشود گرفتن زیاد قند در غذای روزانه سبب چاقی می شود طوری که بدن قند های اضافی را به شحم تبدیل می کند، گرچه چاقی خودش کدام مریضی نیست اما منتهی یک تعداد امراض خطر ناک شمرده می شود.

- ویتامین ها و مینرالها:

آن دسته مواد غذایی اند که در سرعت تنظیم و ترتیب عملیه های ساختمانی بدن رول دارد. یک تعداد ویتامین مانند ویتامین آدی که در بدن ذخیره شده

۴- توسط نشستن گرد و خاک بالای مواد غذایی
۵- توسط بعضی حشرات مثل مگس
۶- توسط بعضی حیوانات مانند سگ پشلی و موش

۷- ذریعه میکروبها که توسط زهر خود مواد غذایی را آلوده نموده باشد و سبب تسممی گردد. که در زخم های یبسی، دست و پا در قسمت مجروح شده جلد موجود باشد و از همین طریق سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد. بادر نظر داشت نکات فوق در تهیه و صرف مواد غذایی تمام شرایط صحتی مراعات و تمام آن عواملی که سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد جدا جدا جلوگیری شود
منبع مهم دیگر که باعث بوجود آمدن و انتشار امراض می گردد کثافات و مواد غایبه انسانی و حیوانی می باشد

بخش کثافات و مواد غایبه نه تنها سبب گرمهای امعا می گردد بلکه سبب امراض دیگر مانند معرقه کولرا پيچش ها امراض امعایی باعث بوجود آمدن اسهالات می گردد از طرف دیگر کثافات برای بوجود آمدن و تکثیر یازید شدن حشرات محیط مناسب بوجود می آورده بعدا توسط اینگونه حشرات مانند مگس بسیاری امراض انتقال یافته می تواند برای اینکه از امراض نامبرده نجات پیدا کنیم به این نکات توجه نماییم

عمل آید بهتر است بالای مواد غایبه چونه پاشیده شود
شما باین کار خود از يك طرف از انتشار امراض جلوگیری بعمل می آورید و از جانب دیگر بوی مواد غایبه از بین می رود
۵- کثافات خانه را بعد از جمع آوری و در تر جای به جای نماید
و یا در بئر های انداخته شود که از طرف تیارواری گذاشته شده است
خانه يك عامل مهم دیگر بست که با لای صحت و مریضی تاثیر دارد

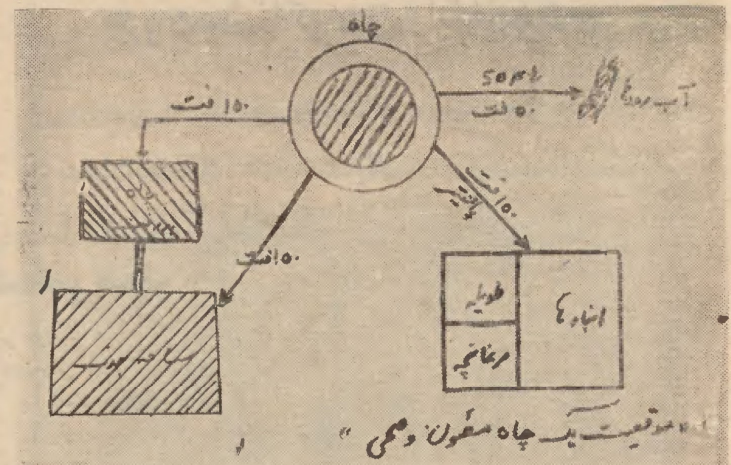
بدون يك خانه مناسب انسان جسمنا علیل و روحا ضعیف می شود بصورت عمو می از تاثیرات ناگوار خانه های غیر صحتی بصورت ذیل یاد آوری می نماییم

۱- تمام اشخاصیکه درخانه های غیر صحتی زندگی می نمایند دارای معیار پایین صحت می باشند

۲- بعضی امراض ساری مانند توبرکلوز و غیره درین گونه خانه ها بیشتر دیده می شود

۳- بسیاری امراض میکروبی از همین قسم خانه ها منشاء می گیرد

۴- تاثیر خانه های غیر صحتی بالای حالات دماغی بسیار نامطلوب بوده این نوع خانه ها امراض دماغی و فشار های روحی را زیاده می سازد به این ترتیب اهمیت خانه ها از نظر

۱- هر خانه يك بيت الخلاء مستقل داشته باشد و برای انداختن کثافات يك جای مخصوص یا بئر تهیه نمایند
۲- رفع حاجت باید در بيت الخلاء صورت گیرد از رفع حاجت در کوچه ها سر کها و جوی عاجد جلوگیری نماییم
۳- کنار آب ها باید عمیق حفر گردد و روی آن طوری ساخته شود که نشستن بالای آن شرایط ساده داشته باشد
در پهلوی آن جای نشستن طوری ساخته شود که از آلوده شدن کالا ها جلوگیری شود
۴- حشرات مانند مگس بعد از تماس مواد غایبه بالای اکثر مواد غذایی می نشینند و سبب ملوث شدن مواد غذایی می گردد
برای اینکه ازین گونه خطرات جلوگیری به

اطاق نشیمن باید توسط خاک فرش نشود فرش خاکی خانه در تابستان برای زندگی موش زمینه خوب را فراهم می سازد در وطن عزیز ما سقف خاکی خانه ها سبب بوجود آمدن امراض شمرده شده است
پس بهتر خواهد بود که فرش خانه از چوب سنگ و غیره فرش شود استفاده نمودن از گل و گاه خشک يك کار غیر صحتی می باشد
در وقت جاروب کردن خانه باید تدابیری اتخاذ گردد که از گرد و خاک جلو گیری بعمل آید زیرا گرد و خاک يك عده زباده میکروب ها را به هوا منتشر می گرداند

من نیز يك مرتبه...

صحنه هستی محو سازم آیا حق آنرا داشتم که بایک کلمه تمام خطرات زندگی سعادت مندانه او را که بیاد آن دل خوش می کرد و باز هم به زندگی خود ادامه میداد از بین ببرم
بعد از اندکی تر دد، قیاسه متبسمی به خود گرفتم و گفتم:

— ((خیر، خیر، کاملاً درست است، من گردن بند را دوباره می گیرم، تو میتوانی پول رانکهداری من خیلی خوشو قتم که توانستم به تو کمک بنمایم))

اوبعد از اظهار امتنان عمیق و اینکه همیشه به دوستی من اعتماد داشته است مغازه را ترك کرد و رفت، من گردن بند را نگه داشتم و يك روز آنرا به قیمت خیلی گزاف فروختم و پول آنرا به موسسات خیریه تقسیم نمودم، که این موضوع اهمیت شخصیت و محبوبیت مرادر بین مردم، دوچندان ساخت

اما رفیق عزیز، این کارها فایده ای دارند، ... من به دوست خود «لوسین ستارووا» دروغ گفتم و پول او را دزدیدم ... آری دوست من، من نیز يك مرتبه دزدی کرده ام ... اما صرف يك مرتبه

((بایان))

اصل بودند. نگاههای من مترددانه به طرف دوستم خیره شد. او اندکی سرخ گردیده و گفت:

— ((میدانم، میدانم، مروارید ها از آنوقت تاکنون در اثر استعمال قیمت خود را باخته اند ... شاید بداند اینک اینقدر زود خواهش مرا قبول کرده ای، پشیمان شده ای ... اگر میخواهی که پول را دوباره ...))

آنوقت دست خود را در جیب خود برد تا بانگتوت هزار فرانکی را که مانند گنجی در آن پنهان کرده بود، دوباره بیرون بیاورد

آن لحظات مترددانه ترین لحظات زندگی من به شمار میروند

گردن بندی را که به من داده بود حداقل دوصد هزار فرانک قیمت داشت ... شاید هم زیاده تر ... من با اطمینان کامل فکر کردم که قیمت آن از طرف همان دوست خانوادگی اش که در آن شام بامن یکجاذعوت شده بود، پرداخته شده است

اگر من اکنون حقیقت را می گفتم، تمام خاطرات زیبای زندگی دوستم را نسبت به زنتش که او را دیوانه وار دوست داشتم، بیرحمانه از بین می بردم و او دیگر به هیچوجه قادر به ادامه زندگی خود نمی شد ... آیا حق آنرا داشتم که باین حقیقت تلخ قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

قلب او را بشکنم و در حقیقت او را از

مرد جنگالی و شق

شخصی به گورستان شهدای رفت و جنازه بی‌راکه تازه آورده بودند و هنوز به خاک نسپرده بودند ، مدتی تماشا کرد و بعد هم سری تکانداد و گفت :
 نی ... کاملاً معلوم است که من نیستم این جنازه یک آدم دیگر است .
 ... بعد هم به آهستگی از گورستان خارج شد ...
 نگهبان گورستان یعنی قبر کنی که باین منظره بسیار تعجب کرده بود نزد کلانتر خود رفت و جریان را تعریف کرد . کلانتر او گفت :
 - این شخص دیوانه بوده می خواستی پلیس را خبر کنی !
 نگهبان با خونسردی جواب داد .
 نی قربان ... معلوم نبود که دیوانه باشد ...
 برای اینکه اول خودش در این باره چیزی گفت ثانیاً من با دقت جنازه را نگاه کردم ابداً شباهتی با او نداشت و معلوم بود که او مرد راست می گوید .

خودم شناکردن را بلد بودم

مادرچن : از دست جنگ شما مه باید به کره ماه یا مریخ بروم .

پروفسور در کنار رودخانه قدم میزد ... ناگهان پایش آغزید و به رودخانه افتاد و شروع به فریاد زدن کرد ... خوشبختانه شخصی که در آن حدود بود ، تصادفی فریاد او را شنید و با لباس به آب خود را انداخت و پروفسور را به زحمت از رودخانه برون کشید ... وقتی

حالش خوب شد از او پرسید :

- جایی تان زخمی نشده است ؟

- نی ...

- پس برای چی اینقدر متعجب هستی !

- چیزی نیس ... حالا یادم آمد که خودم

شنا کردن را بلد بودم .

جواب يك هنرمند

برای یکی از جشن‌های بزرگ يك پيانست معروف استاد را دعوت کرده بودند تا پروگرامی اجرا کند . وقتی او مزد این پروگرام را اعلام کرد ، صاحب خانه بنا براحتی گفت :
 شما برای این دو ساعت ، آنقدر از مایول

زن به شوهر :

عزیزم - بالاخره تلویزیون را آوردی ؟!

نفر حق بجانب

دو نفر باهم کلایز شده بودند که پلیس رسید و علت را پرسید :
 یکی از آنها گفت : این آفتابکس مرا گرفته ...
 و نمی دهد ...
 پلیس پرسید :
 - خوب ، چقدر پول در بکس بود؟
 جواب داد : والله نمی دانم ، چون تازه آنها یافته بودم !

فایده کار

در یکی از کشور های آسیایی روزی يك جهانگردی روبه جوانی که کدایی می کرد از او پول می خواست کرد و گفت :

جوان ، چرا بجای کدایی نمیروی کاری پیدا کنی ؟

از فایده های کار اینست که پول ذخیره می کنی و وقتی پیر شدی دیگر احتیاج به کار کردن نداری .

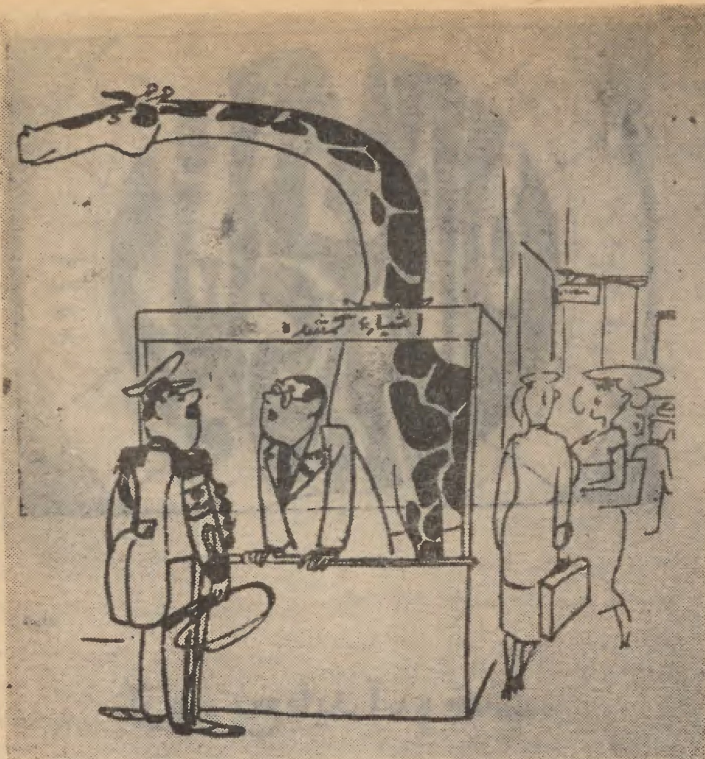
جوان بلافاصله گفت :

- اما من همین حالا کار نمی کنم و پول هم

دارم !

بدون شرح

ممکن است نشانی زرافه گمشده خود تان را بدین !؟

سرزنش

مادر دسپله او را سرزنش می کرد
می گفت:
هیچ میدانی اینکه موهای نسرین را
اینقدر وحشیانه گرفتگی و کش کردی کاملاً یک
فکر شیطانی است ؟
جواب داد :

درست است مادر جان ... ولی مطمئن
باش فکر لنگ زدن وبه زمین انداختن او کاملاً
از «بتکار» خود من بود !

بلون شرح

شکار خرس

شکارچی که بسیار قوی هیکل و تیزمنده
بود تازه از جنگلهای آفریقا برگشته بود و با
حرارت زیادی برای دوستانش مشاهدات خود
را تعریف می کرد ...
ضمن صحبت گفت :

- روزی بالاخره وقتی وارد اطاق شلم با
یک خرس قوی هیکل و مهبیبی مصادف شدم ...
آیا حدس میزنید چه کردم !

یکی از دوستانش با خونسردی گفت :
- حتماً آئینه را شکستی !!

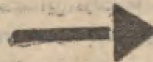
گریه پسر كوچك

تقریباً نیم ساعتی بود که پاتریس كوچك به
يك نفس گریه می کرد و جیغ میزد ... بعد
از این مدت ناگهان ساکت شد ...
... مادرش که این فریاد هارا بدون
عصبانی شدن تحمل کرده بود، پرسید :
- خوب پسر ... دیگر گریه ات تمام
شد ...

ساکت شدی ؟
پاتریس كوچك مجدداً حق حق کرد :
- من هنوز مادر جان ... چون خسته
شدم می خواهم کمی دم بگیرم بعداً باز
شروع می کنم !

سلیقه

شخصی از دوستش سوال کرد : سلیقه
باشن است یا با صاف ؟ دوستش گفت بسته
به سلیقه شما ست :

خوشبخت داماد : ای مرد بی عقل و وحشی ...
بگویم جی روزی را بسر دخترت نزنم
آوردی !؟

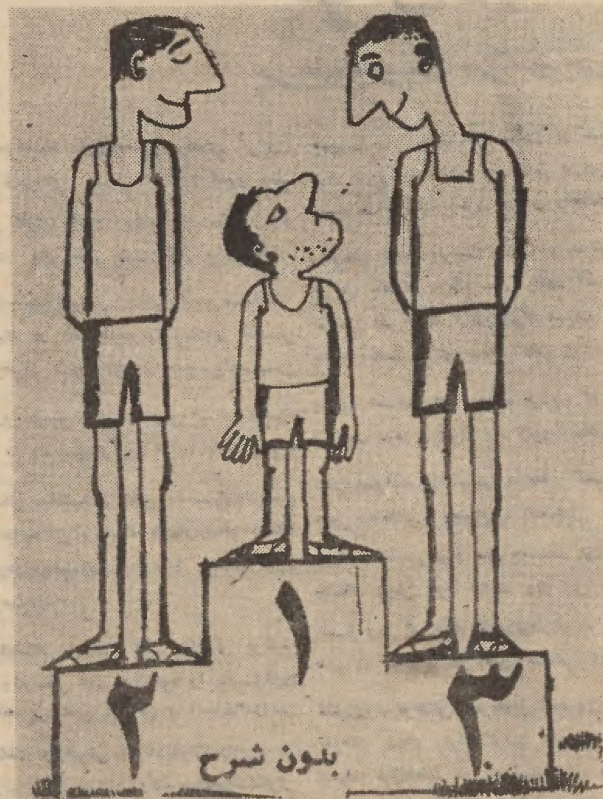
دلیل خوب

دامادی چند شب قبل از عروسی با پدرزن خود درد دل می کرد و گفت :
براستی این را هم قبلاً عرض کرده باشم که خودم هم از آن رنج میبرم و تاکنون هم
نتوانستم آنرا معالجه کنم -
پدر دختر با تعجب گفت :

- خوب ... عیب بزرگ شما چیست ؟
داماد آئینه گفت :

- سبب من این است که گاهی از اوقات بدون هیچ دلیلی عصبانی می شوم .
پدر دختر لبخندی زد و گفت :
اینکه چیزی نیست ...

بعلاوه من یقین دارم که بعد از این برای عصبانیت خود همیشه دلیل های خوبی خواهید
داشت !

بلون شرح

هيله

از تاريخ بايد آموخت

جوانان رزمجو و شرافتمند وطن ! به تاسی از وعده شماره گذشته اينک بعد از بحث نسبتاً طولانی و مبسوط پيرامون تاريخ، سمت تاريخ جهت تاريخ و شيوه‌های تاريخ نگاری، ميبردايم به بررسی و درس های ناسی از بررسی تاريخ شکوهمند و غرورآفرين کشورمرد خيز و پرافتخار خوش يعني افغانستان عزيز.

از زندگی دوره های بسیار باستانی کشور عزيز ما تا هنوز هم معلومات زیادی درست نیست . درین مورد البته آثاری هم بدست آمده ولی هم از نظر روشن نبودن و هم از نظر مختصر بودن نمی‌تواند به صورت کامل و همه جانبه تاريخ خیلی قديمی کشور مارا روشن سازد . آثاری که از دوره سنگ بدست آمده است (نره گهرايک) عبارتند از اسلحه های ساخته شده از سنگ چگامی و سامان استخوانی میباشد از این آثار بشکل اجمالی می‌توان فهمید که ازین آلات برای شکار گوسفند گوهی، آهو و غیره به کار می‌رفت ، هم توسط این وسایل میوه جات و حبوبات جمع آوری میشد . و این درست همان مرحله است که انسان از حالت حیوانی نجات یافته ولی کاملاً وحشی و بی خبر از صنعت و از زراعت بوده و حیات شانرا در مغاره ها و سوراخ های تاریک بسر می‌بردند و وظیفه عمده شان مبارزه و ستیز با حیوانات وحشی بود .

موجزاً میتوان گفت جامعه افغانستان از بیست هزار سال قبل از میلاد وجود داشته و مراحل مختلفی از تکامل و تحول را طی نموده است . در نتیجه کشفیات و تفحصات سال ۱۹۵۱ در هندیک کندهار نمایانگر این حقیقت است که مردمان افغانستان باستان از سه هزار سال قبل از میلاد در خانه های زندگی می‌کردند که از خشت خام می‌ساختند و هم چنان پیشه های زراعت و مالداري داشتند . هم چنان شواهد بدست آمده از مديک نشان میدهد که کشور

ما بین سالهای سه هزار سال قبل از میلاد تا یک هزار سال قبل از میلاد شاهره تقاطع بین وادی سند و ایران بوده هم چنان سر زمین افغانستان در زمره نقاطی بحساب میاید که در آنجا نخستین بار حبوبات زرع شده است و مرکز کشت گندم نیز بوده است .

در نتیجه حفريات سال ۱۹۶۵ که در قکیرا مزار شريف کنار دریای بلخ صورت گرفته است این آثار نیز نمایانگر تمدن درخشان باستانی کشور ما می‌باشد که چنین آثاری تا حال در مناطق هم جوار کشف نشده است و بیست هزار سال پیش را شاهد است، از نظر تشکیل اجتماعی و سیاسی در تاريخ افغانستان چیز های روشنی از زمان باستان بدست نداریم . یعنی اینکه از زمان های خیلی قديم (دوره های اول استراکیه) شواهد موقوف که بتوان از روی آن چگونگی تاريخ آن زمان را بفهمیم درست نیست ولی از طرز ساختمان های بعدی اجتماعی دوره های بعدی آن معلومات موجود است که می‌توان از روی این معلومات راجع به آن دوره ها نیز اجمالاً سخن گفت یعنی در آن دوره ها پدری خانواده وریش سفیدان بزرگ قبایل بودند . قبیله از یکجا شدن چند طایفه بوجود میامد، رئیس قبیله همیشه انتخابی بود . هکذا چنین حدس زده می‌شده افغانستان چندین هزار سال قبل از میلاد دستخوش يك تحول بزرگ گردیده و این تحول بزرگ که در نتیجه انکشاف اقتصادی به میان آمدن طبقات اجتماعی گردید و جامعه از حالت جامعه بدون طبقات به جامعه طبقاتی تغییر شکل داده است . آثاری که از ویرانه های قصر های قديمی نادرلی در سیستان بدست آمده و هکذا خود این ویرانه ها نمایانگر جامعه طبقاتی باستانی افغانستان است . این را هم باید دانست که انکشاف زراعت و آبیاری میباید شد تا شهرهای پرنفوس و ثروتمند بوجود

آید و این ثروت ها باعث می‌شد تا قبایل بدوی بر آنها حمله ور شود . شهر باستانی بلخ که یکی از شهر های مهم باستانی می‌باشد در عین حال مرکز اقتصادی و سیاسی صفات باختر بود . قبایل بدوی و سوار کار های چادر نشین از جمله کسانی بودند که همیشه بر شهر تاریخی بلخ حمله ور می‌شدند . این خطر یعنی حمله تجاوزکاران باعث می‌شد تا شهر با ، استحکامات زیاد محصور شود . پر واضح است که با تشکیل طبقات دولت ها نیز به میان آمده که این دولت ها علاوه از خواست منافع حاکمه اداره جنگ علیه دشمنان را نیز برعهده داشت .

هکذا برای دانستن تاريخ باستانی کشور خوشی می‌توانیم از اسطوره ها و قصه های نیز یاری جست که این اسطوره ها و قصه ها از يك گذشته بسیار دور تاريخ افغانستان حکایت می‌کند که در تاريخ های قديم سینه ها از آن ذکر شده است . از جمله قصه های مذکور یکی که بسیار مشهور است عبارت است از داستان وضعاك ماران که آن عبارت از تاريخچه پادشاه چند هزار سال قبل سامی است که در بین النهرين حکمرانی داشت و گفته می‌شود که از راه ایران به افغانستان تجاوز کرده دولت پیشدادی افغانستان که در بلخ وجود داشت متفرق و ساخت و در نتیجه پادشاه آن وقت پیشدادی (جمشید یا پادشاه) تاج و تخت خود را از دست داد و بالاخره شاه دیگر بنام فریدون یا «تریتونا» برای گرفتن انتقام به بین النهرين پناخت و وضعاك را سر نگون ساخت و اسطوره و قصه های دیگر مانند آن.

حال باید از قديمترین کتاب که هم نمایانگر تاريخ و هم چگونگی نظام اقتصادی ، اجتماعی مردم کشور ماست ، یاد آور شویم . تاريخ ايجاد این کتاب گرچه بصورت موقت معلوم نیست ولی بشکل تخمین می‌توان گفت که کتاب اوستا در حدود یک هزار سال قبل از میلاد بوجود آمده است . این کتاب بواسطه «زرتشت» یا زرتشترا که اهل بلخ بود بوجود آمده است . کسانی که این کتاب به آن نوشته شده است اوستایی می‌باشند که محل پیدایش آن افغانستان می‌باشد ولی باید دانست که این زبان سالها قبل در همین دیار از بین رفت و بجز کتاب اوستا کدام اثر دیگر درین سامان بجا نمانده است . سرود های زرتشت بشکل شفاهی و سینه به سینه حفظ می‌گردید زیرا ادبیات اوستایی افغانستان شفاهی بود ولی بعدها کتاب اوستا به يك لسان دیگر آریایی نوشته و تدوین گردید ماجرا هاییکه بر اوستا در طی قرون و سالهای متعددی گذشته بسیار است ولی باید دانست که اوستاییکه در اول مشتمل بر ۲۱ کتاب و هر کتاب دارای ۳۵۷۰۰ کلمه بود امروز تنها يك کتاب دارای ۸۳۰۰۰ کلمه از آن باقی مانده است .

جوانان خوب وطن ! شما خوشی می‌توانید درس های آموزنده ایرا که سطور بالا حاوی آنست به خوبی درک و فرا گرفته باشید و مادر شماره های آینده نیز در اطراف اوستا مطالب موجوده در آن مفصلاً بحث خواهیم کرد زیرا این کتاب روشنگر پهلوی های مختلف تاريخ باستانی کشور باستانی ما افغانستان است .

ادامه دارد .

جوانان روشنفکر

به جوانانیکه دارای احساس برادری - برابری و حس وطنپرستی ، روحیه از خود گذری و یک مقابل افراد جامعه متواضع میباشد ، و از اندوخته های علمی خود دگران را مستفید میسازند ، روشنفکر خطاب کرده میتوانیم . جوانانیکه در راه بلند بردن سويه های علمی خود و افراد کشور خود از هیچ نوع تجسس و همکاری دریغ نکرده و با چنین مشاده و تجربه متبسم در راه بهبودی روز افزون جامعه و تقویه جنبه مالی و اقتصادی کشور قدمهای وسیع و وسیعهای ای برداشته با افکار سالم خدمات مفید و ارزنده نمینمایند به آنان روشنفکر خطاب کرده میتوانیم .

جوانانیکه با وحدت کامل یکدیگر عزم و کوهل و نارسائی های مردم خود را با سر خورد ها و خصایل عالی انسانی و انسان دوستی دور ساخته و از فیوض سواد دگران را بهره ور میسازند و واقعا جوانان وطنپرست و روشنفکران بوده که در راه رفاه گرفتن سواد مطابق مشی دولت

جمهوری دموکراتیک افغانستان از هیچ نوع عرق ریزی و همکاری در مقابل افرادی سواد کشور دریغ نکنند و طرق جدیدی را با خطر کسب و آموختن تعلیم و تربیت بکار اندازند آنان جوانان باادراك و وطنپرستان جامعه اند . زیرا آموختن علم و رفاه گرفتن سواد اسباب ترقیات جامعه و باعث ارتقای سطح آگاهی و رشد فکری و شعور اجتماعی افراد جامعه گردیده که بتاسی از کسب سواد - افراد يك کشور و تماماً جوامع بشری میتوانند از آنسر مطالعات کتب فلسفی علمی ، اخلاقی ، اجتماعی ، اقتصادی ، جراید ، روزنامه ها و غیره مواد مطبوع خدمات ارزنده ای را باخاک و وطن خود نمایند و از اثر مطالعات دقیق و بی گیر افراد کشور بوده که به نوآوری های در پیشرفتهای امور اجتماعی ، اقتصادی ، کلتوری - فرهنگی و غیره ملایق آمده و از مزایای آموختن سواد و رفاه گرفتن علم و دانش به ترقیات فوق العاده نایل می‌آیند که کام های شان به خط درست و وزیر دج تاريخ عالم بشریت

دوش بدوش و وظیفه تحصیلات عالی

سی سال است که آموزش عالی غیابی در بلغاریا وجود دارد. این آموزش بلافاصله بعد از پیروزی انقلاب سوسیالیستی در آن کشور شروع شد. هدف آن این بود تا به هزاران نفر مشتاقان تحصیل امکان به دهد بدون آنکه کار خود را ترک کنند آموزش عالی خود را در پوهنتون های مختلف آن کشور ادامه دهند. از سوی دیگر کشور جوان سوسیالیستی بلغاریا به کادر های ورزیده و تحصیل کرده نیاز فراوان داشت و آموزش غیابی این کمبود را با سرعت برطرف میکرد. در این مدت آموزش عالی غیابی به یک نظام استوار و باتجربه تبدیل گردید که تأثیر همه جانبه آنرا روی تمام اقتصاد کشور به آسانی میتوان مشاهده کرد. دوسال اخیر بیش از ۵۰ هزار جوان از این طریق آموزش عالی دیده اند.

پوهنتون شرکت میکند در صورت پذیرش کاردانشجویی و امیکرد. دانشجوی غیابی بعد از آغاز به تحصیل از مزایای متعددی برخوردار میگردد. بطور مثال محصلان هر سال علاوه بر ایام تحصیل سالیانه برای مدت ۲۵ روز از رخصتی تحصیلی نیز استفاده میکنند و در صورت تمایل میتوانند از رخصتی های بیشتری نیز استفاده نمایند بشرط آنکه خود را برای امتحان حاضر کنند. دوره تحصیل معمولاً بین ۷ تا ۸ سال است و در این مدت دانشجویان خود را برای دریافت درجه لیسانس آماده میکنند.

در حال حاضر در پوهنتون های بلغاریا بیش از ۲۵ هزار دانشجوی بطور غیابی تحصیل میکنند برای اداره و آموزش این تعداد کثیر محصلان سازمان وسیعی بوجود آمده است. در راس هر پوهنتون غیابی یک شورا قرار گرفته و رئیس این شورا تمام کارهای اداری و آموزشی مربوط به دانشجویان را اوزیابی میکند. باید توجه کرد که کارهای اداری و آموزشی دانشجویان غیابی به مراتب مشکل تر، وسیع تر و پیچیده تر از کارهای دانشجویان عادی است. نام نویسی، گرفتن رخصتی، تنظیم نصاب تحصیلی برای دروس پذیرش

هر کسی که آموزش متوسط را بپایان رسانیده باشد در صورت تمایل میتواند در هر رشته ای که مایل است آموزش عالی غیابی خود را ادامه دهد بشرط اینکه سن او بیشتر از ۴۰ سال نباشد. او فقط در امتحان کاندیدور به

کیست!

گرفته و میگردد آنان جوانان روشنفکر اند. علم و دانش است که جهانیان به تسخیر سیارات گیاهان موفق گردیده اند علم است که انسان را به قله های سربه فلک کشیده جهان پرده علم است که جهان جدید را با هر گونه کمیت و کیفیت آن بوجود می آورد. آموختن علم و دانش در امور روزمره یک وجوب انسانی بوده که می باید در راه فرا گرفتن آموختن و آموختن سواد و علم برای دیگران به موفقیت های بیشماری نایل آمده و همین نکته را فراموش نباید کرد که مطالعات عمیق و پیگیر و تحقق در زمینه پدیده های طبیعت و در راه اختراعات و اکتشافات از اثر مطالعات و مبارزات بی امان و خستگی ناپذیر فرد و افراد یک جامعه و رسیدن به اهداف والای انسان نتیجه اکنون در صدد آموختن علم و کسب اختراعات

محصلان برای شرکت در صنف های شبانه، امتحان و غیره هر یک به یک سازمان وسیع و مرتب نیاز مند است.

هر چه دروس از نظر حجم و محتوا دروس دانشجویان عادی چندان تفاوتی ندارد مگر بازم در شکل و فورم آن تفاوت های دیده میشود. نظر به محاسبه که بعمل آمده در شرایط کنونی یک دانشجوی غیابی میتواند در یک سال تحصیلی حد اکثر بین ۱۲۰۰ تا ۱۳۰۰ ساعت به آموزش بپردازد. این

ساعت عابین دروس تقسیم میشود و بر اساس این مدت پروگرام درسی دانشجوین غیابی تعیین میگردد. پروگرام معمولاً به دو قسمت تقسیم میشود. ساعاتی که دانشجویان باید در صنف ها حضور یابند و ساعاتی که دانشجویان غیابی با آموزش خود بپردازند. تدارک و آماده کردن دانشجویان برای امتحانات سالانه به دو طریق دسته جمعی و انفرادی صورت میگردد. برای شرکت در پروگرام های درسی در هر فصل تحصیلی حداقل ۱۴۴ ساعت در نظر گرفته میشود. این مدت بین روزهای مختلف تقسیم

برای خود و کشور خود شده و نام نیکی را از خود در راه پیشرفت های مزید جامعه باقی بمانند. و هر گونه پشتیبانی و دفاع از انقلاب سترگ تصور نمایند تا باشد که افغانستان عزیز در زمره ممالک پیشرفته جهان از اثر زحمات همین جوانان بادرگ که نماینده نسل های آینده این سر زمین باستانی میباشد از تولیدات زراعتی صنعتی ایجا و طریق های جدید در برسانیدن ارمان های دیرین انقلابیون یعنی طبقه کارگر در اکتشافات معادن سرشار طبیعی - اعمار فابریکات و غیره محسوب گردیده و اختراعات مزیدی را با جدیت و بسر رسانیدن پلان های اقتصادی و اجتماعی که علما تنظیم گردیده و به خود دولت خود کامی نمایند و از واردات اجناس و غیره لوازم ممالک اجانب کاستش فاحشی را بعمل آورند و در عوض از تولیدات کشور خود استفاده های موثر نموده و با روحیه انقلابی دوش بلوش برادران و خواهران خود زحمات خستگی ناپذیر و متقبل و نام نیکی باقی بمانند.

میشود و هر دانشجوی در فی شبانه روز ۸ ساعت از استادان لابراتوار و وسایل آموزشی در پروگرام های دوسی استفاده میکند. ساعاتی نیز برای شرکت در دروس عملی اختصاص یافته است که شرکت کردن دانشجویان در آنها اجباری است. با شرکت کردن در پروگرام های عملی و ملاقات با استادان دانشجویان سوالات خود را بر طرف میسازند و راهنمایی های مختلف را اخذ میکنند. در سه سال اول دانشجویان

بیشتر در پروگرام های درسی حاضر میشوند و دروس تئوریک را فرا میگیرند. در سالهای بعدی حضور آنها در پوهنتونها بیشتر برای کار های عملی است. بدین ترتیب در سالهای آخر تحصیلی بین ۵۰ تا ۸۰ ساعات درس به امور پراکتیک اختصاص مییابد و دانشجویان برای شرکت در امتحانات آمادگی کامل میگیرند و برای این آمادگی از وسایل مختلف از جمله تست، لابراتوار، محاوره و غیره استفاده مینمایند.

دانشجویان قسمت مهمی از دروس را همانطوریکه در بالا اشاره شد غیاباً فرا میگیرند. برای این کار خود آموزهای متعدد و گوناگون در اختیار آنها قرار میگردد. همه این خود آموز ها، کتب درسی و وسایل دیگر آموزشی به صورت مجانی به دانشجویان تیه میشود. برای آسان شدن کار آموزش کشور به چند ناحیه آموزشی تقسیم شده است بطوریکه هر ناحیه دارای مرکز مجهز آموزشی است. در این مراکز ماشین ها و وسایل

مختلف برای شنیدن دروس، سینما فلم های آموزشی و اقسام لابراتوار های آموزشی در اختیار محصلان قرار داده شده است دانشجویان از تمام این وسایل بطور مجانی استفاده میکنند بطور مثال در سال ۱۹۶۳ - در سسر (کابوروو) یک مرکز آموزشی برای فرا گیری علوم فنیکی و فنی گشایش یافت که امروز از نظر وسعت و اسلوب آموزشی شهرت جهانی دارد. دانشجویان غیابی با حضور یافتن در این مراکز شبیه کار را با انواع ماشین ها و وسایل فنی فرامی گیرند. هر سال صدها نفر استاد برای تدریس دروس خود در این مراکز تحصیلی در گردش اند. آنها با حضور یافتن در این مراکز دانشجویان را در سطح عمل با آنچه که فرا گرفته اند آشنا میسازند.

در آیام دیگر استادان به صورت دائمی به نامه ها و سوالات دانشجویان پاسخ داده و آنها را در آموزش غیابی راهنمایی میکنند. بدین طریق دانشجویانیکه غیاباً درس میخوانند ولی همواره با کار پراکتیک سرو کار دارد. آمادگی لازم را برای شرکت در امتحان فرامی گیرند. آموزش غیابی در بلغاریا آینده درخشانی را در بر دارد و این دستاورد بزرگی است که زحماتشان این کشور از آن به آسانی بهره میبرد.

عملیات برلین

قبل از طلوع آغاز گردید. همزمان قوای نیرومند توپخانه شوروی و بمباران هوایی نیز شروع شد و نواغان های قدرتمند تجسسی نیز به طرف نورپراگندند و بدینصورت دشمن برای لحظاتی گنج و فلج شد.

نیروهای شوروی سرعت را تا ۲ کیلومتر پیشروی کردند، ولی دشمن وقتی بهوش آمد، به مقاومت شدید و سربلندی ای پرداخت بخصوص در نواحی ارتفاعات سیلو جا بیکه دشمن استحکامات نیرو هندی داشت مقاومت شدیدی ابراز شد و جنگهای خونین بوقوع پیوست. قشون شماره یک لشکر بیلوروسی در طول جبهات بسوی استحکامات دشمن هجوم بیردند و تا نزدیم ابریل توانستند موانع عمده را از زون سوم دفاعی خط ای در بر طرف نمایند.

نیروهای جبهه اول اوکراین پس از شکستن خط دفاعی دشمن، به محاصره برلین ازسوی جنوب آغاز کردند. درین موقع لشکر دوم جبهه بیلوروسی هم تنظیم شده بود و شروع به عبور از خط اودر نمود، مرحله اول عملیات تکمیل شده بود و خط دفاعی اودر نابری بطور کامل در هم شکسته بود.

در مرحله دوم عملیات، نیروهای شوروی به وارد کردن ضربات قاطع بر دشمن و محاصره آن دست زدند و به ساعت ۱۳۵۰ تاریخ بیستم ابریل قوای توپخانه شوروی مستقیماً بسوی برلین آتش گشودند و به تاریخ ۲۱ ابریل جنگ در داخل شهر برلین در گرفت. درین هنگام نیروهای جبهه اول بیلوروسی و نیز نیروهای جبهه اول اوکراین که در ظرف مدت دو روز بیش از صد کیلومتر پیشروی کرده بودند و بهسوی حومه جنوبی شهر برلین به پیش رفتند، عملیات را در دست گرفتند. قشون نازی مایوسانه می جنگیدند. محصل فرماندهی نیروهای هتلر از غرب بسوی شرق و نزدیک لشکر دوازدهم جنرال وینک که ضربتی بر نیروهای جبهه اول اوکراین وارد کرده بود متفرق گردید.

فرماندهی ژنرال سعی می کرد تا لشکر نهم و بقایای نیروهای فرماندهی شماره چهارم را دوباره تنظیم نماید تا بتوانند در جبهه غرب باژهم جنگ ادامه دهند. همچنان دشمن توانست در ناحیه درسدن در تلاش بمقاوم در هم گو بیند. جبهه اول اوکراین ضرباتی بر نیروهای شوروی وارد آورد، ولی غلبه بر نیروهای پیشرو شوروی و روی قدرت جنگی و نظامی آلمان فاشیست بود.

به تاریخ ۲۰ ابریل، لشکراول بیلوروسی و لشکر اول جبهه اوکراین برلین را ازسوی جنوب و شرق بمحاصره کشیدند، آن جاکه نیروهای بزرگ فرانکفورت - گوین متمرکز شده

بودند و بتاريخ ۲۵ ابریل در غرب برلین نیز تسلط قایم کردند و بدینصورت محاصره کامل دسه عای نظامی دشمن متمرکز در اطراف برلین تکمیل گردید. در عین روز در ناحیه نورگادر کرانه های الب، ملاقاتی میان نیروهای شوروی و امریکایی صورت گرفت. درعین حال، نیروهای جبهه دوم بیلوروسی قوای سوم نانک دشمن را در شمال برلین درهم گویدند و آنرا ازوارد آوردن ضربه بر نیروهای شوروی که برلین را بمحاصره کشیده بودند، باز داشتند.

بتاریخ ۲۶ ابریل مرحله سوم عملیات آغاز گردید. این مرحله عبارت از درهم شکستن کامل نیروهای موجود در اطراف شهر برلین که به محاصره در آمده بودند و تسخیر برلین سرانجام نیروهای شوروی با یکبار برد تانکهای لازم نظامی قشون مختلف دشمن را از یادارنداختند و در تاریخ اول می نیروهای فرانکفورت گوین را قلع و قمع کردند. نیروهای دشمن در هر کجا بدون توجه به خسارات و ضربات محکمی که بر آنها وارد آمده بود، سعی می کردند تا در غرب نفوذ کنند، مگر نیروهای شوروی با شجاعت و شجاعت تمام راه عبور بر نیروهای دشمن را بستند و آنرا به شکست مواجه ساختند.

جنگ در برلین شب و روز و بلا انقطاع ادامه داشت. نیروهای دشمن هنوز هم در گوشه و کنار شهر به مقاومت لجوجانه خویش ادامه میدادند و دست به تشکیل نیروهای ضربتی میزدند. تانکها و توپهای ۱۵۲ میلی متری و ۲۰۳ میلی متری به واحد های نظامی آنان افزوده شد.

در تاریخ ۲۹ ابریل جنگ برای تسخیر رایشناک «بارلمان آلمان نازی» آغاز گردید و بتاريخ ۳۰ ابریل افسران شوروی ۱۰۰ یگوروف و ۵۰۰ کانناریا، درفش پیروزی را بر فراز عمارت رایشناک به اهتزاز درآوردند. و به تاریخ دوم می مقاومت نیروهای دشمن کاملاً درهم شکسته شد و بخشی از نیروهای باقی مانده قوای مانده قوای نظامی برلین به سو - کردگی جنرال وایدلینگ تسلیم گردیدند و بدینصورت به ناخت و تاز رایش هتلری بر اوپا، پایان داده شد. به تاریخ هشتم می نمایندگان قوماندانی عالی آلمان در کار - لشورست (برلین) سند تسلیمی بدون قیود شرط آلمان نازی را امضا کردند و جنگ در اروپا خاتمه یافت.

بمناسبت سالگرد شاعر انقلاب

اکتوبر، سرگه یسه زمین

بتو این شعر میکند اهدا
شاعر سر زمین مولانا
بتو ای شاعر خجسته کلام
بتوای شاعر جهان آرا
بتوای شاعر وطن پرور
بتوای دوستدار آویانا
غزل زنده سبک کهن
زبان دری کتم انشاء
زبان ستایی و جامی
زبان خیام و مولانا
زبان بزرگ فردوسی
زبان ابو علی سینا
زبانیکه هستش نامه
افتخار بزرگ شرقی ها
زبانیکه حافظ شیراز
زبانیکه سعدی دانا
زبان ظهیر قاریابی
زبانیکه میرد دلها
زبان مبارک بیدل
زبان لطافت و معنی
زبانیکه رود گی بزرگ
گفته اشعار دلکش و زیبا
میکنم ای غزلسرای بزرگ
چند بیتی برای تو اهدا
کشور شوروی باین پنهان
کم کند چون تو شاعر ی بیدا
بلبل طبعت ای فرشته عشق
میکند آشیانه در دلها
طبع تود در ديار عشق و وفا
چون غزالان مست بی پروا
غزل دلفریب ای شاعر
جای درقلب ها کند پیدا
شوخی طبعت ای سخن پرداز
چون غزال رمیده در صحرا
ای خریدار شعر تو میخون
ای گرفتار طبع تولیلی
شعر تو تاب ناک و شورا نگیز
شعر تو دلربایی همتا

بسکه باغ وطن ترا محبوب
بلبلان چمن ترا شیدا
ای گلستان طبع تو شاداب
از هجوم شگوفه گلها
ای حدیث تو سخت روح انگیز
ای کلام تو سخت روح افزا
ای توفهنگ عشق انسانی
ای تو قاموس ناز و استغنا
شاعر مردمی و مردم دوست
سر زمین سخن کند زیبا
تو باعجاز شعر دوستایی
دل ربودی ز مردم دانا
گرده اشعار عاشقانه تو
گورگی بزرگ تصنیف ها
گرده آن شاعر بزرگ بلوک
چون سپهر سخن ترا همراه
گفته بسکه ای همای سخن
غزل آبدارو بر معنی
کلیا تن ترانه های دست
شاهکار هنر چو سر تابا
آسمان سخن گند پالین
کاروان مهر کند سودا
بهر بیمار عشق اشعارات
نسخه های ابوعلی سینا
سعدی و حافظ بیاد ارد
گلستان تو بوستان پیرا
دوستداران شعر موز و نت
در جهان ادب به ملیون ها
شعر سوزنده تو یاد دهد
لاله داغیده در صحرا
شرقیان را بیاد آوردی
توبا شاعر نفزو بر معنی
بتوای شاعر بزرگ سلام
زول بر شراد و پر غوغا
بتو این شعر تازه را ابهر
کند اهدا چو نرگس شهبلا

دکتور ابهر

در جریان این عملیات تاریخی، نیروهای شوروی ۹۳ لشکر دشمن را شکست دادند، ۴۸ هزار افسرو سر باز را به اسارت گرفتند و تعداد ۱۵۰۰ تانک و توپ و ۴۵۰۰ پیاده جنگی را به غنیمت گرفتند. در عملیات برلین، رهبران، ژنرالها، افسران و سربازان اردوی شوروی شجاعت و مهارت و شایستگی بی نظیری از خود نشان دادند. بیش

یکی از بیماران در حالیکه در یک کلینیک سره میبایست معاینه میگردد.

بقیه صفحه ۲۰

سفریمودر آتش جنگ..

در نظامهای ارتجاعی و فیودالی و استبداد حساب ملت ها و خواست ملت ها همیشه با حکومت ها و خواست آنها یکی نیست و آنجا که پشتوانه ارباب زور و قدرت به جای نیروی مردم ابزار جنگی باشد طبعی است که میان مردم و حکومت مردم مرزی عمیق و پیر- نشدنی ایجاد می گردد. در شرایط ناهنجار و نابسامان حاکمیت نظام فرتوت سالار منشی کشور ما و در دوران تسلط تباهی و تیرمی ها از آنجا که منافع مردم با منافع قدرتمندان و حاکمان سیاسی کشور در تضاد بود از سرمایه های مردم در جهت نفع رسانی به مردم استفاده نمی شد.

در این دوران ها که فقر و مرص و گرسنگی در بالاترین سطح ممکن خود در میان مردم شیوع داشت و در همه جای کشور قحط، قهقانه بود و واقعیت واقعیت گرسنگی و در اوضاع و احوال که وجوه تشابه فراوان میان زندگی انسان و حیوان در گوشه و کنار کشور انسان ها را با حیوانات یکجا به نیستی می کشید. سر میبایست مایه بود که باید میتوانست از حجم این مصایب بکاهد و فاجعه عاراکم اثر سازد. اما افسوس که چنین نبود و هرگز نبود. چرا که نحوه این گونه فعالیت ها در گستره سازمان های خیره هم خصلت سالار

منشی و فیو دالی و ضلع ملی دانت و به جای آنکه سر مایه های انبوه سازمان خیره سره میبایست به همان گونه که در هدف بود صرف بینوایان و محتاجان جامعه گردد برای تامین عیاشی ها و مجالس

شبهان و اعمال حیوانی حیوان های انسان نمایه خرج میرفت و فقط برای تامین دروغ بافی های موسسات نشراتی - نمایش گونه چند نفر رادر مرستون ها جمع می آوردند و هر چند باری

هم مشتتی از خروار برای جمعی گرسنه و برهنه توزیع میکردند تا ماه ها پیرامون آن از رادیو و مطبوعات دروغ بافی و تزاف گویی داشته باشند و آنجا در چهار دیواری قلعه های فرسوده و درزین دیوار های نمناک آن بود که تراژدی های انسانی رنگ می گرفت و فاجعه ها محسوس می شد.

• • •

فقر، گرسنگی، بیماری، بیسوادی و ده ها نابسامانی دیگر در سطح ملی سطح نارضایتی مردم را هر روز بیشتر بلند ساخت و بالاخر منجر به پیروزی انقلاب ملی و دموکراتیک در کشور ما گردید پایه های فیودالیزم فرو ریخت، سالار منشی جای خود را به انسان منشی داد و رفارمیسیون های جعلی و روبا بی به تغییرات و تحولات ژرف درونی و عمقی جای بدل کرد فساد اداری، و ضوابط مسلط در آن به آرامی و مرود از ارکان ها ی دولتی رخت بر بست و در این شمار سره میبایست نیز در کیفیت عمل خود با دگرگونی های فراوان به همراه گردید.

ساحه خدمات اجتماعی آن بسط داده شد زمینه های فراوان برای تأمین آسایش مشمولان مرستون ها برداشته شد مشمولانی که در سال های ظلمت بستر شان خال بود و

بقیه صفحه ۲۹

اساسهای استقرار.

خود بفع صلح و سلم جهان متمر نهائی خواهد شد. زیرا بگفته یکی از محققان کشور شوروا در قرار داد مذکور، اهداف و اصول معاهدات دوستی سالها ی ۱۹۲۱ و ۱۹۲۱ طرفین که بکرات تأیید گردیده، در وای آن بجا نیده شده و باز هم بار دیگر تأیید گردیده است.

(پایان)

مطبوعات افغانستان و جهان به چاپ هم رسیده است. همچنان انعقاد قرار داد دوستی، حسن همجواری و همکاری های متقابل بین دولت جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد شوروی (مورخ پنجم دسامبر ۱۹۷۸) بعیت گام برجسته سیاسی مزید دوستی افغانستان و اتحاد شوروی زمینه سازی مساعدی خواهد کرد، بلکه برای منافع صلح و امنیت در آسیا و در مجموع

آگاه، با شخصیت و فاقد عهده های روانی که می تواند شخص را به گمراهی کشد به پرورش آیندو آینده تابناک برویشان لبخند زند و فردا برویشان نوید بخش گردد.

به همین اساس گام های استوار دیگر در پهنای دادن به خدمات صحتی و همگانی ساختن آن برای محتاجان از طریق این جمعیت برداشته شد، گام های که با توجه به پائین بودن سطح عاید سرتانه سالانه در هر کشور عقب نگه داشته شده و در زیر ضوابط سالار منشی و در این شمار کشور ما ضرور می نمود.

ضرور از آن جهت که فیودالیزم و حکومت مطلقه همه امتیازات رادر خدمت یک طبقه خاص نگه داشته بود، فقر در میان مردم

بیدار می کرد، بیسوادی و بسی دانشی همگانی و عمومی بود و عدم امکانات صحتی علم شرایط مساعد محیطی و عدم زمینه های وقایع امراض هر روز عده بی بیشتری را به کام مرگ می فرستاد و جامعه ما را به پی شده بود بیمارگون و بیماری زده و فاقد نیرو های لازم برای کار و تلاش و تولید و تامین رفاه و آسایش این بقایای شوم و فقر بار ایجاب می کرد که در پهلوی وزارت صحت عامه و امکانات آن در محو امراض و تعمیم بخشیدن صحت کمک ها و امداد دیگری عم صورت گیرد این کار مهم به عهده سره میبایست بود و این کار با پیروزی بانجام آمد.

تغذی مادران حامله و شیر ده و کودکان شیر خوار و بزرگتر از آن، ولادت ها، کمک خون در واقعات عاجل برای نیاز مستدان، گشایش دادن کلینیک های فراوان در مرکز و ولایات کشور توزیع ادویه مجانی و معاینات کلینیکی، بانسمان، پیچکاری، رسیدگی به واقعات عاجل، مراقبت های داخل بستر

عملیات های جراحی، واکسیناسیون و ده ها نمونه دیگر از آن قبیل خدمات اوزنده به وسعت سره میبایست بصورت رایگان در اختیار مردم قرار داده شده که در نش ماه اول سال روان بیش از هفتصد هزار نفر از این امداد بهره مند شده اند و مصارف پولی آن به میلیون ها افغانی میرسد.

به همین ترتیب در خدمات لایتری که هدف از راه انانازی آن کمک به بینوایان و کار- گماشتن عده بی معیوب و معلوم جامعه می باشد به بیش از پنج میلیون افغانی جایزه نقدی و جسی در هشت سلسله اسال بالغ می گردد.

کارگران بعد از کار در آغوش گرم خانواده میروند

بقیه صفحه ۲۹

موقف زنان در اتحاد شوروی

کشور از (۱۹۳۰) با بنظر بیکاری در بین زنان اتحاد شوروی وجود ندارد. هر زن میتواند بدون هرگونه تبعیض، مطابق به کمیت و کیفیت کار دستمزد بگیرد. باید یاد آور شد که این مسئله که کار زن جای کار مرد را به تدریج خواهد گرفت در اتحاد شوروی و کشور های سوسیالیستی از بین رفته چهره قات بین کار مرد و زن درین کشور ها چنانیکه در کشور های غربی سرمایه داری موجود است وجود ندارد. اتحاد شوروی از نیروی وافر بشری ماهر درین کشور برخوردار است که قسمتی این نیرو را زنان تشکیل میدهند. طبق یک احصایه منتشره زنان تقریباً (شصت) فیصد تمام متخصصین دارای تحصیلات متوسط و عالی (چهل و نه) فیصد کارگران در صنعت، (هشتاد و پنج) فیصد کارکنان در صحت عامه (هفتاد و سه) فیصد کارکنان معارف و کلتور و (هفتاد و دو) فیصد کارکنان خدمات علمی را درین کشور تشکیل میدهد که باین وسیله اتحاد

کشور از (۱۹۳۰) با بنظر بیکاری در بین زنان اتحاد شوروی وجود ندارد. هر زن میتواند بدون هرگونه تبعیض، مطابق به کمیت و کیفیت کار دستمزد بگیرد. باید یاد آور شد که این مسئله که کار زن جای کار مرد را به تدریج خواهد گرفت در اتحاد شوروی و کشور های سوسیالیستی از بین رفته چهره قات بین کار مرد و زن درین کشور ها چنانیکه در کشور های غربی سرمایه داری موجود است وجود ندارد. اتحاد شوروی از نیروی وافر بشری ماهر درین کشور برخوردار است که قسمتی این نیرو را زنان تشکیل میدهند. طبق یک احصایه منتشره زنان تقریباً (شصت) فیصد تمام متخصصین دارای تحصیلات متوسط و عالی (چهل و نه) فیصد کارگران در صنعت، (هشتاد و پنج) فیصد کارکنان در صحت عامه (هفتاد و سه) فیصد کارکنان معارف و کلتور و (هفتاد و دو) فیصد کارکنان خدمات علمی را درین کشور تشکیل میدهد که باین وسیله اتحاد

رشد نهضت های رهایی بخش ملی و نیرومندی هر چه بیشتر کمپ سوسیالیستی که در اثر تغییرات مساعد در صحنه سیاست بین المللی بر نفع قوای طرفدار صلح، دموکراسی و عدالت اجتماعی بوجود آمده طور روز افزون بر موقوف زنان در کشورهای مختلف آسیا، آفریقا و امریکای لاتین افزوده شده و روابط فیودالی گذشته از میان میروند نقش و مسئولیت زنان در امور اجتماعی

بقیه صفحه ۱۹
اکتوبر کبیر، صلح
علیه تجاوز مطرح گردید چنانچه معلوم است حزب کمونیست اتحاد شوروی به اتفاق دیگر احزاب برادر، سر اسر فعالیت خود را در آن سمت معطوف داشت تا از استعمال جنگ جلوگیری شود و تجاوز کاران را متوقف سازد.
امروز نیز اتحاد شوروی به نایب مدافع نیرومند ووزین صلح جهانی منطبق با تئوری لنینی همزیستی مساومت آمیز پیوسته کوشش می نماید تا به سیاست تشنج زدایی و دوستی میان ملل مختلف میدان داده شود ولی سیاست کشور های امپریالیستی درست در نقطه مخالف این فعالیت ها قرار دارد ولی با آنهم کشور شوروا ازین فعالیت های خویش باز نمی ایستد و بشکل خستگی ناپذیر دو صد تحولات است امروزه که انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر شصت و سه ساله شده است و خلق صلحجوی کشور پیشرفته و مترقی شوروا ها این جشن بزرگ را برپا می دانند، مردم صلح جو و آزادی پسند افغانستان بعین همسایه نیک و برادر این روز با عظمت را به خلق، دولت و همه زحماتشان اتحاد شوروی صمیمانه تبریک می گوید و خود را در خوشی و سرور خلق برادر شوروی سهیم می داند.
زیرا اهمیت پیروزی انقلاب کبیر اکتوبر برای افغانستان و در سر نوشت مردم افغانستان خیلی عظیم و قابل بحث مبسوط است. پیروزی پر فاشیزم هتلی تناسبات قوای جهانی و آبسود انقلاب و آزادی دگرگون ساخت از یک طرف انقلاب های سوسیالیستی در چند کشور اروپایی و آسیایی پیروز شد یعنی سوسیالیزم از چار چوب تنها یک مملکت خارج و به یک سیستم جهانی مبدل گشت از طرف دیگر جنبش های رهایی بخش ملی خلق های مناطق مختلف جهان به اتکاء بر سیستم جهانی سوسیالیستی و جنبش کارگری جهانی کامیابیهای بزرگی بدست آوردند. سیستم استعمار امپریالیستی در آسیا، آفریقا و امریکای لاتین با موج خروشان ضد استعماری مواجه شد. در سلسله این یورش ها برد استعمار کشور قهرمان افغانستان در پیشا پیش کاروان آزادی خواهی و استعمار شکنی واقع بود و در سال ۱۹۱۹ (در حدود کمتر از دو سال پس از پیروزی انقلاب کبیر سوسیالیستی اکتوبر)

مساعدت به بینوایان

دین مقدس اسلام کمک به هموعان مستمند و مصیبت رسیده را بهر فرد مسلمان واجب دانسته و در آیات قرآنی و احادیث نبوی بر پیروان اسلام امر شده است تا به قدر توان استطاعت خویش بر بینوایان و مصیبت رسیدگان کمک نمایند. باید گفت که ابناء بشر اعضای یک خانواده اند و هرگاه عضوی از اعضای آن مصیبت بار گردد سایر اعضا نیز متالم می شوند و بیاری هموعان مصیبت رسیده و مستمند بی درنگ می شتابند چنانچه سعیدی شیرین سخن می گوید که :

بنی آدم اعضای یکدیگر اند که در آفرینش زیک جوهراند چو عضوی ببرد آورد روزگار دگر عضو هارا نماند قرار توکز محنت دیگران بیغمی نشاید که نامت نهند آدمی آری ، انسانها عضو یکدیگر اند

و وجدانهای بیدار و آگاه آنها این ارتباط را در هر عصر و زمان نگه داشته و هر بار که مصیبتی بر عده ای از اولاد آدم رسیده دیگران به کمک شتافته اند و هر زمانیکه مستمندی را دیده اند به آن به قدر توان خویش مساعدت کرده اند و این غریزه فطری و انسانی در نهاد انسان از قدیم موجود بوده و می باشد .

این هفته که مصادف است با هفته سره میاشت یکبار دیگر مردم ما متوجه حقیقتی می شوند که به بجا کردن وجایب و وظایف انسانی شان می پردازند و آن اینکه به قدر توان خویش به موسسه خیریه سره میاشت کمکهای مادی میکنند تا این موسسه بیش از پیش تقویه گردد و بهتر و خوبتر در راه کمک به بینوایان و مصیبت رسیدگان ناشی از حوادث طبیعی در کشور و جهان مصدر خدمات عالیای گردد .

بعد از پیروزی انقلاب شکوهمند ثور و مهر حله نوین تگاهی آن موسسه خیریه سره میاشت مصدر کمکهای بموقع و بی شائبه ای به مصیبت زدهگان و بینوایان شده است که در گذشته ها نسبت ناتوانی ایکه ناشی از عدم احساس مسئولیت و لیت ژریم های غیر مردمی و غیر انسانی وقت

نتوانستند . آنطور که باید از این راه به بینوایان و مصیبت رسیدگان رسیدگی میشد ، خدمات عام المنفعه اش را انجام دهد .

اکنون که دولت ملی و انقلابی مادر خدمت مردم است و برای آبادی وطن و رفاه هموطنان عمل میکند ، موسسه عالی جمعیت افغانی سره میاشت نیز در پر و سه انقلاب بیش از پیش خدمات انسانی و نیکوستانه اش را انجام میدهد که اکمال بیشتر خدمات بشر خواهانه و مساعدت زیاد آن به بینوایان و مصیبت رسیدگان وابسته به کمکهای بیدریغ هموطنان ماست که در همه وقت و بویژه در هفته مخصوص سره میاشت با پرداخت چند افغانی و یا کالاهای استهلاکی ، این موسسه

بقیه صفحه ۱۴ اولین کنفرانس

در صادفانه بر فراشت وصفه جدیدی در تاریخ مبارزات مردم افغانستان علیه ظلم و تجاوز ، استبداد و نابرابری ، باز نمود و صادفانه جهت تحقق آرزوهای مردم افغانستان و نجات زنان رنجیده کشور از قید اسارت تنگی و تأثیر عنفات شوم - میراث جامعه فیودالی پایه عرصه وجود گذاشت .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان از همان بدو تاسیس تا کنون در تحت رهبری حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، یکجا با برادران همروز خویش برای دفاع از صلح ، دموکراسی ، عدالت و ترقی اجتماعی به پیشش میرفت . بادر نظر داشت شرایط رفت بار سیاسی و اجتماعی لحظه از مبارزه حق علیه باطل فرو گذاشت ننموده و با اشکال گوناگون مبارزه سهم اوزنده را در جهت کسب آزادی عدالت و ترقی اجتماعی ایفاء نموده فعالیت های چشمگیر این سازمان خاگ بچشم دشمنان انقلاب ، دشمنان صلح و آزادی ، انداخت و دیری نگذشت که دستهای سیاه امین و باند تبهکارش این جاسوسان گوش بفرمان امیر - یالیزم بغون خواهران و مادران قهرمان ما رنگین شد . این حقیقت مبرهن و غیر قابل انکار است که امین و امینیان این شامیون گشتار های قرن بیستم تا توانستند خواهران و مادران بیکار جوی ما را به خون کشیدند . دارکشین ها زنده بکود کردن ها جنواری کردن ها ، برق دادن ها از ساده ترین شکل شکنجه امین نمایندگان آشکار سی.ای.ای آمریکا بشمار میرفت . ولی با وجود این دشت نتوانستند روح بیکار جوی و ایمان خلل ناپذیر دختران و زنان

را تقویه نمایند زیرا ازدیاد فعالیت ها و کمکهای بشر خواهانه سره میاشت مستقیما متناسب با کمکها و مساعدتهای مادی و معنوی مردم و بخصوص دارندگان است .

هفته سره میاشت و برگزاری ازین روزها یکبار دیگر وجدان مردم را بیدار میسازد تا بیش از پیش در تقویه بنیه مالی سره میاشت همت گمارند و نیز بر همه است تا به قدر توان خویش به این موسسه که مرجع آمل بینوایان و مصیبت رسیدگان است کمک نمایند و وجایب انسانی و وجدانی خویش را بدین وسیله به هموعان مستمند و مصیبت رسیدگان طالب کمک ایفاء نمایند

زیرا انسانهای تمام جهان که خواستار تأمین صلح جهانی و رفاه همگانی با هموعانند ، برادر یکدیگر اند و برادر بدون درنگ در وقت مصیبت به کمک برادر دیگر می شتابد و از هموعان خویش دفع مصیبت و

قهرمان ما را تضعیف نمایند ، بلکه ایمان آنها را به رهائی از ظلم و گشتار قوت بخشید و مرحله تکاملی انقلاب ثور به پیروزی رسید و طومار فانیستی امین و امینیان را درهم پیچید . از همان صبحدم پیروزی مرحله تکاملی انقلاب ثور دختران و زنان آزاده کشورمان یکبار دیگر سوگند خویش را در مبارزه مرگ و زندگی تجدید نمودند .

و تعهد کردند که تا آخرین لحظات زندگی برای آزادی ، صلح ، عدالت و ترقی اجتماعی مبارزه نمایند . اشتراک وسیع خواهران و مادران رزمده و دلیران در تحقق آرزوهای مرحله جدید انقلاب

ثور یکی از عوامل پیروزی مردم و دولت ماست که خوشبختانه این قهرمانان آزاده و بیکار جوی در امر ترقی جامعه سهم گرفته و برای پیروزی نهایی انقلاب و نجات مردم دلیران مبارزه نموده اکنون پیروزی های چشمگیری نصیب این سازمان گردیده و با سازمانهای بین المللی زنان جهان و سایر سازمان های دموکراتیک زنان ارتباط دوستی و همکاری متقابل پیدا نموده و به جرئت میتوان گفت که سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این نماینده ملیونی زنان رنجیده افغانستان به زودترین فرصت ممکن خواهد توانست با پیروزی های که در انتظار مردم و زنان افغانستان است ، نایل آید و نجات زنان قهرمان و آزاده افغانستان را از یوغ اسارت بردگی و عنفات کهنه و پوسیده فیودالی کمایب نماید .

سازمان دموکراتیک زنان افغانستان این مظهر عالی ترین سجایای انسانی خواهد توانست یکجا با حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، آرمانیهای دیرینه مردم افغانستان را بر آورده سازد در آبادی جامعه فارغ از ستم ملی و طبقاتی جامعه بدون طبقات و جامعه فارغ از استعمار فردا فرد سهم بسزایی را ادا نماید و یکجا با تمام وطنپرستان افغانستان انقلابی تهداب

الم میکند ، به همین ترتیب هر گاه برادری مورد جور و زورمندان خود کامه و از زمیندان فرومایه واقع می گردد ، برادر دیگر به کمک می شتابد و این رسم انسانهای نو عهد ست و صلح پسند از قدیم الا عصار بوده است .

بهر صورت درین مقابلت حرف مامتوجه هموطنان ارجمند است که هر چه در توان دارند درین هفته از طریق جمعیت افغانی سره میاشت به هموعان مستمند و مصیبت دیده مساعدت نمایند چه این کمکها ولو کم هم باشد چون قطره هایی بحر بیکرانی را میسازد و هزاران تشنه لب را سیراب میکنند که با این کار نه تنها وجیبه انسانی خویش را در برابر انسانهای مستمند انجام میدهم بلکه در نزدیکی مردم بایک دیگر و بیدار گردانیدن وجدان های خفته و تحریک احساسات انسانی نیز سهم فعال و برآورنده ای می گیریم .

همچو جامعه ایرانبا نهد که در آن رفاه همگانی از هر جهت میسر نباشد و بتواند از قضاوت نسل های آینده و آزمونگاه تاریخ پیروزمندانه و سربلند بر آید . اشتراک وسیع اعضای سازمان دموکراتیک زنان افغانستان در امر با سواد ساختن مردم و تشدید مبارزه آنها علیه باند یزم ، امپریالیزم و ارتجاع یکبار دیگر چشم امید مردم بلاکشیده مردم ما را روشن نموده بر اصولیت رهبری و قانونمندی تشکیلاتی و اعتماد خدشه ناپذیر توده های مردم دلالت میکند .

اولین کنفرانس سرتاسری زنان افغانستان نمونه خوبی از پیروزی های سازمان دموکراتیک زنان افغانستان است که بزود ترین فرصت ممکن افغانستان انقلابی شاهد بر قراری آن خواهد بود . این کنفرانس خواهد توانست تمام زنان با احساس و بادر وطن را بگرد سازمان دموکراتیک زنان بسیج نماید و تجلیگاهی خوب آرمانیها و خواسته زنان و دختران قهرمان و بیکار جوی افغانستان انقلابی باشد و در راه به پیروزی رساندن آرمانیهای شریفانه انقلاب ثور خصوصا مرحله نوین تکاملی آن و تحقق دست آورد های انسانی مرحله نجات انقلاب و مردم رول بسزایی بازی نماید . زنان و دختران آگاه و دلیر مردم افغانستان هر روز انتظار برقراری اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور محبوب ما را ، میگذرند و تا فاصله های بین زمانی و تاریخی افتخار شرکت درین کنفرانس را فراموش نخواهد نمود و همه روزه برای بر گذاری این کنفرانس محفل ها و میتینگ ها شاد باشانه ای را براه میاندازند .

فرخنده باد اولین کنفرانس سرتاسری زنان کشور !
دو تحت تحقق آرمانیهای کنفرانس سرتاسری زنان کشور به پیشی !

جواب

بنامه های شما

سلام علیکم خوانندگان و همکاران عزیز :

بادعای سر سلامتی شما ، می پردازیم به پاسخگویی نامه های این هفته :

دوست عزیز عبدالله ((فو و آن))
فاریابی .

شعر ((دیوانه عشق)) را خواندیم گناه بر من مگیرید ، «عشق ورزیدید» و عقل به ملامت برخاست - کانه عاشق شد از حکم سلامت برخاست اما عرض شود که رای و نظر و حکم و قضاوت شما سلامت و صحت است و گرفتید شیوه مجنون و لیلی رفت از یاد . بر دیده بی مجنون نشینید که حالش چو نیست و از عراق لیلی جگر خونتست ... شعر ((دیوانه عشق)) را در همین صفحه بخوانید . به سلامت .
دوست عزیز رحمت الله ((غیرت))
متعلم صنف هشتم مکتب اسلام
قلعه بلخمری :

بعد از گفتن سلام و احترام ، علاوه شود که شعر ((شکو دلد)) را مرور کردیم و با دل خلوت کردیم و گلرخان را بیاد آوردیم و از مستی روی شان ، دل پر خون شما را احساس نمودیم و به مهر و یان مهر گسل حسد بردیم که همه را بی قرار کرده اندو چنان صبر در دل عثمان نمی گیرد که آب در غربال .

از ما به شما نصیحت ای برا در عزیز ! در پی مهر و یان این زمانه نروید ، اگر به صنف هشتم درس میخوانید !! حال درس فرا بگیرید و اندکی صبر باید آنگاه بی عشق بشتابید و دلارامی بر گزینید و دل را آرام دارید . ولی حال این دو بهم نشگفتند و اگر بهم در آمیزند متعلم صنف هشتم را از یاد اندازند که ما صواب ندیدیم و به نصیحت پرداختیم . شعر بسیار بخوانید و بادل نجوان کنید و از مردم بیاموزید ، با سلام فروان به امید نامه های دیگر تودوست عزیز
دوست عزیز معروف غلجی متعلم
صنف دوازدهم لیسه حبیبیه :

پاسخ به جدول متقاطع را گرفتیم و آنرا به متصدی صفحه مسابقات و سر گرمیها سپردیم . به انتظار همکاران شما

دوست عزیز عبدالرحمن ((فروتن)) از میمنه
بپذیرید سلام دوستان اینطرفی را هم . شعر ((داغ نامرادی)) را سید بهما . ولی کی جرات کند که داغ نامرادی را بخواند . از مراد بگویید از نامرادی نگویید . ورشته بی بخت خویش را با بسیا هی گره نزنید و رخت از نامرادی برکشید و بار دگر رخت بگسترانید و بخت بیازما یید و به داغ نامرادی نه نشینید که من اینجا ، میسوزم .

موج گردابم که دایم بی قرار افتاده ام
قطره اشکم ز چشم روزگار افتاده ام
همچو پروانه بداغ نامرادی سو ختم
جسم زارم گشته خاکستر ز کار افتاده ام
لاله ام با داغ حسرت از جفای روزگار
در دل پهنای دشت و کو هسار افتاده ام
گشته ام بازیچه گرد بادهای تند دهر
چون پر کا هم به روی رهگذار افتاده ام
نقد معنی و هنر دارم ، ندارم هیچ باک
گر ز چشم ای فلک از اعتبار افتاده ام
ای ((فروتن)) از جفای چرخ گردون عاقبت
بین چسان بر بستر غم دل فگار افتاده ام
خدا نکند ، و شعر شما بسیار پر احساس بود .

دوست عزیز آصفه شما دا ب
همکار عزیز ما به جان بنده خدا افتاده است و مینگارد ((سلام های سرد و یخ زده خود را به پیشگاه آفای پاسخگوی صفحه جواب نامه های شما تقدیم میدارم خدا کند سلام بنده را قبول نموده منست گذارند .

بعد از عرض سلام به شما و ۲۴ و ۲۳ مجله ژوندون آقای پاسخگو لطف کردند ، مهر بانی نمودند ، منت گذاشتند و با کمال صدا قتمندی تحریر داشتند که آصفه شما داب اشعار دیگران را تکه و پا رچه نمود ((خدا نا خواسته)) شعر میسازد و خود را هم شاعر میداند . هرگز و ایدا اینکار را نکرده و نمیکند . از حسن نظر نیکتان که ((خوب)) گفتید یک عالم تشکر میکنم شما آب رانادیده موزه از پا کشیده اید . من به جرئت تام انتقاد عاری از حقیقت شما را رد میکنم . استعداد شعر گفتن را دارم و هیچ کس از استعداد شعر گوئی ام انکار کرده نمیتواند ، کاشکی نزد من می بودید که با سرود اشعار و قطعات ادبی اشتباه تا ترا رفع می نمودم افسوس که از من خیلی ها دو رهستید و اختیار صفحه را هم دارید و می توانید هر چه در باره کس بنگارید . من تنها به زبان دری شعر نمی سرایم بلکه به زبانهای پشتو و از بکی هم شعر میگویم و اشعار از بکی ام را میتوانید به چریده یولد و زمطالع کنید و هم به روز نامه فارپاک که روزنامه محیطی ام میباشد همکار ی دارم . آقای پاسخگو ، گلبد هان تان ، به کدام دلیل و اسناد دست داشته خود مرا سارق ادبی میگویند به جای اینکه همکاران خویش را تشویق نمایند با اتهام عاری از حقیقت به آئینه ادبی اش خاک

زده مایوس و دلسرد می سازید اطمینان داشته باشید که هیچگاه استعداد شعر و شاعری ام را پزمرده نمیتوانید بلکه رشد میدید به این اتهامات نا جوا نمیدانید مایوس نمی شوم و از دنیا ی شعرو شاعری فاصله نمی گیرم بر عکس درد های مردم خود را به قالب وزن در آورده ، باز هم شعر می سرایم . در اخیر شما را به سر عزیزتان سوگند میدهم نوشته ام را به صفحه جواب به نامه های شما با استناد دست دال شسته خود ، که از شعر کدام شاعر کلمه و فرد را دزدیده ام بنگارید از حسن نظر نیک و تنگ نظرانه تان یک جهان تشکر .

جواب نویس
حوصله میکنم دوست عزیز آصفه شما دا ب . سلام علیکم ، چه حال دارید ، سلامتی تا ترا آرزو داریم .

گویا کار بدی کردم که گفتم چنین نکنید ، از روی دوستی و همکاری بود و گرنه من را به شعر شما چه خوب شعر می سرا یید و یا نه من به پاس احترام شما از تشویق های بیجا که آدم را به جایی نمیرساند صرف نظر کردم و پنهان کاری رایکسو گذاشتم و حقایق را اظهار نمودم و به سخن سعدی باور داشتم که تا متکلم را عیب نگیرند سخنش اصلاح نمی پذیرد . گرچه بقول شما از شما خیلی دورام ولی بهم نزد یکم و اختیار صفحه را شما هم دارید و می بینید آنچه فرستاده بودید همه به لباس طبع آراسته شده است ، اشعار فرستاده یی شما عجا لئا در خاطر من نیست که شما ره وار سرقت ادبی شما را بر شما رم اما فقط همان مصراع شعر معر و ف بیادم است که ((شادی کنیدا ی دوستان ...)) که شما آنرا به شعر سروده خویش پیوند زدید و بنام مبارک خود روانه داشتید .

من به پاس احترام شما از تشویق‌های بیجا که آدم را به جایی نمیرساند صرف نظر کردم و پنبه نکاری را یکسو گذاشتم و حقایق را اظهار نمودم ...

هر کس که سخن مو زو ن ازاناموزون بشناخت و قصیده یی چند کزومژ یاد گرفت واز دو سمدیوان چند قصیده در مطالعه آورد به شاعری سر بر می آورد و خود را به مجرد نظمی عاری از تهذیب الفاظ و تقریب معانی شاعر می پندارد ...

... به مهربان مهر گسل حسد بردیم که همه را بی قرار کرده اند و چنان صبر در دل عشاق نمی پاید که آب در غریب ...

هر گاه نوا قص شعر شما را می شنجیم به معنای خاك زدن به آئینه ادبی ذهن شما نیست، بلکه بجای خود، تشویقی است از قریحه و ذوق شما. چه بد روزگاری آمده است که بهر نا درستی باید بلی بلی بگویی و تحسین و سپاس بنمایی اگر انتقادی نمودی از طرف باریشخند و نوشخند جواب میگیری و بقول مردم از کرده پیشمانت میکنند و شمس قیس رازی چه خوش گفته بود: ((... هر کس سخن موزون از ناموزون بشناخت و قصیده یی چند کزومژ یاد گرفت و از دو سه دیوان چند قصیده در مطالعه آورد و شاعری سر بر می آورد و خود را به مجرد نظمی عاری از تهذیب الفاظ و تقریب معانی شاعر می پندارد و چون ((کسی)) شیفته طبع خویش و معتقد شعر خویش شده به هیچ وجه او را از آن اعتقاد باز نتوان آورد و عیب او با او تقریر نتوان کرد و حاصل ارشاد و نصیحت او جز آن نباشد که از گوینده بر نجد و سخن او را بهانه بخل و نشان حسد او شما رد و روا باشد که از آن غصه به بیسو ده گفتن در آید و هجو نیز آغاز نهد چنانکه مرا با فقیهیی افتاد ((...)) و خدا کند شما هم دو سه دیوان را مطالعه نمود به شاید دوست عزیز ... از سوی چند گفته شکسته و نا رسایم چشمه شعر گوئی شما را آلوده ساخت و از جهتی استعداد شعر سراپی شما را رشد داد... کدام آنرا قبول کنم، اگر دو می در ست باشد سخنم تمام است که قصدم جز این نبوده است و می پذیرم که باید دو می باشد با آنکه بالاتر از حد پذیرفتن اعتقاد داریم که به او لی معتقد هستیم

تقاضا داریم هما نگو نه که خود فرموده اید، درد های مردم را به قالب شعر در کشید و به سوی افق ها و حلول هار زدید و احساس مردم را به تعالی و شکوفایی برسانید. از نظر، همکاری و داد خواهی شما ممنونیم. خدا حافظ.

دیوانه عشق

شکستم کسوت هستی و مستی کرد آبادم
گرفتم شیوه مجنون و لیلی رفت از یادم
بشوق وصلت یادش انیس بیستون گشتم
طییدم در ره شیرین و حاصل گشت فرهادم
نماز شوق چون بردم بمحراب تمنایش
تجلی شعله خیز آمد نمود از خویش بر بادم
علاج درد الفت را مسیحا ی دیگر باید
که من با عیسی می ز پشت یک پدر زادم
دل بی طاقتم هر دم بیادش سینه میسوزد
چه سازم با غمش یا ران که اینسان کرد ای بادم
چه درسم میدهی زاهد بکنج مکتب تزویر
که من دیوانه عشقم ز قید ربش آزادم
ز بس در ناتوانیها دریدم سینه مرغان
نگاه دزدیده می بیند شکستن های بنیادم
چنانم ساخت هجرا نش که با وصف تطف ها
توانی نیست تا خواهیم از آن نامهربان دادم
بصد دل شور می بخشد فغان بلبل آسایم
که از دورا زل ((فوزان)) بدر سر عشق استادم
عبدالله ((فوزان)) فارسی بی

دوست عزیز احمد الله داغ ما مورد مدیریت عمومی محاسبات سپین زر کندز:

سلام و احترام تقدیم میداریم، و شکایت نموده اید که مجله به کندز نمیرسد. به مدیریت عمومی توزیع روزنامه هامیگو ییم که در امر توزیع مجلات و اخبار سر عت بگیرند و هر چه زودتر شماره های تازه ژوندون را بدسترس شما دوستان قرار بدهند، و اینک شعر ارسالی شما، سروده طبع خود شما. نخست شعر سردار محمد وارد را بخوانید و بعد از خود را ....

وصالت عید عالم می فرو شد
خم زلف سیاه عطر بیست
نگاه مست و بی باک توای شوخ
گل رویت که مملو از عرق شد
سنان ابرویت زخمی بدل ها
سحاب دیده (وارد) ز هجرت
فراقت شام ما تم می فرو شد
ز هر مو جان آدم می فرو شد
به آهو شیوه رم می فرو شد
به باغ دیده شبنم می فرو شد
لبانت کار مرحم می فرو شد
بصحرای رخ نم می فرو شد

دو چشمان تو جادو می فروشد
بدل خنجر زا برو می فرو شد
نگاه مست تو ای ماه خوبان
طریق رم به آهو می فرو شد
شراب و شربت کنج لبانت
به زخم سینه دارو می فرو شد
بخوبی آب و تاب زلفت ای گل
درو گوهر ز گیسومی فرو شد
لب برگ گلت از بس لطافت
به عاشق برگ کاهو می فرو شد
بسوی من نگاه دلبر ییست
اداو ناز هر دو می فرو شد

و به امید فروختن و خریدن،
معشوق و شاعر، میرسیم به
خدا حافظی

دوست عزیز بهلول اشرف

بارچه شعر ارسالی شما رسید، بخوانید! شمرتان:

چراغان است چراغان کلبه یی ما تا ابد دیگر
نه اغیار داریم نه هوای دیگر به سراندر جهان امروز
جهان امروز
برفت ظلمت ازمیان و آسودگی شد پیدا
نداریم جز وفاکاری به خلق و عالم دیگر
اندر جهان امروز

بها شد فکر نوپیدا به حق اندر جهان
امروز

از اینرو شادمانیم که روشنایی شد پیدا
زندگی نو با نشاط عشق و دوستی میان عالم

همیش

بها طرح نوشد پیدا بهلول اشرف اندر جهان
امروز

و به این دعای بهلول اشرف میرسیم
به پایان جواب نامه های این هفته
والسلام

اتحاد شوروی چون صخره استوار...

تحکیم توسعه و تعمیق بازم بیشتر دوستی کاملاً نوین و به طراز عالی و خدشه ناپذیر بین خلق های اتحاد شوروی و افغانستان دموکراتیک و انقلابی تلقی می کنیم .»

بیرک کارمل سپس به اهمیت ملاقات ها و مذاکرات رهبران دو کشور طی مسافرت شان اشاره کرده و آنرا نیک ارزیابی کردند، ایشان گفتند که این بازدید حاکی از سویه عالی دوستی و همکاری میان دو کشور محسوب میشود و نمایانگر همبستگی همه جانبه دو کشور همسایه و برادر و نشانه همدلی و موافقت و اتحاد دو کشور درقبال مسایل مهم بین المللی میباشد و ایشان اظهار اطمینان کردند که بازدید هیات عالی رتبه حزبی و دولتی افغانستان از اتحاد شوروی سوسیالیستی سبب استحکام و تشدید دوستی و برادری میان اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی سوسیالیستی و جمهوری دموکراتیک افغانستان میباشد .

بیرک کارمل در بخشی از بیانیه شان به انقلاب شکوهمند شور اشاره کرده گفتند : «... انقلاب شور سال ۱۳۵۷ با سطح منطقی به نیازمندی های مردم و نتیجه تکامل طولانی جامعه ما بود . پیروزی انقلاب در کشور عقب مانده نیمه فئودالی و ماقبل فئودالی افغانستان در نتیجه اراده و پشتیبانی وسیع و بی دریغ مردم زحمتکش کشور ما و تغییر تناسب نیرو هادر عرصه بین المللی به سود صلح ، آزادی ، استقلال ملی دموکراسی عدالت و ترقی اجتماعی خلق های جهان میسر گردیده است . به موقع است یاد آور شویم که پیروزی های تاریخی سوسیالیسم جهانی در راس کشور گبیر شورا ها شرایط اساسی را جهت این تغییر تناسب نیرو ها به میان آورد .»

لیونید ایلچ بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در بیانیه شان ضمن خیر مقدم گفتن میهمانان افغانی چنین گفتند : «سرورم از اینکه رفیق بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان و رهبران حزبی و دولتی کشور دوست افغانستان را که همراه با وی آمده اند در اینجا خیر مقدم می گویم مذاکراتی که ما داشتیم تشابه کامل نظریات و تفاهم مشترک را در تمام مسایل مورد مذاکره نشان داد و این قابل فهم است . درست پس از پیروزی انقلاب دموکراتیک و ملی در افغانستان مخصوصاً در مرحله دوم آن روابط عنفوی دوستی بین دو کشور به دوستی برادرانه همبستگی انقلابی و همکاری همه جانبه تبدیل شده است .»

بیرک کارمل بدوایم بیانات شان راجع به انحراف از مشی انقلابی دولت و حزب که بنابر توطئه امپریالیزم ورسوخ امین جلاد و خائین در راس قدرت حزبی و دولتی بهمان آندروشنی انداخته و همچنان دسایس ارتجاع و امپریالیزم را که بشکل یک جنگ اعلان نشده پس از پیروزی انقلاب شور علیه کشور و انقلاب ما به راه انداخته شد تذکر دادند . ایشان ضمن اشاره به عناصر مزدور و چنانکه چنین گفتند : «... در عین حال جنگ اعلان نشده علیه افغانستان انقلابی آغاز و گسترش یافت و ده ها هزار افراد مزدور رهزن و چیره خوار مسلح با سلاح های خارجی و تربیه یافته بوسیله مریدان خارجی از آن طرف سرحدات بکشور ما نفوذ کردند این چنانکه کاران حرفوی با کمک و پشتیبانی محافل ارتجاعی و امپریالیزم جهان خوار به سر زمین ما مرگ ویرانی و هرج و مرج را با خود همراه می آوردند، این دشمنان بودند که می خواستند با استفاده ناچار از مشکلات و دشواری های داخلی ، انقلاب ما را خفه سازند و حزب دموکراتیک خلق افغانستان و همه مدافعین راستین راه ترقی و انقلاب افغانستان را وحشیانه سر کوب نمایند ، استغراق دیکتاتوری خونین و ارتجاع قرون وسطایی دو همه شئون زندگی ، نابودی آزادی استقلال ملی ، تمامیت ارضی ، حاکمیت ملی ، تسلط و حکمروایی امپریالیزم در کشور .»

مقاصد شوم و اهداف اساسی توطئه های امپریالیست های امریکا ، هژمونیت های چین و ارتجاع منطقه را تشکیل می داد .»

لیونید ایلچ بریژنف نیز به موضوع توطئه و دسیسه ارتجاع امپریالیزم در بیانیه شان چنین اشاره کردند : «... مبارزه برای تطبیق اهداف انقلاب شور افغانستان با تحریکات وسیع دقیقاً تنظیم شده از طرف قوای امپریالیزم و هژمونیزم که برای منحرف ساختن مردم افغانستان از اهداف انقلابی شان طرح شده بود مواجه گردید .»

آری همانطور بکه رهبران دو کشور اتحاد شوروی و افغانستان در بیانات شان اشاره کردند ، پیروزی انقلاب رهایی بخش ثوراتش بهمان ارتجاع امپریالیستی و ارتجاعی هژمونیتی بسر دمداری امپریالیزم امریکا این دشمن شناخته شده صلح و آزادی و انقلاب ، انداخته و آنها علیه انقلاب و دموکراسی ، ضد فئودالی و ضد کمپرادوری مردم افغانستان و سیمادست به توطئه زدند و د ۱۰ مه این توطئه ها به جایی رسید که نقشه تجزیه افغانستان را باز دویند همراهی امین جاسوس و ارتجاع دست راستی افراطی طرح نمودند . این موضوع یکبار دیگر دوستی افغان ، شوروی را مورد آزمایش قرار داد و بر اعضا اصولی و رهبری حزب و دولت تحت ریاست

بیرک کارمل دست کمک به دوست دیرینه و صدیق افغانستان یعنی اتحاد شوروی دراز کردند و اتحاد شوروی نیز بنابر خواست افغانستان و حفظ صلح در منطقه و همچنان برای خنثی ساختن نقشه ردیانه امپریالیزم امین و عکذا برای دفع تجاوز از خارج که بالای افغانستان صورت میگرفت تصمیم به اعزام قطعات محدود نظامی خویش به افغانستان گرفت .

واقعا اگر این کمک اتحاد شوروی نبود کشور ما را خطرات بزرگی تهدید می کرد و این مساعدت به موقع و موثر ، افغانستان انقلابی را از کنار ورطه نابودی نجات داد . ولی صدقاتی که بنابر توطئه امپریالیزم و اعمال جاسوسانه حفیظ الله امین و دار و دسته خائش به حزب دولت و انقلاب رسانید، خیلی ناگوار بود .

وزعامت انقلابی مرحله دوم انقلاب که بحقیق می توان آنرا مرحله نجات مردم وطن و انقلاب نامید رسالت تاریخی دفع آن همه ناپسمانی های راهب کهک و پشتیبانی مردم بهیده گرفته است . بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در بیانیه شان در قصر کرملین به این موضوع چنین اشاره کردند : «خائین زبان های سنگین راهب امر حزب دولت و انقلاب وارد نموده اند اما ما با اطمینان پاسخ برحق بودن آرمان های والای دموکراتیک انقلاب شور و نیروهای جاذبه این آرمان ها ، بادرک مسوولیت عظیم تاریخی در پیشگاه خلق زحمتکش افغانستان و جنبش های جهانی ترقی زحمتکشان ، با اتکا به پشتیبانی توده های مردم و به کمک دوستان بین المللی خود در راس اتحاد شوروی کار اعاده نظم انقلابی و عدالت اجتماعی را آغاز نموده ایم و مصمم هستیم کشور محبوب خود را در راه ادامه انقلاب در راه رشد ، شگوفانی و سعادت زحمتکشان سوق دهیم و در سطح جهانی در یک جبهه وسیع و همبسته با نیروهای صلح ، آزادی ، دموکراسی و عدالت اجتماعی ، ترقی و سوسیالیزم و همچنان بانقضت اصل کشورهای غیر متعبد و کشورهای

در حال رشد آسیا ، افریقا و امریکا لاتین علیه استعمار کهن و نوین ، علیه امپریالیزم ، شوونیسم ، فاشیسم ، صیو نیزم ، راسیسم علیه اپارتاید و نژاد پرستی قهرمانانه برزمیم .»

دوستی و برادری میان جمهوری دموکراتیک افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی روز تا روز با ابعاد وسیع تر و کیفیت طراز نوین روبه رشد تکامل است و همین حالاکه افغانستان بنابر اراده مردم آزاده خود در راه اعمار جامعه نوین و ترقی و بهر روز مبارزه و یکبار می کند این دوستی نیز مسیر ارتقای خود را بطرف غنی شدن هر چه بیشتر و بشکل بسایه می یابید ولی این دوستی که متضمن صلح و آرامی درین منطقه جهان است بانظر سو و عکس العمل مناسب ارتجاعی و امپریالیستی

مواجه شد و آنها بشکل بسیار دروغین افترا آتی را متوجه هر دو کشور دوست و همسایه و طرفدار جدی صلح جهانی ، نمودند این تلاش های مذبوحانه آنها که تحت رهبری امپریالیزم یانکی و هژمونیزم پکنگ صورت می گیرد، هدفش قلب جلوه دادن ، ماهیت این دوستی و همکاری میباشد ، لیونید ایلچ بریژنف منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی آن کشور طی بیانات شان به این موضوع و تبلیغات منابع امپریالیستی چنین اشاره کردند : «... دشمنان دیتانت برای تشدید اوضاع بین المللی از به اصطلاح مساله افغانستان که از طرف خود آنها طور تصنعی اشاعه شده و اگر صریحتر گفته شود از افتراآت علیه انقلاب افغانستان و اتحاد شوروی بحث یکی از بهانه ها استفاده می کنند ، آنها برای حفظ تشنج و گستردن فعالیت های نظامی گرانه خود به آن نیاز دارند . آنها بانک بخوبی میدانند که نه افغانستان و نه هم اتحاد شوروی هیچگونه پلان هائیکه متوجه ضدیت با کشور سومی و یا منافع آن باشد ندارند دست به افتراآت می زنند .»

بیرک کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق افغانستان ، رئیس شورای انقلابی و صدراعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان ضمن بیانات شان درین ضیافت در مورد فوق چنین گفتند : «دشمنان صلح ، ترقی و آزادی افترا آتی را متوجه اتحاد شوروی و افغانستان انقلابی ساختند و تلاش های مذبوحانه بخرج دادند و هنوز هم می دهند تا ماهیت این کمک نچینه اتحاد شوروی را وارونه جلوه دهند مانع ب نمی کنیم که عدای زور نالیست های بی وجدان و حتی بعضی از رجال دولتی و سیاسی بطور غیر مسوولانه دروغ های گوناگون را درباره انقلاب ما ، حزب و دولت ما و کمک برادرانه اتحاد شوروی بخش می کنند .»

امروز در حالیکه حزب و دولت انقلابی ما سخت تلاش میورزند تا کشور و مردم را بطرف بهروزی کامل و خوشبختی و آبادی درخور توجه پیش ببرند نیرو های عقب گرا یکمک مستقیم امپریالیزم و دیگر نیروهای جنگ طلب و ارتجاعی جهان و منطقه سدره این آرزوی بالا میگردند لذا وضع موجود در افغانستان از مداخلات مستقیم و غیر مستقیم امپریالیزم و یارانش ناشی شده است و رهبران و مسولین دول امپریالیستی بشکل بسیار عوامفریبانه اولاً مسله نام نهادی ب نام به اصطلاح مساله افغانستان را اختراع کردند و ثانیاً سخت در تلاش هستند تا با استفاده از این اصطلاح خود ساخته خویش چنین وانمود نمایند که گویا به اصطلاح مساله افغانستان منبع تشنج و نا آرامی در منطقه می باشد . در حالیکه ما این ساخته کاری ها را جدا رد می کنیم توجه همه جهانیان را به سیاست صلح جویانه و مسالمت آمیز دولت جمهوری دموکراتیک

افغانستان معطوف می‌داریم و وظایف این سیاست
همانا اعلامیه ماه نور سال جاری می‌باشد که
همه جوانب ذیدخل را بدور میز مذاکره و تفاهم
دعوت نموده بوده که از طرف آنها با سکوت
و یا مخالفت مواجه گردید .

لجاء بصراحت گفته می‌توانم که وضع موجود،
در کنار سرحدات ما و هکذا ایجاد بی امنیتی
ودوام جنگ اعلان نشده علیه مردم ، حزب
و دولت مانده بزمری می‌باشد که شانه‌ارنجاع و
امپریالیزم را زیر خود خم کرده است .

ببرگ کارمل منشی عمومی کمیته مرکزی حزب
دموکراتیک خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی
و صداعظم جمهوری دموکراتیک افغانستان در
بیانیه شام ۲۴ میزان شان که در قصر کرملین
برادر نمودند چنین می‌گویند : «این وضع نه بنا

بر تقصیر افغانستان و یا اتحاد شوروی بلکه
بوسیله آن نیروهائیکه به کمک دست‌نشانده‌تان
و مزدوران خود در صدد این بردن استقلال
ملی و حاکمیت ملی و تمامیت ارضی کشورها
بوده‌اند و هم اکنون باند‌های مسلح را از
خارج به کشورگسیل می‌دارند، بوجود آمده‌است

هیکمیکه پلان های جنایت کارانه این
نیروها در مورد افغانستان خنثی گردیده آنها
از زرادخانه خویش اصطلاح مساله افغانستان
را بیرون کشیدند . به همین مناسبت یک بار
دیگر با قاطعیت اعلام می‌داریم که پروپاگند
موجود در نتیجه مداخله امپریالیزم ، هم‌نویزم
و ارتجاع منطقه درامد داخلی ما برضد جنبه‌گیری
از انقلاب پیروزمند ما بوجود آمده است نه
بوسیله افغانستان انقلابی ...»

همچنان که یونید ایلچ بر یژ نصف
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب کمونیست
اتحاد شوروی و صدر هیات رئیسه شورای عالی
اتحاد شوروی ضمن بیانات شان در شام ۲۴
در قصر کرملین درین مورد چنین گفتند :

«در افشای تحریکات و دسیس ارتجاع بین-
المللی علیه افغانستان ضرور است تا تمام آنچه که
برای عادی ساختن کاسل وضع در آن
بخش از جهان لازم است عملی شود . رادرسیدن

به این هدف به صورت درستی در بیانیه مورخ ۲۴
نور حکومت جمهوری دموکراتیک افغانستان
مشخص شده است و این یک پروگرام واقع
بینانه است . عنصر مهم آن اینست که
بپاکستان کشور همسایه شما موافقت حاصل
شود ...»

لذا به همه نیروها نیکه به اصطلاح مساله
افغانستان را بهانه قرار داده و بشکلی از اشکال
در امور داخلی آن مداخله می‌ورزند به تیرین
راه بفرقتن پیش نهادات مندرج در اعلامیه
چهارده می ماه جاری حکومت شوروی دموکراتیک

افغانستان است . زیرا حزب و دولت جمهوری
دموکراتیک افغانستان جدا خواهان صلح واقعی
و عملی است ولی در صورتیکه از خاک ایران
و پاکستان علیه دولت و مردم ما فعالیت‌های خصمانه
دوام داشته باشد نمی‌توان به حل موضوع
پرداخت .

سفر تاریخی و بر اطمینان ببرگ کارمل منشی
عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک خلق

افغانستان رئیس شورای انقلابی و صداعظم
جمهوری دموکراتیک افغانستان در پهلوی آنکه
سبب تحکیم هر چه بیشتر مناسبات بین‌ردهان
و دولت ها و احزاب دو کشور شد نمایانگر
تفاهم کامل و موقع مشابه طرفین در قبال
موضوعات مهم بین‌المللی و منطقه‌ای می‌باشد
درین سفر که در فضای بسیار دوستانه و صمیمانه
انچیم بافت افغانستان انقلابی یکبار دیگر به
زعما و مردم دوست اتحاد جماهیر شوروی
سوسیالیستی پلان های نافع دولت و حزب

مارا در قبال پیشرفت مملکت و بلند بردن
سویه حیات مردمان زحمتکش افغانستان
تشریح کردند . ببرگ کارمل ضمن اوزیایی
پلان های حزب و دولت در قبال وطن و مردم منجمله
چنین فرمودند :

«هدف عمده حزب و هدف انقلابی مارا که
بیانگر منافع توده های وسیع است ، بهبود
شرایط زندگی مردم تشکیل می‌دهد . ما می‌خواهیم
مردم کشور ما که به کشور های کمترین رشد
یافته تعلق دارد از شمر مناسبات عقب مانده
اجتماعی و عقب ماندگی شدید اقتصادی و
فرهنگی ، از شمری سواد و امراض گوناگون
رهائی یابند ... علی‌الرغم دشواری های عظیم
ما توانستیم گام های مثبت و مطمئنی در جهت
عادی شدن اوضاع سیاسی کشور ، احیای اعتماد
نسبت به حکومت و تقویت و پشتیبانی توده های
وسیع مردم از سیاست حزب دموکراتیک خلق
افغانستان برداریم ...»

در این مذکرات و بیانات موضع گیری دوستانه
و قابل اطمینان اتحاد شوروی در موضوع دفاع
از انقلاب و مردم افغانستان در قبال تجاوزات
از خارج یکبار دیگر مورد تأیید و تأکید قرار

گرفت ، یونید ایلچ بر ژنف منشی عمومی کمیته
مرکزی حزب کمونیست اتحاد شوروی و صدر
هیات رئیسه شورای عالی آن کشور در بیانات
شان فرمودند : «... موقع آنست تا آنهائیکه

بر جمهوری دموکراتیک افغانستان تجاوز می‌کنند
بدانند که پلان های ماجرا جوانیه آنها محکوم
به ناکامی است و روند انقلابی در افغانستان برگشت
ناپذیر است ، در کنار زحمتکشان افغانستان و
حکومت افغانستان پشتیبانی و همبستگی اتحاد
جماهیر شوروی سوسیالیستی و سایر کشور
های سوسیالیستی و نیروهای مترقی سراسر
جهان قرار دارد ... افغانستان در مبارزه
برای اعاده جامعه نوین ، در دفاع از دست آورده
های انقلاب می‌تواند به پشتیبانی مؤید مردم
شوروی حساب کند ...»

آری مذاکرات و مسافرت دوستانه ببرگ کارمل
یکبار دیگر نشان داد که خلق اتحاد شوروی
کبیر و دوست آن کشور در پهلوی مبارزان راه
خلق در افغانستان قرارداد چنانچه ببرگ کارمل
منشی عمومی کمیته مرکزی حزب دموکراتیک
خلق افغانستان رئیس شورای انقلابی و صداعظم

جمهوری دموکراتیک افغانستان نشان در روز
باز گشت از اتحاد شوروی در میمنتک وسیع
مردم کابل ضمن بیانیه شفاهی شان فرمودند:

«... اتحاد شوروی تا جائیکه به آزادی
و استقلال ، به ترقی و پیشرفت افغانستان و به
تأمین صلح و امنیت در افغانستان و منطقه
تا جائیکه به اعتلای اقتصاد و فرهنگ و شکوفائی
انسان جدید و شرافتمند افغانستان تعلق می‌گیرد
تاجائیکه به مساله ارتقای سطح زندگی توده‌های
رنجیده و زحمتکش افغان نشان تعلق
می‌گیرد با استفاده از آخرین امکانات بدون
شائبه بی‌آلایش و برادرانه به افغانستان انقلابی

و فریبنده پرسی شارلتان و بی‌بندوبار مواجهه
میگردد، اغوا میشود، فریب می‌خورد و دنیای
خود را در وجود آن جوان می‌بیند و می‌یابد
و آنگاه اگر سالمند خانواده که چشم باز ندارد
خواست در این زمینه مداخله کند و هوشدار
دهد و راه و بیراه زندگی را بنماید محکوم است
و شما اورا که به فکر می‌خوانید، خودتان قضاوت
کنید که در این زمینه حق با کیست و کی درست
میگوید ؟

معنی همه این سخنان این است که جوان
معتاد به دخانیات گردد و در آن افراط کند، مشروبات
الکلی صرف کند و آینده خود را تباه سازد ،
بیشتر از تحصیل و آموختن به ادوار سینمای
و تقلید از آن توجه داشته باشد و شانزده سالگی
عاشق شود و ناهماهنگی‌ها را در پند و بل کند هر حرکت
و بازی هنر پیشه‌گان سینمای را معقول پندارد
و اتاق خواب خود را از عکس های لغت و نیمه

لغتن تمایز سینما انباشته سازد ، اما در
مقابل حتی نداند که اپور بیان بیرونی کی بود
و این سینا چطور زیست ؟
و آن وقت مایعنی سالمندان این همه را
عنوان مظاهر این دوره بپذیریم و به دلیل
کهنه فکر بودن هیچ اشاره ی هم به آن
نداشته باشیم .

من به نوبه خود از مجله ژوندون سیاست دارم
که چنین جدلی آموزنده و راه اندازی نموده
است ، اما توصیه من برای نتیجه گیری بهتر
از این مباحث این است که این سلسله بازم
دوام یابد و در چند بخش جداگانه تنظیم گردد

به گونه ای که در یک دور سخن تعدادی از جوانان
گردهم آیند و هم انتظارات و توقعات خود را بیان
کنند و در دوری دیگر جمعی از سالمندان گفتنی
های خود را بگویند و به همین ترتیب زنان و

شهران و عروس هاو خوش ها به صورت
جداگانه جدل های داشت باشند و در اخر هر
جمعی از استادان و اشخاص و افراد با تجربه
همه این گفته ها، انتقادات، نظرات و توقعات
را در بوبه نقد و انتقاد گذارند و به صورت مشخص
راهنمود های را ارائه دهند. که جنبه نظریتی

داشته باشد و سازمان هاوارگان ها آنرا به عمل
پیاده بتوانند .
نرسوی دیگر شما که واقعا در طرح مسایل
اساسی زندگی ، هیکر و پیشه‌کام مطبوعات

کشور می‌باشید و به عقیده من به همین دلیل
هم باید مورد تشویق مقامات اطلاعاتی و فرهنگی
قرار گیرید، به همین اندازه بسنده نکند
برای ریشه یابی اختلافات، بوی تلاش در راه

مردم انقلابی و قهرمان آن کمک خواهی
کرد ...»

مردم انقلابی و قهرمان آن کمک خواهی
کرد ...»
مادر خالیکه نتایج سفر پراعمیت و تاریخی
ببرگ کارمل و هیات حزبی و دولتی افغانستان
را به اتحاد شوروی سوسیالیستی تأیید و نیکی
اوژیایی می نمایم از کمک ها و برادری بی
دریغ مردم شوروی نسبت به مردم افغانستان
انقلابی اظهار سپاس می‌نمایم .
زنده باد مردمان قهرمان هر دو کشور

بقیه صفحه ۳۸

مادر و ن را بنگریم ...

تحکیم خانواده و برای سازندگی شرایط بهتر
در امور اجتماعی باری هم میزهای کرد خود را
به بررسی اوزیایی محتوای و مسایل ارتباط
جمعی مانند سینما و تلویزیون و رادیو و کتاب
اختصاص دهید ، باری سری به کتابفروشی
های شهر بزنید و بپرسید که پر فروش ترین
کتاب هادر میان جوانان کدام ها اند و بعد این
کتاب هارا بخوانید و قضاوت کنید که محتوای
آن چه ممکن است به حال و روز جوانان و نو

جوانان مادر آورد .
منظورم ارمان های جواد فاضلی و کتاب های
برامچاری پولیس و جنایی است و مانند
آن و در همین ردیف از فلم و سینما هم
غافل ننمایید همه را ببینید و آنگاه بر مسند
قضاوت نشینید و در همین ردیف از ادبیات

کودکان غافل نباشید راستی چه خوش بخت
بودند کودکان دیروز که بزرگان برای شان
از کلیله و دمنه، از بوستان و گلستان سعدی
و مانند آن به زبان خود اطفال حکایاتی می‌گفتند
و روایاتی نقل میکردند و حیف که اکنون به این

مسایل کم توجه میشود حتی جوانان ما حتی
های قدیم ادبیات کشور خود را نمی‌شناسند .
گفتنی در این زمینه فراوان است اما من وقت
شمارا نمی‌گیرم و پیروزی تانرا آرزو میکنم
شاد باشید .

اداره:

ما باز هم این نامه را بی آنکه موارد
طرح شده در آن را تأیید و یار د کنیم به نشر
سپردیم و اگر جوانان هم در زمینه آن سخنی
داشته باشند و برای ما بفرستند آن را چاپ
می‌کنیم .

در مورد پیش نهادات نگارنده محترم در زمینه
محتوای جدل های آینده هم آن را با گروه
مشورتی ژوندون در میان می‌گذاریم و میکوشیم
صحبت فراوان در این زمینه هاداشته باشیم .

مدیر مسوول : راحله راسخ خرمی
معاون : محمد زمان نیکرای
آمر چاپ : علی محمد عثمان زاده
آدرس : انصاری واپ - جوار
ریاست مطابع دولتی

تلفون مدیر مسوول : ۲۶۸۴۹
تلفون توزیع و شکایات : ۲۶۸۵۹

دولتی مطبعه

د افغانستان د کلتور
کتاب پر لېسې شمېره

شمېره ۱۷ غږې ۱۳۵۹
۸ نوامبر ۱۹۸۰
شماره (۳۳-۳۲)
سال (۳۲)
قيمت يک شمېره ۱۳ افغاني